

SLOVENSKI

Poročevalec

DRUGA IZDAJA

Izdaja in tiska časopisno-založniško podjetje Slovenski poročevalec - Direktor: Rudi Janžaba - Glavni in odgovorni urednik: Sergei Vošnjak - Za tisk odgovarja Franc Plevec - Uredništvo: Ljubljana, Tomšičeva ulica št. 5, telefon št. 23-522 do 23-526 - Uprava: Ljubljana, Tomšičeva ulica št. 5-11, telefon št. 23-522 do 23-526 - Organni oddelki: Ljubljana, Kardeljeva ulica št. 6, telefon št. 21-395, za ljubljanske naročnike 20-462, za sunanje 21-832 - Poštni predal 29 - Tek. r. 60-KB-5-Z-367 - Mesečna naročnina 200 din

Mollet in Pineau v Moskvi Volilna mrzlica

Na moskovskem letališču sta francoske državnike pozdravila Bulganin in Molotov - Jutri se začnejo razgovori - Optimizem v Parizu

V Italiji in Trstu - Zaradi stavke grafikov so mnogi kandidati odložili svoje govore

Moskva, 15. maja (Tanjug) Francoski predsednik vlade Guy Mollet in minister za zunanje zadeve Pineau sta prispejala danes v Moskvo. TASS poroča, da sta francoska državnik, ki sta prispejala na uradni obisk v Sovjetsko zvezo, na moskovskem letališču sprejela sovjetski predsednik Bulganin in minister za zunanje zadeve Molotov.

Današnji pariški časopisi pa take pozornost vzbujajoče potoze in enostranske odločitve o zmanjšanju vojaških efektivov. To je odločitev, ki zasluži zanimanje, ker dokazuje vidno naraščanje oboljanskega zapiranja, pravijo na istem mestu, žal pa nima stvarne vrednosti za rešitev svetovnih problemov. Po francoskem mnenju je treba rešitev problema razorožitve iskati v prizadevanju, da se vojaški izdatki v prihodnje nemanjajo za koristnejše potrebe, kot je n. pr. pomoč nerazvitim državam. Samo organizirana pomoč vseh vseh in industrijsko razvitih držav lahko prinese nadaljnje zboljšanje razmerja med Vzhodom in Zahodom in prepreči nove spopade med vesilicami v boju za ekonomski in politični vpliv.

Trst, 15. maja. Predvolilna razgibanost, ki vlada te dni v Italiji in Trstu, je bila v zadnjem tednu dvakrat pozabljena zaradi odsotnosti listov. Casopisi namreč niso izšli, ker je stavkovni val zajel tudi tiskarske delavce, ki zahtevajo zvišanje mezd in zboljšanje delovnih pogojev. Casopisov tudi jutri ne bo in so danes marsikje važnejši govorniki preložili svoje nastope v bojazni, da bi listi v pojutrišnji številki le preveč skrajšali njihove govore.

V Trstu je dober del pomembnih političnih kalibrov iz Rima že opravil svojo predvolilno dolžnost z bolj ali manj zanimivimi govori. Ta teden, in sicer v četrtek, bo govoril kot zastopnik vodstva komunistične stranke Terracini, 24. maja pa minister Taviani za krščanske demokrate. Tržaška javnost sicer, da spada nedeljski govor ministra za trgovsko mornarico Cassianijski med najbolj ključne v tej predvolilni kampanji. Pričakovano, da bo obrazložil program za pospešeno pomoč tržaškemu pomorstvu ali pa vsaj sprožil določene misli za dvig tržaškega gospodarstva, so bila zama. Minister je v glavnem povečeval politiko krščanske demokratske stranke, o razmerah Trsta pa je božno dejal, da je smešno misliti, da je Italija nanj pozabila. Dodal je, da bo nova pomoč nedvomno prišla, obljube pa ni konkretiziral. Ob prihodu Cassianijski v Trst, je nekaj listov objavilo članke oziroma odprta pisma, v katerih se je opisovalo stanje tržaškega pomorstva in neštivilne obljube vladnih forumov za dvig tržaškega pristanišča. Med drugim se je poudarilo, da je razumljivo, da bo Cassianijski nastopil v predvolilnem govoru kot zastopnik stranke, ne pa vlade

in da je zato bolje, da popolnoma preze vprašanje tržaškega pomorstva, kakor pa da ga postavi v luči novih težko uresničljivih obljub. Glede javne debate med social-demokratskim zastopnikom Lonzo in Vidaliem, pa se še danes silijo v Trstu različni komentariji. Različni zato, ker pravijo simpatizerji vladne stranke, da je Lonza komunisti pa, da je Lonza propadel. Debata pa je po mišljenju večine prisotnih bila pre-malo resna in morda res ni imelo smisla, da so jo organizirali. Debata se je razvila v polemičen spopad, brez konstruktivne misli in daleč od ideje, da se vprašanja napredka delavnih sil postavi na platformo težnj za okrepitev enotnosti delavstva in perspektivno miselnih plasti. Z značilnim poudarkom izražajo marsikje primer Furianje, kjer nastopajo v 20 občinah komunisti, socialisti in socialdemokratski s skupnimi listami. To stališče zavračajo nekateri, češ, da se v predvolilnem ozračju stvari same po sebi ekstremizirajo, namesto da bi se izgladile. O samem nastopu pa se ugotavlja, da se je Lonza dejansko oddaljil od napovedane teme s tem, da je postavil samo vprašanje odnosa Vidalijske do

Jugoslavije in da je Vidali po drugi strani uspešno razvil napovedane točke, pri tem pa, da se je vendarle s težavo dotaknil gledanja na Jugoslavijo, v kolikor se mu ni povsem našel zognil. Zalostne strani te javne debate je ožigal v svojem sinočnjem govoru tudi zastopnik neodvisne socialistične zveze Laurenti. Za to stranko je značilno, da se na njenih zborovanjih zbirajo čedalje večje število poslancev. V italijanskem merilu je Saragat v svojem govoru v Pistoji znova povabil Nennijevo socialistično stranko na uresničitev socialistične enotnosti, iz katere pa bi bilo treba izključiti komuniste. Zanimivo je spremljati prizadevanja, da se skušajo zdaj eni zdaj drugi pokazati pred javnostjo kot poborniki ustvaritve enotne socialistične sile. Saragat te dni predlaga pravzaprav isto, kar je Nenni poudarjal že pred meseci z razliko, da se ni Nenni docela strinjal z odstranitvijo komunistov.

Predvolilno kampanjo v Italiji so te dni izražali komunisti za spor, ki naj bi baje nastal med predsednikom republike Gronchiem in Marzom v zvezi z NATO. Kaže namreč, da je Marzino na zadnjem sestanku NATO prezri Gronchijsva priporočila, da bi bilo treba sedenja funkcija te organizacije tolmáčiti predvsem z vidika udržitve gospodarskih in drugih veš med članicami. Komunistični in levčarski listi sploh pravijo, da gre za zahrbtni manever kapitala proti naprednim silam in sedanjim razvojem usklajenim konceptom predsednika republike. Vzporedno s tem beleži predvolilna kronika tudi neposreden poseg Vatikana in njemu podvrženih ustanov in predvolilne prigovore. Oservatore Romano, Don Sturzo in vodja katoliške akcije Gedda so podali v istem mahu izjave proti kakršni koli sprostitvi krščansko-demokratske stranke na levo. Obenem pa so usmerili koncentriran napad na bivšega sekretarja stranke Gronoia, ki je na nedavnem zborovanju v Massi Carrari dejal, da je treba nujno revidirati politiko krščansko-demokratskega vodstva, posebno pa absurdno stališče sekretarja stranke Fanfanija, ki onemogoča stranki kakršno koli elastičnejše udejstvovanje v političnih in drugih dejavnostih. M. K.

Pineau

Sklepi plenuma CK Ljudske mladine FLBJ

Beograd, 15. maja. Plenum CK Ljudske mladine Jugoslavije je sklenil, da letos ne bo organiziral zvezne delovne akcije, ker je potrebnih mnogo priprav za to, časa pa je malo. Zato bo treba letos posvečati še nadalje glavno pozornost organiziranju krajevnih delovnih akcij, na katerih bi mladina gradila razne športne objekte, gozdovala in opravljala druga koristna dela. Organiziranje delovnih akcij republiškega značaja je plenum prepustil centralnim komitejem Ljudske mladine po posebnih republičkih.

KONFERENCA ZVEZE KOMUNISTOV ZA MARIBORSKI OKRAJ

Komunisti in družbeno upravljanje

222 delegatov zastopa 6000 članov Zveze komunistov mariborskega okraja

Maribor, 15. maja. Dopoldne se je začela konferenca Zveze komunistov za mariborski okraj, katere se je udeležilo 222 delegatov, izvoljenih na občinskih konferencah Zveze komunistov, ki zastopajo blizu 6000 članov Zveze komunistov mariborskega okraja. Med gosti na konferenci je član izvršnega komiteja ZKS Boris Kraigher, sekretarji sosednih okrajev ter Ljubljane in Celja, republiški in zvezni poslanci ter drugi politični delavci. Dopoldne je podal politično in organizacijsko poročilo okrajnega komiteja tov. Vlado Majhen, iz katerega povzemamo nekaj najbolj značilnih ugotovitev:

na večini sej obravnaval industrijsko problematiko, medtem ko kmetijsko, trgovino in obrt niso bili deležni posebne pozornosti. K takšnim enostranskim obravnavam napeljujejo zbor tisti odborniki, ki ga izkoriščajo predvsem za to, da branijo v njem koristi svojih podjetij, širša problematika pa jim čisto ni mar.

KOMUNISTI SO BILI NA ČELU PRI TOLMACENJU NOVE GOSPODARSKE SMERI

Ko je govoril o izvajanju sklepov IK CK ZKJ in resolucije IV. plenuma SZDLJ in nalogah gospodarske politike v prihodnjem obdobju, se je tov. Majhen najprej dotaknil nekaterih negativnih pojavov, ki so se pokazali ob trenutni nestabilnosti na tržišču, ki je povzročila malodušje tudi v vrstah ko-

(Nadaljevanje na 2. strani)

POČASTITEV PADLIH BORCEV

Beograd, 15. maja. Na Dan zmage so dopoldne položili vence na grobove padlih borcev zastopniki ljudske oblasti, JLA in družbenih organizacij.

Ob 11.30 so na grob Neznaneč junaka na Avali položili vence zveznega izvršnega sveta in Jugoslovanske ljudske armade. V imenu zveznega izvršnega sveta je položil venec z napisom »Borcem, padlim za svobodo in neodvisnost domovine« podpredsednik zveznega izvršnega sveta Aleksander Ranković, venec JLA pa načelnik generalnega štaba generalpomočnik Ljubo Vučković.

Svečanosti na Avali so prisostvovali člani zveznega izvršnega sveta Veljko Zeković, Koča Popović, Slobodan Penčević in Velimir Stojnić, državni podsekretar za zunanje zadeve Sedjan Prica in generalpomočnik Milan Kuprešanin, Pavle Jakšič in Radovan Vu-

kanović, generalpomočnik Otmar Krcadžić, Zdenko Ujević, Zarko Vidović, Milutin Morača, Blažo Janković in Miloš Sumonja, generalmajorji Nikola Kajič, Franc Pogajen in Branislav Barjakarević.

Navzoči so bili tudi šefi diplomatskih misij z doyenom diplomatskega zbora kanadskim veleposlanikom Jamesom Scovom Macdonaldom na čelu, kakor tudi vojaški, letalski in pomorski aršaji, akreditirani v Beogradu.

Na spominsko grobnico osvoboditeljev Beograda so ob 9. dopoldne položili vence v imenu beogradskega ljudskega odbora Miloš Mikić in Dunja Vlahović, v imenu sovjetskega veleposlanstva pa veleposlanik Firjabin in vojaški ataše polkovnik Viktor Klimčev. Zastopniki družbenih organizacij so položili vence na grobove narodnih herojev na Kalenega-

Mollet

ministra Pineauja v Moskvo. Francosko - sovjetski politični razgovori se bodo začeli že drevi, poučeni krogi pa trdijo, da bodo moskovski razgovori prinesli znatne možnosti za razširitev medsebojnega zveza in povečanje medsebojnega zaupanja. Uradni partijski krogi pravijo, da je vodja francoske socialistične delegacije senator Pierre

PETDESET LET SINDIKALNEGA IN POLITIČNEGA DELA DJURE SALAJA

BEograd, 15. maja. Ob 50-letnici sindikalne delavnosti predsednika centralnega sveta Zveze sindikatov Jugoslavije Djure Salaja je bila danes v Beogradu slavnostna seja predsedništva centralnega sveta ZSJ. Seji so prisostvovali predsednik zvezne ljudske skupščine Moša Pijade, člana zveznega izvršnega sveta Krsito Popovič in Veljko Zeković, član predsedništva SZDLJ Jugoslavije Veljko Vlahović in predsednik CK Ljudske mladine Jugoslavije Milijan Neoričić.

Slavnostno sejo je začel podpredsednik centralnega sveta Drasi Stamenković, nakar je predsednik republiškega sveta sindikatov Hrvaške Josip Cazi govoril o delu in življenju Djure Salaja.

Djuro Salaj se je rodil 10. aprila 1889 v Veljavu kot sin majhnega obniznega mizarja. Osnovno šolo je končal v Veljavu, nakar se je izučil krojaške obrti. Avgusta 1906 je stopil v sindikat krojaških delavcev v Zagrebu, ob koncu istega leta pa v socialno-demokratsko stranko Avstrije v Bolzeno. Iz Avstrije je 1. 1907 odšel v Švico, odšel pa 1. 1908 v Nemčijo. Leta 1909 je vrnil v Sarajevo in postal sekretar Zveze krojaških delavcev Bosne in Hercegovine. Iz Sarajeva je odšel v Slavonki Brod, kjer se je takoj pridružil sindikalnemu in partijskemu delu.

Na kongresu socialno-demokratske stranke Hrvaške je 1. 1919 nastopil z levico, ki je ob koncu zapustila kongres in ustanovila akcijski odbor za pripravo kongresa združitev. Od tega kongresa dalje (1919) je bil član KPJ. Na IV. kongresu KPJ je bil ponovno izvoljen za člana CK in člana politbiroja KPJ. L. 1927 je odšel na delo v CK KPJ in ostal

prvi tem do 1. aprila 1929, ko je odšel na delo v biro CK KPJ v Kragujevacu. L. 1930 je odšel v ZSSR na V. kongres komunistov kot delegat, nakar je ostal v Moskvi kot zastopnik CK KPJ pri komitetu V. ZSSR je ostal do novembra 1944, ko se je vrnil v domovino.

Na splošni državni konferenci od 23. do 25. januarja 1945 je bil izvoljen za predsednika centralnega odbora Enotnih sindikatov delavcev in nametencev Jugoslavije. Ves čas po vojni je na čelu naših sindikatov kot predsednik centralnega sveta Zveze sindikatov Jugoslavije. Leta 1945 je bil koordinator v Antifašistični svet narodne osvoboditve Jugoslavije pri volitvah v ustavodajno skupščino pa je bil izvoljen za ljudskega poslance v okraju Slavonki Brod. L. 1950 je bil ponovno izvoljen za ljudskega poslance v zveznem zboru. Prav tako je bil izvoljen v Slav. Brodu za ljudskega poslance v Saboru Hrvaške, 22. novembra leta 1953 pa v srezi Slavonki Brod za ljudskega poslance v zveznem zboru.

Na V. in VI. kongresu KPJ je bil izvoljen v centralni komitej CK ZK Jugoslavije in član predsedništva zveznega odbora SZDL Jugoslavije. Odlikovan je bil z redom Narodne osvoboditve z redom Zasluge za narod I. stopnje in redom Bratstva in enotnosti I. stopnje.

POLITIČNO IN ORGANIZACIJSKO POROČILO

Sekretar okrajnega komiteja ZK Vlado Majhen se je v svojem poročilu omejil predvsem na štiri osnovna vprašanja, ki so bila v preteklem letu v ospredju naše politične dejavnosti. Ko je govoril o zgodovinskih dogodkih v delavskem gibanju in razvoju socializma, je poudaril pomen in važnost izprememb v Sovjetski zvezi po Stalinovi smrti. Za nas in za delavsko gibanje v svet sploh so najbolj važne smeri sedanjega razvoja in težnje, ki jih prinaša novi razvoj. Za sedanje stanje v delavskem gibanju je značilno, da je prebolelo višek svoje krize, ki jo je povzročil stalinizem da se je začelo razčiščevanje prilik za sodelovanje. S ponosom lahko ugotovimo, da pripada Jugoslaviji glavna zasluga za zgodovinski preokret v delavskem gibanju. Zveza komunistov Jugoslavije je že doslej vodila politiko združevanja socialističnih sil in vsa naša zunanja politika je vedno zasledovala ta smoter.

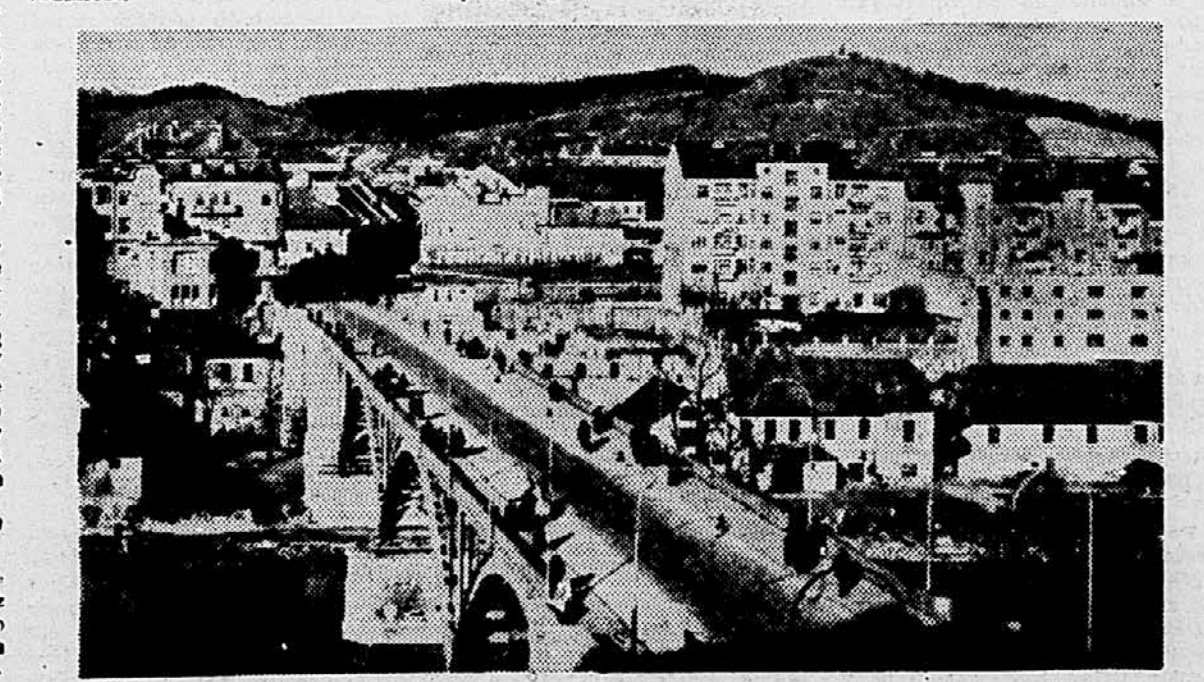
skem okraju, kažejo naslednje številke: v gospodarskem in družbenem upravljanju dela 2239 raznih odborih s 15.902 odborniki, kar pomeni, da se nad 6 odstotkov prebivalstva neosredno ukvarja z družbenimi posli. Razveseljivo je, da je v teh odborih 3.451 žena, kar predstavlja 22 odstotkov vseh odbornikov mest. Ta množica odbornikov zasluži posebno pozornost Zveze komunistov, kajti ti ljudje odločajo takorekot vsak dan o naši socialistični izgradnji. Tov. Majhen je posebej opozoril na prejemno aktivnost komunistov v teh odborih. V okraju živi skoraj 6000 komunistov, v odborih družbenega samoupravljanja pa jih je le 3231. Praksa je neizpodbito dokazala, da komunisti, ki se niso vključili v družbeno upravljanje, le malo pomenijo pri množicah.

RAZVIJANJE KOMUNALNEGA SISTEMA

Preteklo leto je značilno za notranje izpolnjevanje novega družbenega sistema, za nadaljnje razvijanje komunalnega sistema. V glavnem so premagane začetne težave in so nove občine že opravile svoj obostoj in izpričale prednost pred stariimi. Dobro so rešile tudi vprašanje kadrov, saj so izpolnile svoj aparat do 70 odstotkov. Občine niso prenatrpane z administrativnim kadrom, mnoga mesta so oddale honorarnim uslužbencom, uslužbenci vodijo po več sorodnih referatov, nekatere službe pa je organiziralo več občin skupaj. Občinski odbori so tudi pravilno ocenili potrebo za povečanje števila članov v svetih. Ponovno pa bo potrebno ob občinam razpraviati o krajevnih odborih, ki jih je sedaj 139. To število je odločno prenizko, saj odpade na en odbor približno 1700 prebivalcev. V kakšno širino se je razvil komunalni sistem v maribor-

Se manjše je sodelovanje komunistov na področjih, kjer se bje bitka s privatno-kapitalističnim težnjami. V sedmih upravnih odborih obrtnih združenj so komaj štirje komunisti. V 75 odborih kmetijskih združenj je 91 komunistov, v 1534 hišnih svetih 1191 komunistov. Čeprav je res, da so organizacije ZK na vasi šibkejšje, zasluži tudi to problem vso pozornost.

Okrajni ljudski odbor je našel način in vsebino svojega dela Okoliščine so ga sicer prisilile, da se je ukvarjal predvsem z gospodarskimi zadevami, po sprejetju družbenega plana pa bo moral osvetliti več pozornosti tudi drugim delovnim področjem. Zbor protjavajalcev je

»Gled na Maribor«

8 SKUPŠČINE ZVEZE TRGOVINSKIH ZBORNIC

Za ustalitev trga

Član zveznega izvršnega sveta Nikola Minčev o doseganih ukrepih za zboljšanje tržnih razmer

Beograd, 15. maja. Dopolodne se je začela v Beogradu prva redna skupščina Zveze trgovinskih zbornic Jugoslavije, v katero je včlanjenih nad 34.000 trgovskih podjetij. Na današnji sedji so bili navzoči poleg delegatov iz vseh republik tudi član zveznega izvršnega sveta Nikola Minčev, državni podsekretar v sekretariatu za blagovni promet Ljubo Babič ter člana predsedstva centralnega odbora sindikata trgovinskih delavcev Ljubo Mijatović in Savo Medan.

Poročilo o delu upravnega odbora v Zvezi trgovinskih zbornic je podal generalni sekretar zveze Risto Bajalović. Kakor smo že poročali, obravnava poročilo položaj na trgu, predvsem glede kmetijskih pridelkov in industrijskih izdelkov, vprašanje cen in nagajevanja v trgovini. Poročilo govori podrobno tudi o finančnih vprašanjih, n. pr. o razdelitvi skupnih dohodkov in o kreditih za obratna sredstva, ki so bili doslej resna ovira za blagovni promet. Poročilo govori obširno tudi o delavskem upravljanju. Glede dela Zveze trgovinskih zbornic in njenih sekcij poudarja poročilo, da se je organizacija zveze razvijala vzporedno z nalogami, ki so se pojavljale, tako da je bila v

Okrajna konferenca ZK v Mariboru

(Nadaljevanje s 1. strani)

munistov. Sklepi IK CK ZKJ in IV. plenuma SZDLJ so to stanje razbistri. Organizacije ZK so posledje postale udarnejše pri razlaganju nove gospodarske politike in nastopale pravilno proti demagogičnemu gledanju na standard, podcenjevanju nove gospodarske smeri in birokratskemu reševanju problemov.

Kot prvi pozitivni uspeh pravilnega razumevanja resolucije in enotnega političnega gledanja na gospodarska vprašanja lahko štejeemo izpremenjen odnos delovnih kolektivov do proizvodnih planov za leto 1956. Podjetja so sama povečala proizvodne plane in vse pripravile po potekale v vzdušju razumevanja in pripravljenosti za nove gospodarske ukrepe. V kolektivih se je utrdilo spoznanje, da lahko proizvodnost dela iz leta v leto narašča in da ni nobena norma dosegljiva stopnja, ki je ne bi bilo mogoče prekorati.

Industrija v mariborskem okraju pretžno proizva blago za široko potrošnjo. Resolucija IV. plenuma posebej poudarja, da je treba tej industriji posvetiti vs pozornost. Podjetja mariborskega okraja so sprejela predlog zveznega družbenega plana, ki predvideva zvišanje proizvodnje za 7 odstotkov, kar pomeni, da bodo dosegla zadovoljive rezultate v razširjeni proizvodnji v naši industriji.

Politične organizacije in delavski sveti so po drugi strani zamenjali ekonomsko-politično obravnavo plač in materialnih stroškov proizvodnje. V letu 1955 se dosegle plače v mariborskem okraju 5.425 milijonov din, v letu 1956 pa predvidevajo njihov porast na 5.364 milijonov din, kar pomeni 10 odstotkov več kakor prejšnje leto. Pri materialnih stroških predlagajo podjetja povišanje za 8 odstotkov, kar v bistvu pomeni, da letošnja proizvodnja kljub povečanju ne bo cenajša, ker so odnosi naslednji: obseg proizvodnje bodo razširili za 7 odstotkov, plače bodo za 10 odstotkov, materialne stroške pa povečali za 8 odstotkov. To se pravi, da plače in materialni stroški hitreje naraščajo kakor proizvodnja. Jasno je, da takšni odnosi ne vodijo k stabilizaciji trga in jih bo zato potrebno začeti energično vskaljevati.

NALOGE KOMUNISTOV PRI IZVAJANJU DRUŽBENEGA UPRAVLJANJA NA PODROČJU INVESTICIJSKE IZGRADNJE

Letos bo razpolagal okrajni ljudski odbor z družbenim investicijskim skladom v višini okoli 900 milijonov dinarjev občine pa s približno 263 milijoni dinarjev. Novost v letošnjem družbenem planu je, da bodo družbene sklade upravljali upravni odbori kot družbeni organi. Naloga komunistov bo poskrbeti, da bodo v upravne odbore izvoljeni ljudje, ki bodo delo opravljali z ekonomsko razgledanostjo in družbeno odgovornostjo. Upravni odbori se bodo morali najtesneje povezovati z zbornicami in upoštevati njihovo mnenja, prav tako pa bodo morali pomagati nekaterim zbornicam pri izdelavi perspektivnih programov za investicijsko izgradnjo. Izkušnje so pokazale, da obrtna zbornica se ni dorasla tej nalogi.

POVEČANJE STORILNOSTI ENA IZMED TEMELJNIH NALOG

Povprečna mesečna plača proizvajalca v industriji se je povečala od leta 1954 za 1973 din ali za 23 odstotkov. Kje so vzroki za takšno naraščanje plač, ki ni v skladu s povečano storilnostjo dela? Prvi vzrok je v sprošteni obliki nagajevanja. Mnoga podjetja so neodgovorno

izpremenjala svojo kvalifikacijsko strukturo in s tem povzročala občutne razlike med plačami v isti stroki, okrajni odbori pa so pod pritiskom podjetij dovoljevali različne odstotke povzvišanja plač. Podjetja, ki so dosegla to prednost, jo branijo, druga pa se jim hočejo približati. Zaradi tega se razvijajo diskusije o neenakosti med podjetji, okraji in republikami. Komunisti, ki bi morali biti na čelu boja za pravilno nagajevanje po storilnosti, pa čisto nasedajo demagogom in se umikajo iz boja.

Drugi vzrok za nepravilno povišanje plač so neerealne norme. V mariborskem okraju so uvedene povsod in celo tam, kjer niso upravičene s tehnološkega vidika, na primer v tiskarnah in projektivnih podjetjih. Tem služijo norme samo kot opravčilo za povečanje plač.

Nagajevanje po učinku se najbolj počasi uveljavlja v kmetijskih gospodarstvih. Čeprav so se na tem področju uveljavili trije načini nagajevanja: po delovnih urah, normah in akordih, se vse te oblike dejansko prevajajo na plačevanje po delovnih urah. Komunisti bodo morali problemu norm po svetitvi vsi skrb, da ne bo družba plačevala neopravičenega dela in da ne bo ovrhana stimulativnost delavca za večji delovni učinek.

ZAGOTOVITI JE TREBA SREDSTVA ZA GRADNJO STANOVANJ

Glede stanovanjske stiske v Mariboru je tov. Majhen dejal, da stanuje danes 82.000 prebivalcev na manjši stanovanjski površini kakor 58.000 prebivalcev pred vojno. Vzrok je velika škoda, ki jo je stanovanjski sklad utrpel pri bombardiranju med vojno. Znata sredstva iz zveznih, republiških in lokalnih skladov niso ublažila stanovanjske stiske. Zato bo potrebno ta problem reševati v bodočih letih načrtno. Letos bodo razpolagale občine z okoli 830 milijoni stanovanjskega sklada ali za 200 milijonov več kakor lani. Upravni odbori bodo morali s temi sredstvi pospeševati gradnjo cenah, a zdravim stanovanjem in se boriti proti vsakemu razkošju. Graditev stanovanj pa ne sme ostati samo na občinskih skladih, marveč se morajo z vso vlogo zavzeti za gradnjo tudi delavski sveti, zbornice in zasebniki, ki razpolagajo s kaksnikskimi prihranki. Vsa privarčevana sredstva v podjetjih in drugod bi se morala otekat v sklad za stanovanjsko gradnjo.

CIM VEČ IZVAŽATI. UVAŽATI PA LE NAJPOTREBNEJŠE

Gospodarstvo mariborskega okraja lahko mnogo prispeva k uresničitvi temeljne naloge IV. plenuma, to je uravnoteženje plačilne bilance. Za to govoriča dva razloga: okraj je industrijsko in kmetijsko najbolj razvit v Sloveniji, kar mu omogoča največji delež pri izvozu. Drugi je ta, da potrebuje industrija precejšnjo množico uvoznih surovin (okoli 60 odstotkov). V letu 1955 je dosegel izvoz iz okraja okoli 2344 milijonov din (brez kmetijstva in električne energije), letos pa je predviden v znesku okoli 2830 milijonov ali za 20 odstotkov več kakor lani. Pri tem je znatno, da tekstilna industrija iz leta v leto zmanjšuje izvoz, čeprav je v celoti odvisna od uvoznih surovin. Izvoz marsikje zmanjšuje mnenje, da je treba najprej zadovoljiti notranji trg in šele nato iskati zunanje. To ne slabi samo naše plačilne bilance, marveč preprečuje našemu prebivalstvu nakupovanje potrošnega blaga, ki prihaja iz inozemstva.

Tov. Majhen je zaključil svoje poročilo s poudarkom, da so naloge komunistov iste, kakor jih postavlja resolucija IV. plenuma SZDLJ. Skrbno naj ne

množih vprašanj zveza za njimi, ne pa pred dogodki. Preteklo leto zveza ni enakomerno reševala vseh vprašanj in so bila posamezna vprašanja zamerjena, medtem ko je drugim posvečala preveč skrbi.

Na dopoldanskem zasedanju skupščine je govoril tudi član zveznega izvršnega sveta Nikola Minčev. V začetku je dejal, da je namen vseh ukrepov stabilizirati in utrditi trg. Ti ukrepi naj bi dovedli do skladnega razvoja vsega našega gospodarstva. Med ukrepi v tem smislu je treba poudariti predvideno povečanje industrijske proizvodnje za 10%, uvoz blaga v vrednosti okoli 10 milijard deviznih dinarjev ter drugačno razdelitev denarnih sredstev, ker bodo izpremembe v investicijski politiki in omejitve proračunskih sredstev ugodno vplivale na trg. — Dosedajni ukrepi morajo omogočiti večjo blagovno izmenjavo, kar bo ugodno vplivalo na ponudbo in povpraševanje in s tem v zvezi tudi na stabilizacijo trga. Ko je opozoril, da lahko nova gospodarska politika rodi uspehe šele v daljši dobi, je poudaril, da se je že doslej pokazala upravičenost izvršenih ukrepov. Za sedaj je mogoče opaziti na trgu izpremembe, n. pr. večjo ponudbo, boljše preskrbo in večje zaloge. Vzemirjenost, ki se je v zadnjem času pojavila v trgovini zaradi zalog, ni upravičena. Doslej sta bili industrija kakor trgovina vajeni hitro realizirati blago, če pa hočemo stabilizirati trg, so nujne tudi večje zaloge, ki bodo pozitivno učinkovale tako na trgovsko omrežje kakor tudi na industrijo, da bosta bolj skrbela za kakovost in izbiro izdelkov ter bolj upoštevali želje potrošnikov.

Poleg trgovinskih podjetij morajo tudi trgovinske zbornice spremljati potrebe trga in dati industriji pobude glede okusa in želja potrošnikov. V tem pogledu bo pozitivno vplival tudi nameravani uvoz blaga iz inozemstva, ki bo olajšal pomanjkanje posameznih artiklov široke potrošnje, na drugi strani pa pritisli industrijo, da bo posvetila več pozornosti izbiri svojih izdelkov.

Ko je končal svoje razpravljanje, je tov. Minčev dejal, da dosedajni uspehi v naši trgovini dokazujejo, da je nova gospodarska politika realna. Skupščina se nadaljuje. I. St.

PREDSEDNIK DRUŠTVA UNIVERZ. PROFESORJEV IN ZNANSTVENIH DELAVCEV PROF. DR. FRAN I. ZAVRNIK

Značaj in vloga znanstvenih ustanov

V večerajnji številki našega lista smo pričeli objavljati odgovore na vprašanja, ki smo jih zastavili nekaterim našim znanstvenim delavcem glede organizacije znanstveno-raziskovalne dejavnosti pri nas. — Danes objavljamo odgovor predsednika Društva univ. profesorjev in znanstvenih delavcev prof. dr. Frana I. Zavrnik.

Društvo visokošolskih profesorjev in znanstvenih delavcev ima posebno komisijo za probleme znanstveno-raziskovalnega dela. Bila bi kompetentna odgovarjati na postavljena vprašanja o organizaciji znanstveno-raziskovalne dejavnosti v Sloveniji. Svoje mišljenje bo izdelala, ga predložila plenumu

društva in potem javnosti, ko bo objavljen objavljen predlog zakona o organizaciji znanstvenega dela, ki ga izdelujejo v Beogradu. Tako lahko odgovarjam na omenjena vprašanja le s stališča svojega osebnega mišljenja. O temeljnosti ne morem biti govora, tas za to je prekratk. Gledam pa na ves problem z zornega kota malega naroda, kakršni smo mi Slovenci. Ne glede na vrstni red posameznih vprašanj mislim sledeče:

Znanstvene ustanove namenjene študiju in znanstvenemu delu

Univerza in fakultete imajo inštitute (slovenski pravopis pozna samo inštitute), zavode, katedre, seminarje, klinike, točkovna posvetila, laboratorije, kabinete, knjižnice in druge ustanove za pouk (študij) in znanstveno delo ter njuno organizacijo, se glas 13. člen splošnega zakona o univerzah. Iz poslednjega stavka sledi, da so te ustanove namenjene organiziranemu študiju in znanstvenemu delu. Znanstveno-raziskovalno delo spada torej v univerzitetne ustanove.

Teh ustanov si brez znanstvenega dela ne moremo predstavljati, saj morajo najnovejše znanstvene izsledke akademski učitelji posredovati svoim slušateljem, kandidatom visokovšolskega študija. V tem smislu je tudi izrazil pred leti svoje mišljenje prof. Ružička.

Med zgoraj naštetimi ustanovami hoče neki načrt zakona o zdravstveni službi in zdravstvenih ustanovah črta klinike, katedre pa ne bi spadale med ustanove, saj jih moramo v prvotnem njihovem smislu istovestiti s študijskimi predmeti. Mislim, da je problem tako pravilno postavljen in iz tega sledi, da so vse ostale ustanove sredstva, ki služijo katedram pri opravljanju njihovih nalog — namreč študija. Nepravilno in krivo se mnogokrat inštituti in predmeti oziroma katedre istovestijo. Pod kabineti razumem zbirke študijskih potrebščin za one predmete (katedre ali discipline), ki so le pomožna sredstva za neki strokovni študij in katere v večini primerov predavajo honorarni akademski učitelji. Kot primer bi navedel fiziko in njen kabinet na veterinarskem oddelku fakultete za agronomijo, gozdarstvo in veterinarstvo. Fizikalne inštitute imata filozofska in tehniška fakulteta, kamor naši slušatelji zaradi oddaljenosti ne morejo hoditi na predavanja, in za katere je kolegij fizike svojvrsten, skrajšan na en semester in omejen na poglavja, potrebna predvsem za razumevanje specialnih medicinskih predmetov. To bi bil obenem odgovor na tretje vprašanje.

Pojem inštituta

Inštituti in zavodi so bili za mene nekdaj isto, označeno z izrazom ali domačim izrazom. Sedaj se nekako kristalizira mišljenje, da so inštituti ustanove za znanstveno-raziskovalno delo, zavodi pa ustanove za rutinsko delo in za raziskovanja terenskega rutinskega dela, za kontrolno in pospeševalno terensko delo. Inštituti je že tradicionalna oznaka za ustanove medicinskih fakultet.

Definirati inštitut ne bi bilo ravno lahko. V tem pogledu so prav na univerzi oziroma med

njenimi pripadniki najrazličnejša mnenja in pogledi. Mnogo zmešnjav so povzročile razmere na univerzah pri nas pred drugo svetovno vojno. Plače akademskih učiteljev so bile nezadostne in razni položajni dodatki za razna predstojništva (inštitutov, zavodov, seminarjev itd.), ki so jih dobivali kot pavativna sredstva, so samo povečali zmedo: sleherni laboratorij je hotel biti inštitut.

Mogoče se je mogla odrediti le spodnja meja organiziranosti inštituta, navzgor je ni. Tako bi morebiti lahko smatrali za inštitut ustanovo, ki se ukvarja z znanstveno-raziskovalnim delom (na univerzi seveda poleg pedagoškega dela ali dela za opravljanje študijskega procesa), ki ima več laboratorijev in v kateri so poleg ostalega osebja zaposleni najmanj trije (ali pet) fakultetno izobraženi strokovnjaki kot znanstveni delavci.

Zakon o univerzah pravilno rešuje tudi vprašanje znanstvenih delavcev. — Univerzitetne ustanove imajo kot sodelavce poleg asistentov in drugega pomožnega osebja za študij tudi znanstvene in strokovne sodelavce. Vsak znanstvenik nima pedagoških sposobnosti, uspešno pa se lahko uveljavlja kot znanstveni raziskovalec. Na ta način ni število znanstvenih delavcev v univerzitetnih ustanovah omejeno in vsak inštitut se lahko razvija in raste po stvarni potrebi. Če s tega vidika gledam na dvo- in večinski sistem znanstveno-raziskovalne dejavnosti pri nas, ga smem kritizirati. Zlasti imam pravico kritike, če vidim veliko zgradbo ne-univerzitetnega inštituta in različne laboratorije iste stroke na univerzi. Seveda je nekaj drugega, če ima takšen inštitut odredeno posebno tematično, specialni namen in posebno nalogo. V tem primeru ne bi mogel misliti na kakšno spojitev ali smiselno in možno združitev.

Na spojitve in združitve bi moral predvsem misliti na same univerze, morebiti na spojitve raznih kmetijskih ali bioloških inštitutov posameznih fakultet. O problemu so že večkrat razpravljali univerzitetni organi, ki pa niso prišli do enotnih vidikov. To je tudi razumljivo. Kaj takega bi lahko uredili le takrat, ko bi imeli tako imenovano univerzitetno mesto, v katerem bi bile vse fakultete skupaj. Pa še takrat bi nastale težke premagljivosti, to-

da ne nepremagljive ovire pod skupnim nazivom: študenta ne bi smeli obremenjevati z nepotrebnimi navlako v študijskem programu.

SAZU naj koordinira vse znanstveno-raziskovalno delo

O spojitvi inštitutov bi mogoče lahko razpravljali organ, ki bi imel natančen pregled vseh inštitutov. Rezen oblastnih organov, ki odmerjajo proračunska sredstva, nima sedaj verjetno nihče v republiki točnega pregleda. Organ bi bilo treba ustanoviti. To bi naj bilo republiško središče za znanstveno-raziskovalno delo. Njegova naloga naj bi bila, da bi dejal pobude, koordiniral vse znanstveno-raziskovalno delo v republiki ter imel in podeljeval potrebna materialna sredstva.

Najenostavnejše bi mogla to nalogo prevzeti in biti središče Slovenska akademija znanosti in umetnosti. Le-ta naj bo zbor vrhunskih znanstvenikov iz vseh strok, iz vse republike, inštitute pa naj izroči univerzi. Bodoči zakon o znanstveno-raziskovalnih ustanovah naj reši tudi ta problem.

Znanstveni naraščaj naj vsaj dve leti deli v praksi

Glede sedmega vprašanja o tem, ali je primerno da prihaja naraščaj znanstveno-raziskovalnih delavcev s fakultet (takoj po diplomi), zavzamam negativno stališče. Kakor sem že to povedal na drugem mestu (Tribuna) mislim, da naj vsak strokovnjak preživi vsaj dve leti svojega strokovnega udejstvovanja, predno se pripravi za specializacijo kot uvod v znanstveno-raziskovalno delo. To pa bo dosegeno šele takrat, ko bo strokovnjakov na pretek, ko bodo asistenti primerno honorirani, da ne bodo bežali z univerze na teren in ko jih posamezni akademski učitelji ne bodo več primorani loviti, marveč jih bodo lahko izbirali izmed mnogih prijaviteljev na razpisana službena mesta.

Uspeh na Zlatem polju

Na terenu Zlato polje v Kranju so dali časa opažati, da mnogi mladji ljudje po končanem delu in pouku ne izkoristijo svojega prostega časa pravilno in v skladu z vzgojnimi smotri naše družbe. Kam in kako usmeriti te mlade ljudi — to je postala važna politična naloga tamkajšnje osnovne organizacije Zveze komunistov.

Najprej je bilo treba videti, koliko je mladincev na terenu in ali so med njimi člani Ljudske mladine, Komunisti, ki sta popisovali mladino od hiše do hiše, sta lahko kmalu ugotovili, da je večina staršev pokazala veliko zanimanje za zdravo izživeljanje svojih otrok. Tudi prenekateri mladi ljudje so se z veseljem odzvali njunemu vabilu, naj sodelujejo v kulturno-prosvetnem in družabnem življenju interneta Srednje tekstilne šole. Čeprav je bilo treba pri nekaterih starših in mladincih malo več potrpežljivosti in razpravljanja, je bil kljub temu dosežen uspeh. 90 mladin ljudi je šel njim seznan. Žal je bil storjen šele prvi korak.

Temeljita analiza vseh popisanih mladincev je pokazala, da 16 mladin ljudi še ni v mladinski organizaciji. Komunisti, ki so se zavzemali za vključitev mladine, so se odločili za nov ukrep. Sednajstoro mladin so hoteli približati mladinskemu aktivu v internatu tekstilne srednje šole. Sprva so imeli težave, vendar so s svojo prizadevanostjo in vztrajnostjo uspeli, da so postali vsi mladinci člani Ljudske mladine v internatu.

Nadaljnja naloga komunistov je bila, da bi še ostale mladince, čeprav so že vključeni v mladinsko organizacijo v tovarni ali v šoli, čim bolj navezali na internat Srednje tekstilne šole. Tu so bili namreč vsestranski pogoji za udejstvovanje mladih: šahovska sekcija, pevski zbor, recitatorska in folklorna skupina ter športno igrišče. Niso se zmotili v svoji nameri: Terensko mladina je prišla polnoštevino na skupni sestanek, ki so ga pripravili člani LMS v internatu tekstilne srednje šole skupaj s komunisti terena Zlato polje. Danes so še terenski mladinci aktivni v političnem, kulturno-prosvetnem in športnem življenju tega interneta in ne zaostajajo dosti za mladimi tekstilci.

Ta primer vsekar dokazuje, da so osnovna organizacija ZKS in posamezni komunisti na terenu Zlato polje dosegli lepe uspehe pri navezovanju mladine, pri skrbi za zdravo in pravilno izkoriščanje prostega časa, na drugi strani pa smo tudi videli kakšno vlogo ima lahko pri tem mladinska ustanova — Internat. Z.

Napredek gostinstva na dobri poti

Občni zbor Gostinske zbornice LRS

LJUBLJANA, 15. maja. Gostinska zbornica LRS je danes na IV. rednem občnem zboru polagala obračun svojega dela v zadnjem letu. Občnega zbora so se poleg delegatov udeležili tudi član izvršnega sveta LRS Julij Beltram, državni sekretar za obče upravo in proračun dr. Danilo Dougan, predsednik Zveze gostinskih zbornic Krsto Filipovič in predstavniki republiških zbornic ostalih strok in gostinskih zbornic drugih republik.

Poročilo o delu zbornice v zadnjem poslovnem letu so dobili delegati že vnaprej, zato je predsednik zbornice Stane Renko le-ta samo nekoliko dopolnil in ponovno osvetlil najvažnejše probleme. Ugotovil je, da so gospodarskim ukrepom najvišjih državnih organov sledili že pozitivni rezultati, ki se odražajo v večji zainteresiranosti ljudskih odborov za nadaljnji razvoj gostinske panoge. Le-ti se niso usmerili na iskanje virov dohodkov, pač pa na organizacijsko utrditev gostinskih gospodarskih organizacij in na možnost ustvarjanja materialnih pogojev za njihovo uspešno delo.

Skrb za boljše organizacijo dela v gostinstvu je imela za posledico izboljšanje kakovosti uslug ter spremembo v strukturi prometa, predvsem v prid iztržka za hrano in brezalkoholne pijače, na škodo potrošnje alkoholnih pijač. Da bi odpravili razne negativne pojave, zaradi katerih so trpeli gostje in podjetja, so bili izdelani predpisi o poslovnih navadah v gostinstvu, ki bodo kmalu objavljani.

gujejo delavsko in družbeno samoupravljanje in ga jasno usmerjajo na pota nove gospodarske politike. Enotnost nazorov in akcije v boju je eden izmed neogibnih pogojev, da bi načela gospodarske politike v prihodnjem obdobju uveljavili.

Po poročilu tov. Majhna in poročilih revizijske in verificacijske komisije so se delegati izrekli za nadaljnje delo konference v komisijah. Na popoldanskem zasedanju so razpravljali v tih komisijah. In sicer za gospodarska vprašanja in delavsko samoupravljanje, za komunalni sistem in družbeno upravljanje ter organizacijsko-ideološka in zunanje-politična vprašanja. Svoje zaključke bodo komisije sporočile na jutrišnjem nadaljevanju konference.

Poplave okoli Doboja

Zagreb, 15. maja. Zaradi obilnega dežja so se razlile reke Uora, Spreča in Bosna in poplavlje nad 1000 ha obdelane zemlje okoli Doboja. Poplavljenje so dosegli Doboja-Magaj-Zepče, Doboj-Milakovac. V okolici Doboja je izpraznilo okoli 100 hiš, ki so poplavljenne. M. B.

Prva non-stop čitalnica

Zagreb, 15. maja. V Zagrebu, na področju občine Maksimiri, so odprli danes našo prvo non-stop čitalnico, ki je sodobno urejena, odprta neprekinjeno noč in dan ter založena z vsemi našimi publikacijami. M. B.

stanje glede kakovosti kakor tudi glede izbire uslug po rezaraz organizaciji precej izboljšalo. To pa je vplivalo tudi na cene uslug, na racionalno koriščenje finančnih in materialnih sredstev, na ureditev obratov in na druga zaveda, o katerih je prej odločalo le vodstvo podjetij.

Čeprav prevladuje mnenje, da je gostinsko omrežje dovolj široko, velja to le za nekatera področja, ne pa za vsa republika. Pred vojno je bilo v Sloveniji 3.600 gostinskih obratov in gostišč s 13.000 ležišči, lani pa jih je bilo samo 2712. Stevilo ležišč se je kljub nekaterim novogradnjam in adaptacijam zmanjšalo proti predvojnemu stanju za 30% in jih je zdaj skupaj z ležišči v Slov. Primorju le 10.500. Primanjku je predvsem restavracijskih in nastanitvenih obratov, občutno pa je tudi pomanjkanje mlečnih in brezalkoholnih restavracij, zlasti sodobno tehnično urejenih, kjer bi se lahko pripravljala cenena prehrana in uvedel tudi sistem samopostrežbe. S tem bi se hitreje in na najprimernejši način rešilo vprašanje družbene prehrane, zlasti v Ljubljani, Mariboru, Trbovljah in Jesenicah.

V zadnjih devetih letih je bilo zgrajenih 16 objektov s 600 ležišči v turistično razvitih področjih. Ta pridobitev pa vendar ne more nadomestiti tistih gostinskih kapacitet, ki se danes uporabljajo v druge namene (51 gostinskih obratov s 1600 ležišči). To pa predvsem zato, ker novogradnje niso bile zgrajene v tistih krajih, kjer je pomanjkanje ležišč najbolj občutnejše. Peret problem je tudi odprema v gostinskih obratih, ki je razmeroma povsod slaba in ne ustreza osnovnim zahtevam sodobnega turizma. Samo lani je bilo za izpolnitev opreme v gostinstvu vloženi 237 milijonov dinarjev od skupnih 453,9 milijonov din. kolikor je bilo v celoti investiranega. Tako stanje zato nujno narekuje, da se mora gostinstvu omogočiti najetjete ustreznih kreditov in sprostiti lastna sredstva, obenem pa bi se moralo tudi doleteno število industrijskih podjetij preusmeriti na proizvodnjo tehnične opreme za potrebe gostinstva.

Dejavnost zbornice je prišla v zadnjem letu predvsem do izraza ob uveljavljanju novih ekonomskih cen za živila, ter je uspela zavreti dviganje cen v gostinskih obratih, zlasti pri prehrani za abonente. Prav tako se niso dvignile penzionske cene v tistih krajih, kjer je razvil le domač turizem. Da bi preprečila neupravičeno dviganje cen in večanje dobička, je zbornica predlagala pristojnim organom, naj ob koncu leta odvezanje gostinskih podjetjem morebitni dobiček v celoti. Ta ukrep je bil tudi sprejet in uzakonjen z letošnjim družbenim planom.

Kar zadeva delavsko samoupravljanje v gostinskih podjetjih, je zbornica mnenja, da še niso izkoriščene vse razpoložljive možnosti za večjo delovno storilnost, kakor tudi za izkoriščanje razpoložljivih kapacitet. Tu bi imeli organi upravljanja hvalnovalno področje dela. Delni vzrok za slabe uspehe je tudi v tarifni politiki, oziroma nepravilni razdelitvi plačnega sklada. Za posamezna delovna mesta oziroma skupine je treba uvesti premije za boljše organizacijo dela, za prihranek pri uporabi materiala, za znižanje režijskih stroškov in za večje izkoriščanje kapacitet.

Republika in okrajne gostinske zbornice bodo svoje naloge uspešno opravile le tedaj, če bodo imele vso pomoč svojih članov. Pri tem pa je seveda treba rešiti vprašanje obveznega članstva, saj je dejstvo, da so šele izven članstva tiste gostinske organizacije, ki jim je družbena kontrola najbolj potrebna.

Ob robu dogodkov

Manj vojakov

Na Zahodu so sicer vedeli, kaj je mislil Hruščev, ko je pred nekaj dnevi dejal francoskim socialistom v Moskvi, da bo Sovjetska zveza sprejela daljnosežni sklep, tako da jih novica ni presenetila. Toda to ne pomeni, da bo sklep v demobilizaciji en milijon dve sto tisoč vojakov v SZ do prihodnjega prvega maja, ostal brez pomembnih posledic. Na Zahodu vedo, da je to sovjetski odgovor na neuspeh razgovorov v pododboru OZN za razorožitev. Ker zahodne države niso privolile v sovjetski predlog o zmanjšanju števila oboroženih sil, je sovjetska vlada sklenila, da jih bo sama zmanjšala in naj svetovno javno mnenje opravi svojevo.

Ni dvoma, da je hotela SZ s tem sklepom predvsem prisiliti ZDA k zmanjšanju oborožitve in k temu, da bi umaknile nekaj svojih vojakov z ameriških oporišč v tujini. ZDA imajo v tujini okrog 950 oporišč in skupaj z zasedbenimi silami v Nemčiji več kot en milijon tri sto tisoč vojakov, kar je nekaj manj od števila vojakov na ozemlju ZDA. Se globlji vtis pa bo sklep sovjetske vlade zapustil pri azijskih in tako imenovanih nevtralnih državah v svetu.

Res je, da atomska strategija ne zahteva tolikšnega števila oboroženih sil, da sovjetsko kmetijstvo in industrija terjata novo delovno silo, da bodo prihranki od vojaškega proračuna podprli izvajanje šestega petletnega plana in širokopoltni načrt za pomoč nerazvitim državam in da je potencialno zadnji sovjetski ukrep moč tolmčiti kot nujen. Res je pa tudi, da je SZ že v pododboru za razorožitev dosegla pomemben propagandni uspeh, ko je vztrajno zahtevala zmanjšanje oboroženih sil (čeprav je bilo to v nasprotju z njenim prejšnjim stališčem), se večji uspeh pa s sedanjim sklepom. Zahod bo moral slediti SZ, če se hoče izogniti občuti, da mu ni do mira. Zato bo sklep sovjetske vlade ugodno vplival na zmanjšanje napetosti v svetu ne glede na to, kakšne so bile njene pobude.

B. Pahor

Anahronizem

Danes je že popolnoma jasno, da je mednarodna politika zasnovana na blokovski zamisli, postala nezdružljiva, ker so se ekonomske osnove te politike temeljito izpremenile. S popuščanjem mednarodne napetosti se vedno bolj uveljavlja na mednarodnem ekonomskem področju ekonomska tekmovalnost, naraščanje proizvodnih sil pa vedno bolj pritiska na tiste države, ki bi hotele še nadalje voditi blokovsko politiko. Embargo kot izraziti faktor blokovske politike, ki pomeni umeten okvir proizvodnim silam, postaja vedno večja ovira mednarodni trgovini in sedanjim dobri. Zlasti zahodne države, ki so prešle iz vojne na mirnodobno proizvodnjo razpolagajo za viški, katere lahko prodajo samo, če se omogoči trgovina Vzhod - Zahod. Predsednik ZDA Eisenhower je na tiskovni konferenci, ko je govoril o embargu dejal, da je popolnoma nujen kontrola v trgovini Vzhod - Zahod bilo potrebno ter da bo potreba to vprašanje še nadalje proučevati.

Tako lahko opazujemo, kako embargo že od leta 1954 zgublja vedno bolj na pomeni in kako postaja za mnoge države vedno bolj nevzdržen. Anglija, Francija, Italija in druge države vedno bolj odločno zahtevajo prilagoditev mednarodnega gospodarskega sodelovanja sedanjim pogojem. Nadaljujejo se tudi ameriško-britanski razgovori o embargu na trgovino s Kitajsko. Toda še preden so se razgovori končali je bila britanska vlada prisiljena popustiti gospodarskim krogom ter z uvedbo izjemnega postopka odobriti izvoz tistega blaga na Kitajsko, ki ni na seznamu embarga za izvoz v Sovjetsko zvezo. Gospodarski krogi pa še nadalje pritiskajo na britansko vlado, naj bi se omilila embargo.

Britanski izjemni postopek pa kaže, ga ne bo več možno še nadalje vzdrževati embargo in obravnavati vprašanje trgovine Vzhod - Zahod z blokovskega stališča. To je v nasprotju z objektivno nujnostjo gospodarskega razvoja, ki zahteva uveljavljanje nove mednarodne politike.

S. Lenardič

Živahni odmevi

na ukrep sovjetske vlade o delni demobilizaciji — Posebna seja britanske vlade — Komentarji tiska in uradnih krogov na Zahodu — Mnenje Dullesa

New York, 15. maja. (AFP) - Sovjetsko sporočilo o zmanjšanju oboroženih sil so na sedežu Združenih narodov sprejeli kot korak, ki bo poleg drugega vplival tudi na zasedanje komisije OZN za razorožitev. Prepričani so, da bodo morale zahodne sile sedaj sprejeti svoje načrte, s tem pa bo gestanek komisije, ki je sklican za sredo junija, dobil nov pomen. Na sedežu Združenih narodov so razen tega mnenja, da je sovjetski korak usmerjen predvsem v to, da bi prisilili zahodne sile, zlasti ZDA, da zmanjšajo svoje oborožene sile.

Danes dopoldne je bila očja seja britanske vlade. Čeprav sovjetski sklep o demobilizaciji 1,2 milijona mož ni presenetil, je vendarle prisilil britansko vlado, da razmislija o znižanju obrambnega proračuna in skrajšanju vojaškega roka. Od vseh članic Atlantskega pakta je Velika Britanija danes edina država, v kateri je v veljavi dveletni vojaški rok. Laburistična opozicija stalno zahteva, da se ta rok skrajša na 18 mesecev. Vlada, ki je prej zavračala zahteve v tem smislu, je baje sedaj pripravljena ugoditi jim. Predsednik Eden, minister obrambe Moncton in visoki vojaški funkcionarji pa so še vedno proti skrajšanju vojaškega roka na 18 mesecev, mened, da uvedba modernega orožja ne dovoljuje kaj takega.

Britansko ministristvo za zunanje zadeve noče komentirati

najnovejšega sklepa sovjetske vlade o zmanjšanju oboroženih sil. V uradnih krogih pravijo, da gre za ukrep, kakršnega so zahodne sile napravile takoj po končani vojni. Sovjetsko spremembo je mogoče pojasniti z željo sovjetske vlade, da zniža vojaške izdatke in demobilizirane vojake izkoristi pri industrijskem razvoju države. Ni pa izključeno, da gre za ureditev »atomske armade«, ki bi bila mnogo bolj učinkovita in močna.

Bonnski »General Anzeiger« piše danes, da Zahodna Nemčija navzlic nezaupanju do ZSSR sovjetskega sklepa o zmanjšanju oboroženih sil ne sme oceniti samo kot propagandni manever. Ta dogodek bo v svetovni javnosti napravil vtis in bo bolj kot doslej utrdil vero v »novo Rusijo«. Takšen razvoj pa bi lahko slabo vplival na načrte bonnske vlade, zato bi morala le-ta še

enkrat povedati svoje stališče, da si razorožitev ni mogoče zamisliti ob istocasnem obstoju razdeljene Nemčije. Ta časopis, ki ponavadi tolmači uradno stališče, izraža mnenje, da utegne zmanjšanje oboroženih sil v Sovjetski zvezi pripraviti francoske državnike, da bi dali razorožitvi prednost pred rešitvijo nemškega problema, tembolj, ker je Guy Mollet v znanem intervjuju že govoril v tem smislu.

Zastopnik Bele hiše James Hagerthy je izjavil, da bi bilo sporočilo sovjetske vlade o zmanjšanju oboroženih sil pomembnejše, če bi bila sovjetska vlada bolj pripravljena sprejeti ameriški predlog o letalski inspekciji in druge predloge, izražene na zadnjem zasedanju pododboru ZN za razorožitev. Po njegovih besedah sovjetsko sporočilo ni presenetilo, ker sta Dulles in Stassen prejšnji četrtki v kongresu napovedala, da utegne sovjetska vlada še zmanjšati število svojih oboroženih sil.

Ameriški minister za zunanje zadeve Dulles je izjavil danes na tiskovni konferenci da ZDA ugodno sprejemajo namen sovjetske vlade, da zmanjša svoje oborožene sile, če bo sovjetska vlada »dokazala željo, da se v mednarodnih odnosih odpre uporabi sile«. Dulles je dodal, da ni mogoče preveriti napovedane zmanjšanja sovjetskih vojaških učinkov, saj tega ni mogoče nadzorovati. Ko je pripomnil, da ima LR Kitajska še vedno precejšnje vojaške sile, je Dulles izrazil mnenje, da se sovjetski sklep opira v glavnem na ekonomsko činitelje, da pa ga bodo izkoristili tudi v propagandne namene. Združene države Amerike ne bodo zmanjšale svojih oboroženih sil, ker bi s tem zanemarile svojo varnost. ZDA so vedno pripravljene produriti se Sovjetski zvezi in drugim državam, je dejal Dulles, če gre za razorožitev, seveda ob nadzorstvu nad nuklearnim orožjem in istovrstni omejitvi nevarnosti pred nedavnim napadom na minimum, kakor je v svojem načrtu predlagal predsednik ZDA Eisenhower.

D. Robida

PO VOLITVAH V AVSTRILI

Ugibanje o vladi

Dunaj, 15. maja. (Po telef.) Ves avstrijski tisk je še vedno polno zaposlen z volitvami, volilnimi izidi in to tako močno, da je gladko spregledal obletnico zgodovinskega podpisava avstrijske državne pogodbe, ki je bila podpisana lani na ta dan. Poleg podrobnih podatkov posameznih volilnih okrajev pa se ukvarja največ z ugibanji o sestavi nove vlade, o čemer naj bi se ÖVP in socialisti pričeli razgovarjati prihodnji teden.

Do ugibanj, ali bo bodoča vlada še vedno koalicijska ali ne, je prišlo predvsem na podlagi izjav, ki so jih dali nekateri ÖVP-jevci v Beljaku neposredno po volilni zmagi. Dr. Kamitz je na primer med drugim dejal, da je ÖVP leta 1949 sicer dobila pri volitvah, izgubila pa pri sestavi vlade, kar se sedaj ne sme ponoviti. Raab pa je v odgovoru poročevalcu bavarskega radia na vprašanje, če bo zopet sestavljena koalicijska vlada, dejal, da tega še ne bi vedel povedati.

SHS se, da namerava ÖVP zahtevati kot pogoj za skupno vlado s socialisti ukinitev ministrstva za poddržljivena podjetja. Podržljivena podjetja naj bi se podredila posebnim generalni direktorji, katere delo pa naj bi nadzoroval poseben komite, sestavljen iz ministrov obeh strank. Prav tako naj bi pod to direktorjo spadala podjetja za

proizvodnjo in predelavo nafte. Več jasnosti v trenutno situacijo bo prineslo zasedanje vodstva stranke ÖVP, ki bo jutri popoldne. Iz socialističnih vrst ne prihaja zaenkrat še nobena napoved v zvezi s sestavo nove vlade.

Rijeve volitve

Opozicijski kandidati se skrivajo iz strahu pred atentatorji in Sing Man Rijevo policijo

Seul, 15. maja. (AFP) Danes imajo v Južni Koreji predsedniške volitve. Devet milijonov

Perzijski šah v Turčiji

Ankara, 15. maja (AP) Perzijski šah Reza Pahlevi in kraljica Soraja sta danes prispela v Ankaru, vračajoči uradni obisk, ki ga je bil lani napravil Perzijski predsednik Turčije Džalal Bayar. Perzijska suverena so sprejeli na ankarškem letališču predsednik republike Džalal Bayar, predsednik vlade Menderes in člani turške vlade. — Šah bo ostal v Turčiji 14 dni.

ČEŠKI PARLAMENTARCI PRISPEJO DANES V LJUBLJANO

Reka, 15. maja (Tanjug) Delegacija češkoslovske ljudske skupščine pod vodstvom Zdenčka Fierlingerja, ki se mudi v naši državi že deset dni, je davi z ladjo prispela na Reko. V pristanišču so češkoslovske poslance sprejeli in pozdravili predsednik okrajnega ljudskega odbora Reke Edo Jardaš, poslanci zvezne ljudske skupščine Rade Kezić in Vittorio Drog ter ljudski poslanci hrvaškega Sabora.

Dopoldne je češkoslovske poslance sprejel v poslopju okrajnega ljudskega odbora Edo Jardaš.

Avstrijska politika se ne bo spremenila

Dunaj, 15. maja (AFP) Avstrijski kancler Raab je izjavil danes, da Avstrija v prihodnosti ne bo prisopila k nikakoli vojaški zvezi. Včerašnje volitve za narodno skupščino, na katerih je zmagala ljudska stranka, dokazujejo, da volivci odobravajo dosedanja avstrijsko politiko. V izjavi po radu je Raab dejal, da je leto 1955 prineslo preobrat v mednarodni politiki. V tem letu je začela popuščati mednarodna napetost. Raab je pripomnil, da želi Avstrija še naprej prijateljske zveze z vsemi državami.

Prisilen pristonek italijanskega letala na našem ozemlju

Beograd, 15. maja (Tanjug) Včeraj popoldne je moralo na zadarskem letališču prisilno pristati italijansko letalo tipa »Vampir«. Pilot je zaradi okvare na kompasu izgubil smer. Jugoslovanke oblasti so pomagale italijanskemu pilotu in takoj izdale dovoljenje, da se sme z letalom vrniti nazaj.

Nehru bo skrajšal pot

S poti po Evropi in Srednjem vzhodu se bo moral vrniti prej kot je bilo določeno - Parlament razpravlja o drugem političnem načrtu

New Delhi, 15. maja (Tanjug) Predsednik Nehru bo, kakor kaže, skrajšal svoje potovanje po Evropi in državah Bliznjega vzhoda zaradi parlamentarnih volitev, ki morajo biti v Indiji do konca marca 1957. Točen dan začetka volitev je odvisen od sprejetja zakona o reorganizaciji držav na jezikovni podlagi, za kar bo treba nekaj mesecev. Razen tega bo potreben določen čas za reorganizacijo indijskih strank in volilne priprave.

Ker se je indijska vlada odločila, da se bo držala predpisanege roka, je sklenjeno, da se bo parlament zbral na izredno zasedanje sredi julija, zaradi česar se bo predsednik Nehru skušal pravočasno vrniti v Delhi. Prvotno je bilo določeno, da bo odšel na potovanje 20. junija, vrnil pa da se bo 20. julija.

Predsednik Nehru je predložil parlamentu načrt drugega petletnega plana. Ta plan so pravzaprav začeli izvajati že 1. aprila. Prihodnjih pet let se bo narodni dohodek zvišal za 25%, število delovnih mest pa za 10 do 12 milijonov. Za razvoj državnega sektorja bodo vložili

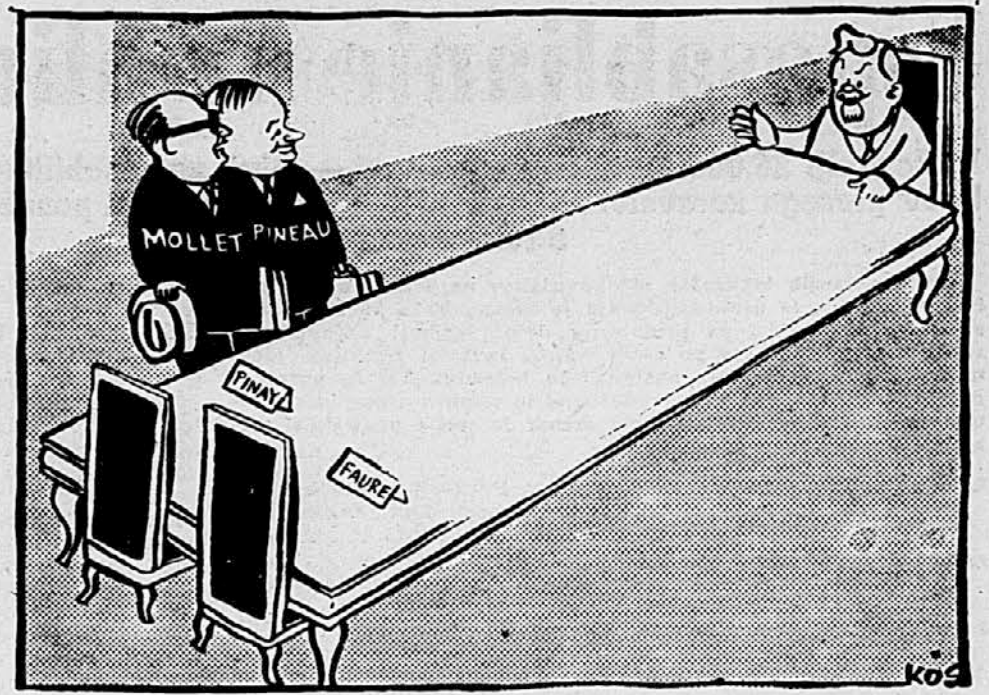
48 milijard, za razvoj zasebnega sektorja pa 24 milijard rupij. Najvažnejši namen plana je, kakor je rečeno v uvodu predloga, preobrazba indijske vasi, postavitev temeljev za industrijski napredek in zagotovitev enakomernega napredka vseh delov države.

V obrazložitvi plana je Nehru rejal, da bi morali sestaviti perspektivni načrt razvoja države za 15 ali 20 let, na katerem bi se opirali prihodnji petletni plani. Komisija, ki je pripravljala ta plan skoraj dve leti, je imela v mislih takšno perspektivo in je računala, da se bo z naglim razvojem države skupni narodni dohodek v

Pravijo, da ima največ upanja na zmago sedanjí predsednik Sing Man Ri, ki je star 81 let. Njegov glavni nasprotnik Sinekci je umrl pred desetimi dnevi v sumljivih okoliščinah. Drugi ugledni predstavniki opozicije, ki so kandidirali, se morajo skrivati, ker niso varni pred atentati.

ATENE. Grška skupščina je odobrila obisk 15 članov parlamenta v Sovjetski zvezi, kamor jih je povabil vrhovni svetovet se lani.

BULGANIN: »A, vidva sta prišla! Potem pa kar stole bliže primaknita!«

200 divizij in NATO

Wilson se zavzema za vsoto 4.9 milijard dolarjev pomoči tujini Senator Walter George bo posebni odposlanec Eisenhowerja pri NATO

Washington, 15. maja (AFP). Ameriški obrambni minister Wilson je izjavil pred senatnim zunanjepolitičnim odborom izrazil mnenje, da bi bila obramba ZDA in njihovih prijateljev v vsakim zmanjšanju kreditov za pomoč tujini sv resni nevarnost. Dejal je, da bi morale ZDA v tem primeru popolnoma sprejeti svoj položaj v tujini in vojaški proračun.

Ko se je zavzemal za odobritev kredita 4.9 milijard dolarjev za pomoč tujini, je Wilson dejal, da z ameriškim denarjem vadijo 200 zavestnih divizij, kar je parkrat več, kot znaša število ameriških divizij. Če bi ZDA znižale kredite za pomoč tujini, je dejal, bi morale povečati lastne oborožene sile, kar bi jih stalo mnogo več kot predlagani krediti za pomoč tujini. Z Wilsonovim mnenjem se je strinjali tudi načelnik skupnega štaba ameriških oboroženih sil admiral Radford. Predsednik zunanjepolitične

Ameriško orožje za Nemčijo

Bonn, 15. maja (Tanjug) V bremensko pristanišče je danes prispela prva večja pošiljka težkega orožja, ki ga ZDA pošiljajo Zahodni Nemčiji v okviru ameriško-nemškega sporazuma. Pošiljko je pričakal in sprejel predstavnik bonškega obrambnega ministrstva generalni poročnik Heusinger.

Zahodnonemška armada bo dobila od ZDA avtomatsko orožje, radarske naprave, bombnike, reaktivna letala, elektronske instrumente, minolovce in drugo sodobno orožje za kopno armado, mornarico in letalstvo.

RAZGOVORI O POSARJU

Paris, 15. maja (Reuter). Državni sekretar v francoskem ministricu za zunanje zadeve Maurice Faure je izjavil, da ne bi smeli dopustiti, da bi posarsko vprašanje zastrujalo partnerje med Francijo in Zahodno Nemčijo. Tako se je izrazil na sprejemu, ki so ga pridrili v Parizu zahodnonemškemu ministru za gospodarstvo Erhardu na čast.

Državni sekretar Maurice Faure se bo danes sešel z zahodno-

nemskim državnim sekretarjem Walterjem Hallsteinom in proučil z njim neresena vprašanja med Francijo in Zahodno Nemčijo. Za sestanek so se bili dogovorili 3. maja na sestanku francoskega ministra Pineauja in zahodnonemškega ministra Von Brentana. Tedaj so izrazili prepričanje, da bi razgovori državnih sekretarjev utegnili pripraviti ozračje za sporazum med državama, ki bi ga nato sklenili 2. junija na sestanku med francoskim predsednikom Guyem Molletom in zahodnonemskim kanclerjem Adenauerjem v Luksemburgu.

Problem manjšin

Ob kongresu mednarodne manjšinske zveze

Mednarodna manjšinska zveza (FUEV), ki je bila ustanovljena po drugi svetovni vojni in ima sedež na Danskem, je sklicala od 17. do 20. maja kongres ob Balškem jezeru na Koroskem. Koroski Slovenci nezaupljivo gledajo na to organizacijo, ker vsebuje statut in bilten te organizacije precej nenavadna načela. Načela v statutu FUEV in vsi njeni doseženi nastopi v javnosti potrjujejo mnenje, da si organizacija prikažka vloga nekakšne vlade, katere področniki naj bi bile evropske narodne manjšine. Še posebno presenetljivo je stališče, ki ga vsebuje resolucija, izglasovana v Carlsdiffu. V tej resoluciji je rečeno, da si je organizacija zastavila nalogo preurediti Evropo po pravičnejših načelih — s spreminjanjem sedanjih meja.

Videti je, da je tudi za organizacijo izraz prizadevanj ostih sil, ki se ne morejo sprijazniti z načeli OZN, z načeli o mirnem sodelovanju med neodvisnimi narodi. To trditev potrjuje poljudno glasilo organizacije, ki ga od časa do časa razpošilja sekretariat. Ta bilten je že konec lanskega leta opozoril na zasedanje nekega »instituta za raziskovanje Podonavja« (s sedežem v Salzburgu), ki so se ga udeležili predstavniki narodov iz omejenega »donavnškega prostora«: ustaški, belogardijski, fočkodožarijski znanih men (bilten št. 14).

Mnogo je emigrantskih organizacij, v katerih se združujejo maloštevilni sodelavci fašističnega okupatorja, ki so ljudje z znano zgodovino in so služili pač sistem, ki jih je plačeval. Čeprav so nepomembni, pa predstavljaajo neke na novo ustanovljene organizacije. Povod za še večje nezaupanje do Mednarodne manjšinske zveze pa je bil bilten št. 15. Ta bilten prinaša vprašanja, ki jih je FUEV poslala LR Makedoniji. V vprašanja se ne razlikujejo od zahtev znane emigrantske skupine VMRO. Njih so formulirali po obisku generalnega sekretarja FUEV, ki mu je naša država omogočila, da je obiskal Jugoslavijo. Se seznanjal s problemi naših narodnih manjšin in z LR Makedonijo posebej. O njej je izkazal napad tudi svojevo mnenje. Značilno je, da so med obvestili organizacije na pomembnem mestu novice iz organizacij bivših vojskojencev, ki imajo svoje sedeže v Zahodni Nemčiji in se zanimajo za dežele, kjer so v pretekli vojni delovali kot strnjene kvizniške skupine. Zato ni čudno, odkod so načela in prizadevanja za revizijo meja, in je tudi razumljivo nezaupanje, ki so zamejski Slovenci pokazali do Mednarodne manjšinske zveze.

Morda je preuranjeno sprejeti neko organizacijo samo po njenem poljudnem glasilu, oziroma biltenu, ki ga od časa do časa objavlja njen sekretariat. Toda bili bi prezaupljivi, ko ne bi opozorili na negativne pojave, ki so bili tukaj omenjeni. Sedanja kongresa pa bo vsakekor izpolnilo sifto te organizacije ter okrepil ali pa ublažil nezaupanje. *Drago Družičević*

Usposabljanje invalidov Dom zdravja otrok

V Sloveniji 26.000 invalidov vseh vrst — Skrb za rehabilitacijo invalidov presega zdravstveno področje — Potreben bi bil poseben zakon o rehabilitaciji invalidov

Po dosedanjih izkušnjah strokovnjakov na področju rehabilitacije in poklicne prekvalifikacije je možno 90% vseh invalidnih oseb usposobiti za pridobitno delo. Najbolj aktualna je rehabilitacija invalidov po vsaki vojni. Invalidi postajajo sicer tudi pri delu, prometni nesrečah in boleznih. Vsi so potrebni rehabilitacije, katere cilj je duševno in telesno usposobiti invalide za samostojno življenje, pri čemer je treba upoštevati njihove sposobnosti in defekte.

Rehabilitacija se prične najprej na kliniki in v bolnišnici, nadaljuje pa se v posebnih zavodih in v drugih ustanovah, kot na pr. v strokovnih šolah in tovarniških ter obratnih delavnicah, ki imajo posebne naprave. Ker se bavijo z rehabilitacijo tudi na drugih področjih, le-ta presega zdravstveni okvir. Začetek rehabilitacije invalidov pri nas sega v 1952. leto, ko je bilo ustanovljeno v Beogradu zvezno središče za rehabilitacijo. Uredilo si je pregled nad številom invalidov in vrstami invalidnosti ter pričelo z vzgojo kadra za to delo. Predvsem je bilo treba ustvariti pogoje za profesionalno rehabilitacijo invalidov ter skrbeti za njihovo zaposlitev. K sodelovanju so pritegnili poleg zdravstvenih delavcev tudi psihologe, pedagoge in fiziologe ter druge strokovnjake.

Doslej 3450 ortopedskih pripomočkov

V Sloveniji je ta dejavnost še le v razvoju. Ustanove za rehabilitacijo obstajajo sicer že nekaj let v Kamniku, Laškem in Starji gorji pri Gorici. Dobri dve leti imamo tudi že republiški zavod za rehabilitacijo invalidov z oddelkoma za protetično in hoptičnizacijo. V kratkem času obstajata so bili doseženi lepi uspehi. Doslej so predpisali invalidom 3450 ortopedskih pripomočkov.

Nepoznavanje predpisov

Gre za zanimiv in poučen primer; zelo verjetno ni osamljen v Sloveniji.

Neko podjetje iz Izole, ki ima poslovalnice — zajtrkovalnice in slaščičarno — tudi v Kopru, je spravilo poleti 1954 in nato poleti 1955 v službo tovarnišči V. V. in P. M. Obe sta bili ob nastopu službe nekaj starejši kot 15 let. Podjetje jima je izdalo odločbo o namestitvi kot vajenki in jima priznalo vajeniško nagrado.

Kmalu so v takratni trgovinsko-gostinski zbornici Koper ugotovili, da navedeni deklet gleda na veljavne predpise ni moglo registrirati kot vajenki. O tem je zbornica obvestila podjetje. Vse bi bilo ostalo pri starem, da se obe dekletki septembra 1955 nista odločili obiskovati tečaj za polivalentno delavico. Ob koncu tečaja, februarja letos, ko naj bi opravili izpit, so jima namreč dejali, da izpita ne moreta opraviti.

Tako sta se obe znašli v trgovinski zbornici Koper in tu se je izkazala vsa nelegalnost nujnega stanja: podjetje ju je vodilo kot vajenki, dejansko pa sta nelegalno delavici; podjetje jima je plačevalo vajeniško nagrado; dejansko pa bi jima moralo plačevati dobiček višjo plačo nekvalificirane delavice; na račun socialnega zavarovanja je podjetje zamujalo plačevati znižani prispevek od vajeniške nagrade, moralo pa bi plačevali redni prispevek od plače nekvalificirane delavice. Skratka: nepoznavanje predpisov v podjetju je rodilo celo vrsto nerodnosti, od katerih so imeli škodo oboje dekleti in družina.

S tem stanjem je trgovinska zbornica Koper seznanila okrajno tajništvo za delo in delovna razmerja. Obrazložila je nezakonitost in prosila za takojšnjo intervencijo. Okrajno tajništvo je po esestranski proučitvi obdolženi izdalo odločbo, s katero se proglašata med podjetjem in navedenima tovarniščama sklenjeni, a ne-registrirani in zato neveljavni učni pogodbi kot nezakoniti ter se nalaga podjetju, da sklene z obojema dekletoma normalno delovno razmerje in da jima povrne za ves čas nazaj, kar sta v podjetju, različno med prejšnjo vajeniško nagrado in plačo po tarini postavili. (Razlika za V. V. se giblje okrog 80.000 din, za razen P. M. pa okrog 22.000 din). Raven tega mora podjetje obema omogočiti polaganje izpita za polivalentno delavico (v skladu s pravilnikom o pridobitni kvalifikaciji s praktičnim delom v podjetjih iz leta 1952).

Navedeni primer je potencialno zanimiv in poučen iz dveh razlogov. Prvič pove, do česa lahko pride, če se gospodarske organizacije ne zanimajo za predpise — v tem primeru je šlo le za tri predpise: za uredbno o vajenosti in za dva pravilnika. Drugič pa dokazuje, da je trgovinska zbornica vestno posredovala za izvajanje zakonitih predpisov; čeprav je izvajanje nekoliko prizadelo podjetje, ki je njen član. Tako je tudi na tem, za prizadete ne vravno drobnem primeru, dokazala svoj družbeni smisel.

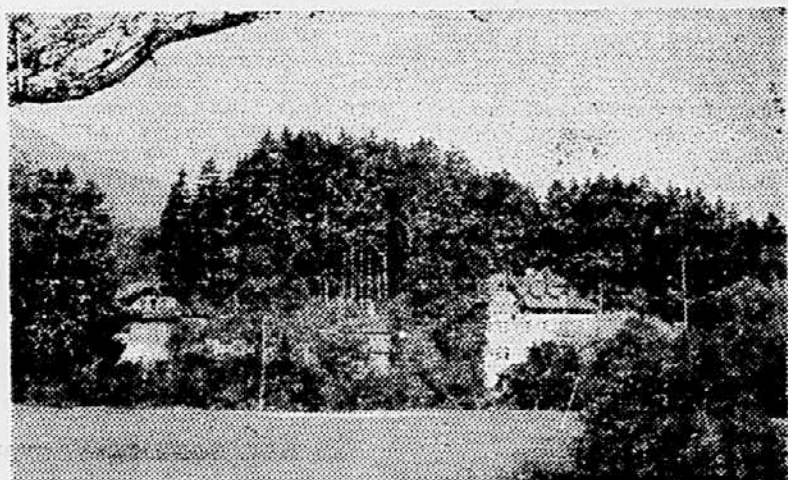
močkov. Pregledi vojaških invalidov, ki bodo dobili takšne pripomočke, se bližajo koncu, medtem ko bo še vedno stalen dotok delovnih in civilnih invalidov. Zavod nima telovadnice in primernih naprav za hidroterapijo. Prav tako nima delavnice za poklicno usposabljanje. Težave so tudi zaradi tega, ker imajo samo tri honorarno zaposlene zdravnike in enega ortopeda-mehanika. Zato bi bilo treba čimprej nastavitvi stalnega zdravnika, psihologa in inženirja, ki bi proučeval delovna mesta, orodje in stroje za posamezne vrste invalidnosti.

V začetku letošnjega leta je bilo v Sloveniji 20.071 invalidskih upokojencev in 6648 upokojen invalidov. Med prvimi je bilo 3% primerov poškodb, vsi ostali pa so bolezenski invalidski upokojenci. Za rehabilitacijo, oziroma prekvalifikacijo prihajajo v pošte v samo invalidi v starosti do 45 let s stopnjo invalidnosti od 33 do 75%. Takšnih invalidov je 2279. Po ugotovitvah zavoda bi bilo treba rehabilitirati približno 1000 delovnih in vojaških vojni invalidov, ne da bi pri tem upoštevali bolezenske in druge invalide, ki ob obstojih predpisih ne uživajo invalidnin, so pa socialno zavarovani. Popolno sliko bi si lahko ustvarili, če bi zbrali podatke o vseh invalidih, ki pridejo v pošte za rehabilitacijo.

V naši republiki imamo že nekaj izkušenj glede profesionalne rehabilitacije vojaških vojni invalidov iz NOB, od katerih se je 1226 usposobilo za delo v industriji in obrti, 22 invalidov pa si je pridobilo celo visokošolsko izobrazbo. V poklicni posvetovalnici invalide zdravniško pregledajo, preizkušajo njihove intelektualne sposobnosti ter jim svetujejo stroke, v katerih bi lahko posamezniki najboljše uspeli.

Posebni oddelki za invalide v bolnišnicah

Zanimanje za rehabilitacijo invalidov se je v zadnjem času zelo povečalo, zlasti pri zavodih za socialno zavarovanje in Ljubljani, Mariboru in Kranju. Da bi službo rehabilitacije čim bolj izpopolnili, bodo postopoma osnovali samostojne zavode za rehabilitacijo v Mariboru, Celju in Gostem. Predvidevajo, naj bi v prihodnjih petih letih vsaka bolnišnica ustanovila poseben oddelk za rehabilitacijo. Da bi usposobili dovolj kadra, bi mo-

Rimski vrelce pod Uršijo goro vabi...

rala medicinska fakulteta omogočiti posebno specializacijo, fizioterapevtska šola pa naj bi razširila svoj učni program tudi na delovno terapijo.

Zakon o rehabilitaciji invalidov vseh vrst, o katerem razmišljajo zdravstveni organi, bi moral rešiti vse te probleme, med drugim pa tudi vprašanje brezplačne rehabilitacije za vse invalide, ne pa samo za delovne in vojne. Urejal bi vprašanja materialnega vzdrževanja v času rehabilitacije, predvsem pa bi moral določati, da so podjetja in ustanove pod določenimi pogoji obvezne sprejeti na prekvalifikacijo in zaposlitev določeno število invalidov. Seveda bi bila dolžni sprejeti rehabilitacijo invalidi, ki bi bili k temu pozvani.

Pri omenjenem delu bo lahko uspešno delovala ne le zdravstvena služba z invalidsko organizacijo, marveč tudi služba socialnega zavarovanja in posredovanja dela, sindikalne organizacije ter industrijske in obrtne zbornice.

Na münchenkem tržišču

Kar nenavadna slika na samem trgu za sedanji čas, a vendar skoraj povsem enaka na vseh evropskih tržiščih, je, da še ni nikjer videti nikakih češenj. V tem času so prispele v München v vseh povojnih letih že lepe količine italijanskih češenj, pa tudi jugoslovanske podjetja so običajno že med 5. in 8. majem odpremila prve vagone gorških češenj v Nemčijo in Avstrijo, tu in tam pred leti pa tudi za Švedsko in Anglijo a pomočjo avionov.

Zaradi slabih vremenskih razmer in v pozeb se je kolektor na sadnem in zelenjavnem trgu zakasnil za cel mesec in tako bodo na tukajšnjem trgu prodane do konca meseca, vse dokler ne prispejo na trg češnje, takoj za njimi pa marelice, še večje količine italijanskih jabolok. Italijanski izvozniki so bili še pred mesecem dni zelo zaskrbljeni, kam s tolikšnimi količinami jabolok, ki so jih bila polna skladišča in hladilnice, sedaj pa jih pošiljajo dnevno po 50 do 70 vagonov v Nemčijo, medtem ko jih pošiljajo v Francijo in Anglijo skoraj enake količine. Ze-

lo dobro gredo v promet kalifornijske in italijanske oranže, saj jim španske ne morejo konkurirati, ker so od letošnjega februarja dalje izostale zaradi katastrofalne pozebe. Tudi drugo sadje in zelenjava lanskega pridelka dosega zaradi splošne zakasnitve letnih pridelkov dosi ugodnejše cene kot običajno. Tako je pri krompirju, korenju itd.

Zelo visoke cene dosežajo trenutno pridelki iz steklenjakov. Drag je holandski paradiznik, ki mu konkurira paradiznik iz kanarskih otokov, vendar ne bo dolgo, ko bodo skušali tudi Italijani

vrniti svojo proizvodnjo na trg. Lenos so prvič prišli z zelo lepim paradiznikom na münchenški trg Bolgari. Paradiznik so pridelali v Bolgariji, kar je za to deželo novost. Kasneje sicer Bolgari pošiljajo (v juniju in juliju) krasno blago te vrste, skoraj izočasno pa tudi Madžari.

Tudi zažoge sere čežule, ki pa je izredno malo na trgu, imajo lepo ceno. Vsakodnevno prihaja sicer že do 10 vagonov egipčevske čežule na trg, vendar je to še mnogo premalo.

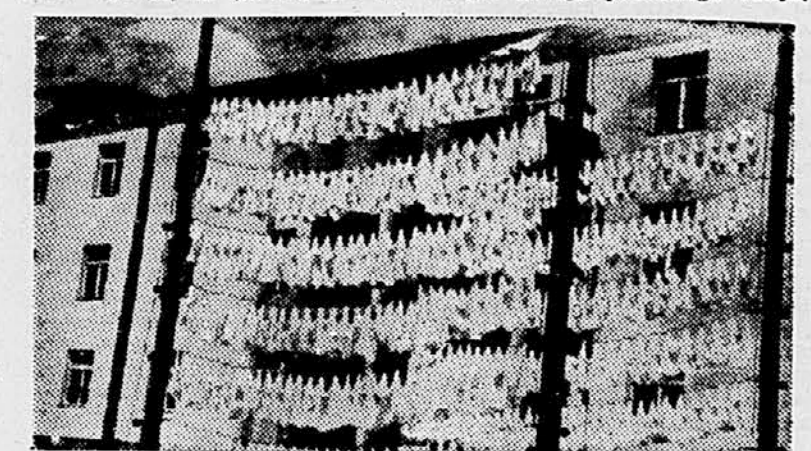
Vsak dan prihaja v München približno 140 do 180 vagonov različnih sadja in zelenjave. Tudi v zimskih dnevih, ko bi marsikdo mislil, da je v münchenški Gros-smachhalli zamrzo vse življenje, uvozniki razložijo iz vagonov dnevno po 500 do 1500 ton oranž, mandarin, limon, jabolok, hrušk, banan, čežule, češnja, karpfjole, orehov, mandljev, lešnikov, suhih sliv in smokv, češpijeve meze, darljave, suhih marelic in še razne druge vrste sadja in zelenjave. Tako na razkladalnem kolodvoru, ki je velik trg, življenje nikdar ne zastane. Sem prihaja tudi mnogo jugoslovanskega blaga. Dnevno prodamo tu v novembru, decembru in kasneje po 20 do 50 vagonov jabolok, sliv, smokv, orehov, čežule, čežuljčka in češnja. Jugoslovani smo na tukajšnjem tržišču znani kot dobavitelji lepih in okusnih češenj, marelic in breskev ter kot veliki dobavitelji svežih sliv in grozdja.

Velik del sadja in zelenjave, ki prispe v München iz Jugoslavije, Madžarske, Bolgarije, Romunije, Italije, Španije in Grčije, odpremajajo trgovci naprej v Frankfurt, Düsseldorf, Hamburg, Berlin in še v razna druga mesta. Hamburg je na primer tržišče, ki urača prekomorsko blago in ga potem ponimi ležišči. Lastna ekonomija jim zagotavlja, da bodo imeli na razpolago ob vsakem času pa tudi trebno zelenjavo, kar je pogoj za pripravljano dobro in ceneno hrano.

Ce k prirodnim lepotam in zdravilni vrednosti letovišča Rimski vrelce pristojemo še do bro voljo kolektivni, ki ne stremi za visokimi dobički, marveč predvsem za svojo turistično afirmacijo, tedaj lahko s gotovostjo računamo, da bo pri od Ravn do Kotelji to poletje polna tujecev. Pozimi pa bo Rimski vrelce izhodišna točka smučarjev, kajti tudi sima je tedaj lepa in vabljiva.

ki nam udari v nos navadno že ob vstopu v vsako bolnišnico. Nikjer tistega bolniškega vzdušja, ki stisne srce še tako ravnodušnemu obiskovalcu. In vendar je to hiša, ki je staršem bolnega otroka mnogokrat poslednje upanje. Da, v tej lepi, urejeni bolnišnici, opremljeni z vsemi modernimi zdravniškimi aparati, občutiti bolj kot kjer koli drugje v naši stvarnosti, kako globoka je skrb družbe za otroka, za njegovo zdravje in napredek.

Povzpnilno se po širokih in gladkih stopnicah prvega traktarja v prvo in drugo nadstropje. Majhne so tu bolniške postelje in majhni bolniki. Nekateri v drugem nadstropju so stari le nekaj ur in so videti kot majhne lutke v steklenih omaricah. Drugi so le nekaj mesecev starejši, najstarejši pa doživljajo komaj drugo pomlad. Pljučnice, ekcemi, opekline in boleznji prebavil zdravijo v tem traktu. Vse je hrebotno urejeno. V vsakem nadstropju je čajna kuhinja. V vsakem dve operacijski sobi — ena za transfuzijo krvi, druga za manjše operacije turov in ekcemov. Tu je vse na svojem mestu, snaga in red domujeja povsod.

Belih otroški obrabi na še bolj steklenimi vratih bolniških sob. Belih rjuhah in posteljicah za Nikjer tistega posebnega vonja.

Prav tako je v laboratorijih, ki so dobili svoje mesto v prvem nadstropju veznega traktarja. Tu se odvija važno delo. Razne kemične analize urina, krvi, ugotavljanje kalcija, magnezija, natrija in kalija v človekem telesu pogosto spreminijo diagnozo zdravnika, ki lahko sklepa le po zunanjih znakih. Tudi tu so vsi oddelki opremljeni z najmodernejšimi aparati, ki omogočajo največjo natančnost in točnost analiz.

»Sončimo sele«

Tudi posebno telovadnico imajo otroci na razpolago. Slabotnejši si tu utrjujejo svoje mišice, ki se krepijo z vztrajnimi vajami in pod nadzorom fizioterapevtov. Skoraj bi pozabili na radijske sprejemnike, ki po oddelkih krajsajo bolnikom čas, pa še na telefone, ki jih je 50 v hiši in na signalne naprave po hodnikih. Na koncu hodnika gorita prav sedaj zelena in rdeča jučka, hkrati vztrajno brni zvonec — znak za dežurno sestro.

Nad laboratorijem so v drugem nadstropju prostori za matere nedonošenčkov in bolnih dojenčkov. Tudi njihova jedilnica, spalnice in šivalnica se vrste druga za drugo. V jedilnico dobivajo matere hrano z dvigalom, ki pa ni edino; devet jih je v hiši. Dvigala omogočajo hitrejšo delo, prihranijo pa

Prostor tudi za matere. Nad laboratorijem so v drugem nadstropju prostori za matere nedonošenčkov in bolnih dojenčkov. Tudi njihova jedilnica, spalnice in šivalnica se vrste druga za drugo. V jedilnico dobivajo matere hrano z dvigalom, ki pa ni edino; devet jih je v hiši. Dvigala omogočajo hitrejšo delo, prihranijo pa

Prostor tudi za matere. Nad laboratorijem so v drugem nadstropju prostori za matere nedonošenčkov in bolnih dojenčkov. Tudi njihova jedilnica, spalnice in šivalnica se vrste druga za drugo. V jedilnico dobivajo matere hrano z dvigalom, ki pa ni edino; devet jih je v hiši. Dvigala omogočajo hitrejšo delo, prihranijo pa

Prostor tudi za matere. Nad laboratorijem so v drugem nadstropju prostori za matere nedonošenčkov in bolnih dojenčkov. Tudi njihova jedilnica, spalnice in šivalnica se vrste druga za drugo. V jedilnico dobivajo matere hrano z dvigalom, ki pa ni edino; devet jih je v hiši. Dvigala omogočajo hitrejšo delo, prihranijo pa

Prostor tudi za matere. Nad laboratorijem so v drugem nadstropju prostori za matere nedonošenčkov in bolnih dojenčkov. Tudi njihova jedilnica, spalnice in šivalnica se vrste druga za drugo. V jedilnico dobivajo matere hrano z dvigalom, ki pa ni edino; devet jih je v hiši. Dvigala omogočajo hitrejšo delo, prihranijo pa

Prostor tudi za matere. Nad laboratorijem so v drugem nadstropju prostori za matere nedonošenčkov in bolnih dojenčkov. Tudi njihova jedilnica, spalnice in šivalnica se vrste druga za drugo. V jedilnico dobivajo matere hrano z dvigalom, ki pa ni edino; devet jih je v hiši. Dvigala omogočajo hitrejšo delo, prihranijo pa

Prostor tudi za matere. Nad laboratorijem so v drugem nadstropju prostori za matere nedonošenčkov in bolnih dojenčkov. Tudi njihova jedilnica, spalnice in šivalnica se vrste druga za drugo. V jedilnico dobivajo matere hrano z dvigalom, ki pa ni edino; devet jih je v hiši. Dvigala omogočajo hitrejšo delo, prihranijo pa

Prostor tudi za matere. Nad laboratorijem so v drugem nadstropju prostori za matere nedonošenčkov in bolnih dojenčkov. Tudi njihova jedilnica, spalnice in šivalnica se vrste druga za drugo. V jedilnico dobivajo matere hrano z dvigalom, ki pa ni edino; devet jih je v hiši. Dvigala omogočajo hitrejšo delo, prihranijo pa

Prostor tudi za matere. Nad laboratorijem so v drugem nadstropju prostori za matere nedonošenčkov in bolnih dojenčkov. Tudi njihova jedilnica, spalnice in šivalnica se vrste druga za drugo. V jedilnico dobivajo matere hrano z dvigalom, ki pa ni edino; devet jih je v hiši. Dvigala omogočajo hitrejšo delo, prihranijo pa

Prostor tudi za matere. Nad laboratorijem so v drugem nadstropju prostori za matere nedonošenčkov in bolnih dojenčkov. Tudi njihova jedilnica, spalnice in šivalnica se vrste druga za drugo. V jedilnico dobivajo matere hrano z dvigalom, ki pa ni edino; devet jih je v hiši. Dvigala omogočajo hitrejšo delo, prihranijo pa

Prostor tudi za matere. Nad laboratorijem so v drugem nadstropju prostori za matere nedonošenčkov in bolnih dojenčkov. Tudi njihova jedilnica, spalnice in šivalnica se vrste druga za drugo. V jedilnico dobivajo matere hrano z dvigalom, ki pa ni edino; devet jih je v hiši. Dvigala omogočajo hitrejšo delo, prihranijo pa

Prostor tudi za matere. Nad laboratorijem so v drugem nadstropju prostori za matere nedonošenčkov in bolnih dojenčkov. Tudi njihova jedilnica, spalnice in šivalnica se vrste druga za drugo. V jedilnico dobivajo matere hrano z dvigalom, ki pa ni edino; devet jih je v hiši. Dvigala omogočajo hitrejšo delo, prihranijo pa

DAR MLADINE

Prazne lesene barake, mnoge brez oken in vrat in z odpadnim ometom, ter ponekod že zbledela gesla v Sevojnju, kakor tudi v drugih novozgrajenih tovarnah so edini zunanji vidni znak, da so tu do nedavnega delali tisoči mladincev.

Na prazni ledini so ob pomoči strokovnega kadra postavili industrijski objekt, ki že danes povsem zadovoljuje potrebe države po valjarnih izdelkih iz bakra in bakrenih zlitin. Toda... Z povest se drugače nadaljuje kakor v drugih tovarnah, ki jih je gradila mladina. Videl sem mnogo takih gradbišč, tovarno za kable v Svetozarevu, tovarno »Ivo-Lola Ribar« v Zeleniku... Precej dolg je seznam vseh teh objektov, ki jih je mladina Jugoslavije zgradila v desetletju po osvoboditvi. Eni so kopalni temelji, drugi gradili dvorane in postolja, tretji pa montirali stroje. Izmena za izmenjo kakor val za valom. In ko so opravili svoje delo, so zapuščali gradbišča, da bi napra-

vprašanje, kako naučiti te mladince discipline, ki jo zahteva moderna tovarna. Ta bolezen se je imenovala »sstanak«. »Bili smo odločni,« je dejal vodja proizvodnje tov. Zinka Marič. »Najprej se je treba naučiti delati, šele potem se more tudi razpravljati. Vztrajali smo in uspeh ni izostal.« »Kmetiči, vajeni živine in lesenega pluga, so se privadili tovarne in postali odlični delavci. In kakor redkokeje ni več čepica znak izkušenelega tovarničnega delavca. Tudi šajkača in kučka moreta postati, ako se pravilno začne.«

Ko sem šel skozi tovarno, sem se prepračil, da te besede niso bile prazne. V ogromni dvorani sem videl samo mlade obraze, ki jim je brada šele pogrnala. Ena izmed najmlajših tovarniških brčkonev je bila najmlajša po ljudeh, ki delajo v njej. Mnogi strokovni tečajji, skoki katere so šli mladinci, so bila pomembna pomoč za njihovo naglo usposabljanje. Danes upravljajo uspešno že najbolj zapletene stroje. In ne samo to. V polnem smislu besede gospodarstvo z njimi, kajti proizvodni proces je povsem mehaniziran. Nobeno delo in nobena delovna operacija se ne opravlja z rokami. Vse dela stroji. S pritiskom na gumb se začno premikati ogromni žerjavji, začnajo obratovati stroji, iz katerih pri-

omogočilo znatne prihranke bakra in učinkovit boj proti koroziji. Gre za to, da bodo izdelke iz bakra zamenjali z jeklenimi izdelki, prevlečenimi z bakrom. Njihova kakovost ne bo zaostajala za onimi iz čistega bakra, bodo pa znatno odprelna. Najvažnejše domače potrebe so pokrite že s sedanjimi kapacitetami. Ni dvoma, da bi mogli z večjo količino bakra poslati na domači trg tudi večje količine. Toda baker je deficiten material ne samo pri nas, temveč tudi v inozemstvu.

In nadalje. V prvem četrtletju letos je bila planirana proizvodnja presežena za 10 odstotkov. Izdelali so 3300 ton izdelkov, ki jih je za inozemski trg namenjenih 800 ton. Lani, ko je bila tovarna v poizkusnem obratu, so izdelali 8040 ton blaga. Mnoge izdelke so izvozili tudi v inozemstvo. Glavni kupec so ZDA. Razen tega so se izdelki z označbo »Sevojnje — Made in Yugoslavia« pojavili v Indiji, na Blžnjem vzhodu, v Švici, Švedski, Holandiji in drugih evropskih državah. Povedali so mi, naj ne pozabim, da so edini uspešni realizirali v prvem četrtletju količine, določene za izvoz. Mladina v tovarni ni mogla tepe proslaviti 10-letnice mladinskih delovnih brigad. Ni samo podarila svoji domovni skupini, pač s drugimi sto in sto mladi

Pred gostovanjem MOSKOVSKO UMETNIŠKO GLEDALIŠČE IN LJUBLJANA

Ko je leta 1906 moskovsko Umetniško gledališče nastopilo prvo gostovanje po Srednji Evropi in pošlo prve večje uspehe v zameštvu v Berlinu, Pragi in na Dunaju, so bili redki med slovenskimi razumniki, ki so bili videli nastope gledališča. Ker se gostovanje gledališča ni dotaknilo gledaliških sredstev slovenskega juga in ni obiskalo ne Beograda, ne Zagreba in ne Ljubljane, je ostala naša publika slabi samo dožal, da je priložnostno registrirala uspehe gledališča, ki se je razvijalo v prvo rusko dramsko gledališče. S tem je navezovala na prvotno poročilo Ivana Prijatelja, ki je ob svojem študijskem obisku v Moskvi zasledoval, če že ne delovanja Umetniškega gledališča, pa vsaj uporičevje dram pri Slovincih že priljubljena ruskega dramatika A. P. Čehova prav tam.

Tako se je zgodilo, da je vzpostavila se prva svetovna vojna ožje stike med ruskim in slovenskim gledališčem, ko so ne samo slovenski razumniki, temveč tudi slovenski igralci v prišleku svojstvu vojnih ujetnikov v Rusiji našli poti in načina, da so ob izviru preučevali uspehe Umetniškega gledališča v Moskvi. Med njimi moramo v prvi vrsti navesti Pavla Golio, ki je bil za časa svojega ujetništva v umetniškem vodstvom gledališča in zlasti Stanislavskem. Nadalje je preučeval delo gledališča v Moskvi Osip Sest in zlasti njegove delovne metode, četudi ga je pozneje nekoliko bolj privlačevala baročna podstat

teatralnosti Maksa Reinhardta, ki je do neke mere nikoli niti bilo mogoče vkladiti v (vsaj splošno) naturalizem Hudožestvenikov. Tretji Slovinc, ki je imel priložnost, da se je kot vojni ujetnik približe seznanil s Hudožestveniki, je bil Rade Pregarc, ki je Stanislavskoga osebno spoznal pri študiju priprav za eno izmed Gogoljevih uprizoritev v Novomoskovskem in pozneje pri študiju gledališča v Moskvi. Četudi Pregarc med obema vojnama ni nepretrgoma sodeloval pri slovenskem gledališču, pa je s svojo pedagoško metodo, projekcijo po sistemu Stanislavskoga, prenekaterikrat odlično vplival na usmeritev mladega slovenskega igralkega naraščaja.

Ko je prva skupina Hudožestvenikov gostovala v Ljubljani, je bil Pavel Golio kot ravnatelj na čelu Drame slovenskega osrednjega gledališča v Ljubljani, medtem ko je bil Osip Sest zadolžen kot prvi režiser prav tam, da s skupnimi napori izoblikujeta dela zmožen ansambl, ki naj bi bil pripravljen za obsežne in raznovrstne naloge, čakajoče ga v bližnji prihodnosti. Vztrajni graditelj in sooblikovalec slovenskega gledališča, ta mah kot njegov dramaturg zaposleni Oton Zupancič, je prav ob gostovanju Hudožestvenikov razširil svoje gledališko obzorje tudi na rusko posebnost, s predornim zasledovanjem opreznjujoč za evolucijo ruske pogovorne in odrske besede. To izpričujejo njegovi zapiski ob predstavah gostujočega gledališča, ki jih je beležil z intimnim nadihom sa-

mostojnega opazovanja in premislekov zrelega gledališčnika. Ne glede na to, koliko je vodstvo slovenskega gledališča vplivalo na spored gostovalnih predstav, je skupina Umetniškega gledališča nastopila v Ljubljani januarja 1921 s tremi večeri, na katerih so uprizorili A.P. Čehova prizore iz vanjškega življenja »Striček Vanja«, dramo Sargučeva »Jesenske gostje« in »Literarno umetniški večer« s insceniranimi povestmi Čehova in raznimi recitacijami. V februarju 1921 je skupina nastopila s naslednjimi uprizoritvami: Čehova »Češnjevi vrti«, odlomki iz

USPEH NADE VIDMARJEVE V BOLGARJI

Bolgarija je dežela, kjer z veliko prizadevanostjo skrbijo za glasbeno kulturo množice. Na srednjih solah obvečno študirajo teorijo in zgodovino glasbe. Število študentskih orkestrrov pa priložnostno velika. Vidmarjeva je ena izmed oblik vroče vneমে Hudožestvenikov. Izredno veliko je koncertov, simfonij, solističnih in zborovskih, izredna pa je tudi ljubzen do operne umetnosti. Zato je v Trnavi, kjer je bil vodja opernih pevcev zaslovel po svetu in da se operne hiše v Bolgariji lahko pohvalijo z odličnimi solisti, zbori in orkestri. Po volji se je rasti operne umetnosti v Bolgariji še bolj razvila. Zgradili so tudi nove operne stavbe: v Sofiji, Plovdivu in Rusah. Kvaliteta teh umetniških ustanov je vredna ljubega, katero jim Bolgariji posvetijo.

»da se je sodelovanje prominentne jugoslovanske pevke v vlogi Gide spreminilo v praznik vokalne umetnosti in globok izraz priljubljenosti med narodo.«

Za teh nekaj stavkov iz poročila o nastopih Nade Vidmarjeve v Bolgariji priložnostno velika, da je njeno umetniško postanost v Bolgariji dosegla zares odlične uspehe. Njeni umetniški nastopi pa niso bili samo muzikalni praznik za Bolgare — kot sami pišejo — temveč tudi praznik jugoslovansko-bolgarskega kulturnega sodelovanja.

lov, Pavlov, Sarov, Bersenjev, Germanova, Grečeva, Krasno-polskaja, Križanovskaja, Orlova itd. Pri razprodanih predstavah je bil uspeh tudi umetniško kvantiteto popolen kljub intenzivnosti z »Jesenskimi gostji« in »Pogovorom«. Zlasti pa je bil očiten uspeh gostovanja pri naših igralcih, ki so potek predstav zasledovali z največjim zanimanjem in si počasi prilagajali metodo delavnega napora Hudožestvenikov in po njej oblikovali svoje odrske upodobitve.

Drugo gostovanje ene izmed skupin Hudožestvenike teatra v Ljubljani je sledilo maja 1924 s predstavami: Dostojevski »Selo Stepančikov«, Dickens »Zivljenjski boj«, Andrejev »Jekaterina Ivanovna«, Ibsen »Gospa z morda«.

Zadnje gostovanje ene izmed skupin Hudožestvenikov pod vodstvom Germanove in Massalitinova je bilo maja 1925 s predstavami: Gorkoga »Na dnju«, Gogolja »Zemitevi« in Evmpidides »Medeja«.

Razmere med obema vojnama niso dopuščale nikakršnih stikov z matično skupino Hudožestvenike teatra v Moskvi in slovenskim gledališčem. Po dolgi dobi presledka bo novo gostovanje prvega ruskega dramskega gledališča v Ljubljani pomenilo poleg vzpostavitve gledaliških stikov tudi docela novo osvetlitev gledališke stvarnosti v Rusiji.

Janko Traven

Gojmir Anton Kos
V Moderni galeriji so v ponedeljek odprli retrospektivno razstavo našega priznanega slikarja, akademika prof. Gojmirja Antona Kosa. Slavnostne otvoritve razstave, ki je bila priležna v pošastev umetnikove šestdesetletnice, so se udeležili poleg številnega občinstva najvidnejši predstavniki našega javnega življenja na čelu s predsednikom Izvršnega sveta LRS Borisom Kraigherjem. Razstava je odprta za javnost vsak dan od 10. do 19. ure. — Na sliki: Akad. slikar Gojmir Anton Kos pred enim svojih najnovjših del — »Kopalkami« (olje, 1956)

Z razstave XYLON — Wegner Toon (Nizozemska): Sahisti

Če bi jo bil Temnikar videl...

V reviji »Naša sodobnost« objavlja Ciril Kosmač v nadaljevanjih daljšo prozo »Balada o trobentni in oblaku«. Pričujoči odlomek ponastiskujemo iz četrte številke revije, ki je pravkar izšla.

Nemška smrt je naveličano spustila in zmagala na rameni, pribodnik pa se je obrnil k Mongolom ter jim z zgovornimi južnjaškimi kretinami dopovedal, kaj bi rad. Mongoli so pokazali bele zobe, se priklonili in se vrnili v hišo.

Temnikarica se je zastrmela v večna vrata. Kmalu je zagledala, kako vlečejo iz teme golo belo telo, ki se krčevito zvija in sili k tlom.

— Justina! — je poklicala. — Justina! Nič hudega ne bo!... Razširila je roke in se spustila proti hiši.

— Saplater! — se je rezko oglasila nemška smrt.

Prekleta strešnica se je poglajala za Temnikarico in jo zgrabila za roko.

— Pusti me! — je ukazala in se mu tako sunkovito iztrgala, da je omahnila in se zastrmela v večna vrata. Videla je, kako se je belo telo vrglo na tla, in videla je, kako so ga Mongoli pobrali in priblekli na prag. Tedaj pa Temnikarica ni več zdržala.

— Pokončajte jo! — je zakričala. — Zverine! Pokončajte jo!...

In nemška smrt je kakor na njen ukaz bliskovito stegnila roko. Počil je strel. Mongoli so odskočili kakor divje živali, belo telo pa se je zrušilo in obležalo na pragu tako belo, tako živo in tako nepremično, kakor ne bi bilo nikdar živo bitje.

— Ja-ja-jaz... — je zajekal Prekleta strešnica, ki se je sklanjal k Temnikarici, da bi jo pobral.

— Molči, nesrečnik! In ne dotikaj se me! — je rekla pridružen, a tako ukazujoče, da je vztrepetal in odskočil.

Nekdo jim je odprl. Tri so se pogledale proti volju. Cika pa je priletela na vogal hiše. Ko je zagledala toliko neznanih ljudi, je za hip obstala, nato je zamakala in se zakadila po dvorišču. Zasišali so se krivki in smeh, nato je zadržala brzostrelka. Cika se je poglajala po pobojcu proti vrtičku, a se je kmalu zrušila in rdeča kri je v močnih curkih brizgala po belem snegu.

— O Jernej, tudi tega nisi videl! — je rekla Temnikarica.

In potem je zastokalo v slemenu, zastokalo je, kakor bi človek umiral v hudih krčih.

— Jernej! — je vzdihnila Temnikarica. — Tone! Justina!...

Streha se je sesedla. Plameni so šviglni kvišku, kakor bi izbruhnili ognjenik. Milijone isker je buhnilo v širino in piščino, kakor bi vzrojilo milijone ognjenih čebel. Zarjole so po zraku, tam uglašale, ugasnile, padale na tla in se kakor črni črvi zajedale v belo kožo snega.

Nemška smrt, ki se je bila umaknila k skali v pobojcu, se je z lahkimi pribodnikom počasi spuščala na dvorišče. Obstala je pri črnem tla in se ozrla okrog sebe. Pribodnik je zažvižgal. Sodraga se je začela zbirati. Tudi Prekleta strešnica se je premaknila.

— Kaj bo z mano? — je uprašala Temnikarica.

— Molčite! — je pridružen zasikal. — Nemara so pozabili na vas.

— A zakaj naj bi pozabili name? — je vzkliknila in sklenila roke.

— Molčite, prekleta strešnica! — je siknil in se poglajal od vrtička.

— Zaplatarjev? — je poklicala.

Pribodnik je slišal njen glas in je poskočil:

— E la vecchia? E la vecchia?

— Schuss! — je naveličano zamahnila nemška smrt.

Trije vojaki v čeladah so se takoj postavili v vrsto in naperili puške. Tedaj pa se je nemška smrt ozrla in zagledala Prekleta strešnico, ki se je naglo spuščala proti dvorišču. Zlobna misel se ji je prikazala na ozkih ustnicah.

— Saplater!

— Javolheršturmfrer! — je trzil Prekleta strešnica in obstal sredi obronka.

— Schuss! — je mrzlo ukazala nemška smrt in mu z dolgo roko pokazala, naj ustrelj Temnikarico.

— A-a-a-ber... je zagolčal in Prekleta strešnica in se zamajal.

— Sa-pla-ter!...

— A-a-ber... je zagolčal in začel snemati brzostrelko.

Prekleta strešnica je vzdregel.

Temnikarica se je zravnala in zaprla oči.

— Schuss! — je ponovila nemška smrt in pokazala svoje zlate zobe.

— Vorher dir Uhr, jetzt die Alt!...

Tedaj pa je spet priskočil pribodnik:

— Fuclare? Ma no! Oggi è santo Stefano. Dovrebbe essere lapidato!

— Was?

— Lapidare! Lapidare! — je ponavljala laški pribodnik, poglajal kepo umazanega snega in s kretnjo pokazal, da bi bilo treba Temnikarico kame-njati.

— Lapidare? — se je zvijala namršila nemška smrt. — Justina romana! — je zaničljivo zamahnila. Nato je težko položila orokavičeno roko na toporišče sekire in trdo odsekala: — Justitia germanica: decapitare!

— Decapitare? — se je zgrozil laški pribodnik. — Ma questo è orribile! E orribile!

— De-ca-pi-ta-re! — je jekleno ponovila nemška smrt in se obrnila.

— Saplater! — je poklicala in z roko pokazala naprej v Temnikarico in nato v črno tla.

— Javolheršturmfrer... — je zagolčal Prekleta strešnica, a premakniti se še ni mogel.

MLADI SO SE POSVETOVALI

12. in 13. maja so se v Ljubljani zbrali mladi sodelavci literarne revije »Mlada pota«, da bi na skupnem posvetovanju razpravljali v problemih, pred katerimi jih postavja njihovo delo in življenje, v katerem črpajo snovi za svoje literarne izpovedi. V klubu ljudskih poslancev se jih je zbralo kar lepo število, večinoma srednješolcev in marsikdo, ki bi jih videl tako zbrane, bi se začudil, koliko je danes mladih ljudi z literarnimi nagljenji. Pa so se zbrali le sodelavci ene same revije, v Sloveniji pa izhaja nad dvajset literarnih mladinskih glasil...

Udeležence je s prisrčnimi besedami pozdravil urednik »Mladih poti« Miran Zirkelbach, nato pa so mladi literati prisluhnili besedam dveh književnikov, ki v reviji »Mlada pota« že četrto leto usmerjata njihove poskuse in razvoj: za mlade pesnike skrbi v Liscnici uredništva Mitja Mejak, za pisatelje pa Iv. Potrč. Oba književnika sta v svojih besedah izrazila trdno prepričanje, da v »Mladih poteh« raste nova, močna literarna generacija, ki izpričuje v svojih delih veliko zrelosti ter razumevanja in navdušenja za našo socialistično sodobnost. Domala vsi prispevki mladih sodelavcev ustrezajo najvišjim kriterijem, po katerih mentorja ocenjujejo poslana dela: izpričujejo globoko in pravo umetniško doživljanje in pa človeško resničnost, lepoto in vero v človeka. Seveda pa je včasih to dobro jedro le težko izluščiti iz neizčiščene in neogoljane oblike, ki je največja

pomanjkljivost literarnih začetkov najmlajših. Pogovor, ki se je kasneje razvil med začetniki in njihovimi voditelji pa je dokazal, da se te pomanjkljivosti mladi literati zelo dobro zavedajo in da se že v tem pogledu izpopolnijo in razjasnijo predvsem nekatera sporna stila vprašanja.

12. maja zvečer je bil v dvorani Slovenske filharmonije literarni večer, ki ga je ob priložnosti posvetovanja priredilo uredništvo »Mladih poti« in na katerem je bralo svoja dela 14 sodelavcev revije (Valentin Cundrič, Jože Drganec, Drago Grah, Viktor Kanjcar, Milica Kolar, Janko Kajzer, Marjan Kramberger, Ala Peče, Stane Pevec, Lučka Pilgram, Humbert Pribac, Smiljan Rozman, Branko Semeni in Mirče Sušnel).

V nedeljo dopoldne pa so se mladi literati zbrali k drugemu delu posvetovanja mogoče še z večjim zanimanjem kakor k prvemu delu, saj jih je v tem delu posvetovanja obiskal Boris Zihler in jim odgovoril na vprašanja, ki so mu jih zastavili s prošnjo, da jim pove nekaj iz svojih bogatih izkušenj in znanja. Mlade literate so zanimale družbene osnove literarnih smeri v zahodni Evropi in Ameriki, razvoj sovjetske literature v zadnjih desetletjih, želeli so slišati odlično besedo o razmerju med vsebino in obliko literarnih del in končno tudi mnenje tov. Zihlerja o njihovi reviji. Na prvo vprašanje, ki je bilo brez dvoma zastavljeno v strahu pred slepm posnemanjem zahodnoevropskih literarnih smeri, je Boris Zihler odgovoril, da ne smemo v vsakem

literarnem pojavu, ki spominja na podobne pojave v zahodni Evropi, videti slepega posnemanja. Kajti razpoloženje, v katerem ustvarjajo zahodnoevropski umetniki in ki jim narekuje delo, polna brezizglednosti in pesimizma, lahko marsikdaj v omiljeni obliki tare tudi naše umetnike, posebno mlade. Ti so neposredno sodoživljali grozote vojne in zoreli v letih naše socialistične graditve in jih je gotovo močno prizadel konflikt med iluzijo o socializmu in njegovo stvarno graditvijo, zvečan s težkočami, ki jih gotovo niso pričakovali. Iz tega konflikta izvira neka tragična nota v našem povojnem človeku in seveda tudi umetniku, saj je neposredno prizadel v doživljanju tega obdobja, zato bi ne bilo prav, da bi to iskreno, bolelo izpoved površno odpravili z obdobjem posnemanja. Zato se je Boris Zihler natančneje kakor pri oznaki zahodnoevropskih literarnih smeri pomudil pri opisu razmer, v katerih nastaja naša domača literatura in v katerih zori odnos naših umetnikov do naše stvarnosti.

Ko je tov. Zihler obrazložil mladim literatom stanje v sovjetski literaturi, jih je prijetno presenetil z zelo ugodnim mnenjem o njihovi reviji, v kateri vidi pozitiven preokret v naši literaturi mlajših. Nato jim je povedal še nekaj tehničnih besed o razmerju med vsebino in obliko, poudaril primarno važnost vsebine in jim postavil za vzgled reševanja problemov, kako vskladiti vsebino z obliko, dva domača velika umetnika, Srečka Kosoveca (ki je znal vskladiti v svojem času

— Mati!... je zagolčal Prekleta strešnica in se zrušil na kolena.

— Saplater! — je začudeno poskočila nemška smrt.

Temnikarica se je zdaj obrnila k njej, s prstom pokazala na Prekleta strešnico, ki je trepetal pred njenimi nogami, in si z roko zasekala po tilniku.

Nemška smrt je bila tako presenečena, da je za hip kar obstala. Nato se je čudno zarežala, pokazala zlate zobe in slovesno prikimala.

Temnikarica se je počasi spet obrnila k tla.

Nemška smrt se je zravnala in se ritensko odmaknila tri korake. Nato je v tišino udaril njen pločevinasti glas:

— Saplater!

— Mati!... je zagolčal Prekleta strešnica in stegnil roke proti Temnikarici.

— Sa-pla-ter!...

Prekleta strešnica se je zdržnil in se zrušil na obraz. Priskočil je nemški vojak in ga sunil s škernjem. Prekleta strešnica je samo zastokala. Priskočil je drugi vojak in ga prav tako sunil. Nato sta ga oba zgrabila in ga postavila na noge. Z izgubljenimi očmi se je ozrl v smrt, vztrepetal in skoraj z nečloveškim glasom zastokala:

— A-a-aaber...

— Saplater! — je zasikala smrt in potegnila samokres.

Mongol je stopil k Prekleti strešnici in mu z obema rokama ponujal sekuro.

— Saplater! — je zagrozila smrt in namerila samokres.

Prekleta strešnica se je zamajala in nagnosko stegnil svoje dolge roke. Ko je začutil težo sekire, je vztrepetal

najmodernejšo obliko z napredno mislijo) in seveda predvsem Ivana Cankarja.

Po končanem posvetovanju so zbrani sodelavci Mladih poti odšli na Rožnik, da bi tam preživeli prijetno popoldne in na Cankarjevem vrhu položili venec pred spomenik svojega velikega vzornika. S. G.

PREJELI SMO:

G. Donzetti: LUCIA LAMER-MOORSKA. Izdalo Slovensko narodno gledališče v Ljubljani. Ljubljana, Brzava, založba Slovenije, 1956. Operna besedila 3. SLOVENSKO BEROLO II. Sesta, neizpremenjena izdaja. Ljubljana, Brzava, založba Slovenije, 1956.

Rudolf Južnič s sodelovanjem Silva Koprive: LATINSKA VADNICA za klasične gimnazije. II. del. Ljubljana, Brzava, založba Slovenije, 1956.

DUBROVNIK. Casopis za književnost, nauko in umjetnost. Izdavač: Pododbor Matice Hrvatske-Dubrovnik, Sijanići, veljača, ožujak 1956. god. II. broj I. NEKATERI DANŠNJI IN JURISPRUDENČNI PROBLEMI LJUBLJANE. Stanje njenih komunalnih in prometnih naprav, potrebe po stanovanjskih, zdravstvenih, socialnih, kulturnih in prosvetnih ustanovah. Izdal in založil okrajni ljudski odbor Ljubljana, 1955.

Franc Potocnik: ZGODOVINA STAREGA VEKA za I. razred gimnazije. Četrta izdaja. Ljubljana, Brzava, založba Slovenije, 1956.

GLEDALSKI LIST DRAME SNG LJ. 1955-56, št. LXXXV. Št. 8. Dominik Smole: Potovanje v Koromandijo.

CELJSKI GLEDALSKI LIST. Celje, 1955-56, št. 10. Denis L. Forstner: BRZAVA.

MLADA POTA. Revija za mladino. Izdaja CK LMS, Ljublj., IV. letnik, št. 8.

BALEK in DALEC

Pomembne proslave v Idriji

Z vsega sveta

V Radljah ob Dravi praznujejo

Prebivalstvo obmejnih Radelj in Vuhreda v Dravski dolini praznuje danes svoj krajevni praznik v spomin na 16. maj 1944, ko so enote pohorskega bataljona napadle nemški transport v bližini železniške postaje Vuhred, ki je vozil orožje in sanitetni material na italijansko fronto. Napad je popolnoma uspel, kar je pomenilo obremenitev velike moralno zmago osvobodilne borbe v tem najbolj izpostavljenem koncu okupirane domovine. Po tem dogodku je tamkajšnje prebivalstvo množično vstopalo v vrste partizanskih enot.

Napad pri Vuhredu je pomemben tudi po svoji učinkovitosti organizaciji. Bataljon je bil obveščeno po obveščevalni službi OF za Vuhred in Sentvid, katere znani aktivisti Anton Grace, kmet v Sentvidu pri Vuhredu, ki je organiziral tudi zvezo pohorskih in kozjanskih aktivistov čez Dravo. Bil je tudi prvi predsednik odbora OF za Vuhred in Sentvid. (Dp)

GORENJSKO

Delo Avto-moto društva v Trzinu

Avto-moto društvo v Trzinu je med najbolj delavnimi v Sloveniji. V pripravljanju velikih športnih prireditev so danes Trzinčani pri nas na vodilnem mestu. Društvo ima med svojimi člani 98 motoristov, med njimi osem vrhunskih. Poleg tega je doslej izurilo v svojih tečajih 420 sošolcev. Društvo pa se ukvarja tudi z mladino, za katero prireja posebna tekmovanja.

Ze nekaj časa se v Trzinu pridno pripravljajo na letošnje prireditve. Med največje moramo šteti letošnje mednarodno gorsko dirko na Ljubeli, ki bo 5. avgusta. Ta dirka ima letos ob 10-letnici ljudske tehnike in 30 letnici prirejanja teh mednarodnih dirk še posebej značaj. Kot zatrjujejo, bo letošnja dirka na Ljubeli največja motorna prireditev pri nas. Sodelovali bodo tekmovalci iz 22 držav. Poleg te dirke pripravljajo društvo še razne društvene in pionske tekme. Samo pa bo sodelovalo na raznih republiških prireditvah. Kot najboljši društvo v Sloveniji je dobilo AMD v Trzinu motor DKW 125 cm, poleg tega pa so si sami kupili Tomos Puch. Ustanovilo so tudi poseben sklad za tekmovalce.

B. B.

Požar na Osoiah nad Škofjo Loko

V noč med 9. in 10. majem je začelo goreti v samotni hiši na Osoiah. Vsi domaći so že spali. Prasketanje ognja je prebudilo gospodinjico, ki je takoj vstala in šla iz sobe pogledat, kaj je. Vsa prestrašena je opazila, da je v vasi hiša v ognju. Zbudila je družino, ki se je kmalu že rešila iz goreče hiše. Na pomoč so prihiteli gasilci iz Škofje Loke, ki so gašar omejili, da se ni vžgalo še poleg stojnice gospodarske postojaje. Hiša in vse, kar je bilo v njej, je ostalo pleni ognja. Škoda je občutna. Kako je nastal požar, še ni ugotovljeno.

V Kronjski gori praznujejo

Te dni mineva 13 let, odkar je začel okupator izvajati večja nasilja nad prebivalstvom pokokrenske doline. V spomin na takratne dogodke so si izbrali praznik dne za svoj praznik. Letos so ga začeli slaviti že v nedeljo, končali pa ga bodo 20. maja, ko bo na sporedu kegljska in strelsko tekmovalneje ter ponovitev igre »Čvrček za pečjo«. Stevilna kulturne, športne in druge prireditve pa so na sporedu tudi vse dni v tednu.

Gasilstvo v jeseniški občini

V jeseniški občini je 14 prostovoljnih gasilskih društev in dve industrijski. Nekatera imajo zelo dobro opremo. V gasilski vrstah pa je 66 mladincev, 12 mladink in 86 pionirjev, poleg stotraj 600 odraslih članov. Zal je v tem pogledu stanje najslabše na Jeseniškem. Lani so posredovali gasilci pri 7 požarih in povsod preprečili pri 7 milijonov din. Precej dohodkov jim je prinesla tudi zadržna mladilnica.

V beltiškem okolisu, pa tudi izven njega, se je močno razmahnilo pridelovanje vrtnih semen, zdravilnih zelišč, solate in paradiznikov prav po zaslugi kmetijskih združenj. Pridelovanje teh dohodnih kultur, ki je prineslo zaposlitev mnogim manjšim kmetom, bodo tudi letos odbrali in razvijali še dalje.

Letos bojo priti na čisto tla s članski delci, lani so pri tem precej zaostali, saj je vplačala članske deleže samo 31 zadržnikov.

Deset let pevskega zbora »Kajuh« v Dobrni

Pred desetimi leti so ustanovili v Dobrni, predvsem člani sindikata tamkajšnega zdravilišča pod vodstvom Jožeta Božnika, sindikalno pevsko društvo. Ze leta 1948 so začeli nastopati na raznih praznikih in prireditvah. Ker so razni člani zbora pogosto odhajali v druge kraje, je zbor precej trpel. Kljub temu pa je pevski zbor vsa leta uspešno deloval in dosegel velike uspehe. Vsako leto je pripravljal šest koncertov za goste v zdravilišču in domačine. Poseben uspeh je dosegel v zadnjih dveh letih, ko so smenili njegovega pml na magistofonski trak za začetek tečajev za goste v zdravilišču in domačine. Poseben uspeh je dosegel v zadnjih dveh letih, ko so smenili njegovega pml na magistofonski trak za začetek tečajev za goste v zdravilišču in domačine. Poseben uspeh je dosegel v zadnjih dveh letih, ko so smenili njegovega pml na magistofonski trak za začetek tečajev za goste v zdravilišču in domačine.

Nov vodovod v Kotljah

Leta 1933 so ustanovili pri kmetijskih združenjih v Kotljah odbor, ki naj bi poskrbel za gradnjo novega vodovoda. Čeprav mu je primanjlovala denarja, je odbor vseeno se se odločil za začetek gradnje. S finančnimi sredstvi je prvi prisločil na pomoč občinski ljudski odbor v Ravnah. Nekaj prispevali tudi kmetovalci iz vzhodnih krajev v letos, vsem pa je dodela svoj delež tudi zadruga. S temi sredstvi so dogradili vodovod do sredine vasi. Pri gradnji so pomagali vsi sodelovalci prostovoljno delom. Te dni je že bila svečana otvoritev novega vodovoda.

Te dni si bodo začeli posamezniki graditi opece v svoja stanovanjska in gospodarska poslopja. Največ zaslug ima pri gradnji vodovoda predsednik gradbenega odbora Jože Kolar. Takoj vsi sodelovalci prostovoljno delom. Te dni je že bila svečana otvoritev novega vodovoda.

Občinski praznik v Lendavi

Od 3. do 10. junija letos bo Lendava slavila svoj občinski praznik. Posebno vneto se na ta praznik pripravljajo DPD »Svoboda«. Dramska sekcija »Svoboda« bo te dni nastopila kar s tremi odskrimni uprizoritvami: eno v slovenskem, eno v madžarskem in eno v hrvaškem jeziku. Tudi pevski zbor bo priredil koncert. Sodelovali pa bodo tudi člani TD »Partizani«, nogometaši, kegljači, taborniško ljudsko gledališče, gasilci, in drugi. Ob občinskem prazniku bodo v Lendavi nastopili tudi nekatera društva iz sosednjih občin. V okviru občinskega tedna bo v Lendavi tudi Turistični teden, ki ga pripravljajo lendavsko Olespevalno društvo. Dotlej bodo uredili znani lendavski grad, ob koncu turističnega tedna pa nameravajo v lendavskih gorah odpreti privlačno turistično postojanko.

V Beltincih imajo dobro kmetijsko zadrugo

Ni dolgo tega, ko so zborovali beltinski zadržniki. Na letnem občnem zboru so pokazali izredno zanimanje za poslovanje svoje zadruge in njenega vodstva, kritično so razpravljali o združnem gospodarstvu in povedali svoje besede tudi o primanjkljaju 700.000 din, ki so ga zabeležili v zadruzi v preteklem poslovnem letu. Novemu vodstvu so naročili, naj letos bolj budno pazi, da se kaj takega ne bo več pripetilo. Zadržniki so se poslovalne in v njej združenih 480 kmetijskih gospodarstev iz petih vasi. Lani je zabeležila 1.399.000 din dobička, ki ga bodo večinoma uporabili za ekonojsko okrepitev zadruge; še pred jesensko setvijo nameravajo

Knjžnica rudnika v Zagorju

Sindikalna podružnica v rudniku Zagorje ima svojo knjižnico, v kateri je 3.400 knjig. Knjižnica ima 796 članov, med njimi: 560 delavcev. Lani je obiskalo knjižnico 5.000 ljudi.

Titova štafeta

Iz Pomurja bo letos nosilo pozdrave maršalu Titu za rojstni dan dan šest tisoč tekacev. Iz vseh obmejnih vasi — od madžarske vasice Pince pa do konca avstrijske meje — bodo letos štafete nosile čestitke vaščanov in delovnih kolektivov. Prvi tekajoči bodo odšli na pot 18. maja ob 6 zjutraj in bo glavna štafeta prispela v Murško Sobotno ob 9. uri. Skozi Pomurje bosta šli dve republiški štafeti, ena z naftnih polj iz okolice Lendave, druga pa iz Zelenih dveri. Prva štafeta se bo ustavila v Murški Soboti, Radgoni, Slovenskih gorah in bo nosila pozdrave proti Mariboru, pot druge pa bo vodila skozi Ljutomer, Ormož, Ptuj in v tej smeri naprej. Ljudje se že sedaj po vseh krajih pripravljajo na sprejeme in postavljanje slavoletke. Poleg republiških štafet bodo v Pomurju tekle še lokalne štafete, in sicer 18 po številu. Te štafete bodo prehodile nad 380 kilometrov dolgo pot in bodo v njih tekli mladinci, telovadci, gasilci, člani PLZ in drugi. Po več tekah bodo letos nosili pozdrave maršalu Titu tudi pionirji, in sicer na 77 progah.

ZASAVJE

Veteran hrastniške rudarske godbe

Brinarjev Janez se je rodil 14. maja 1888. V Praprotnem nad Hrastnikom kot sin rudarja. Do rastičel je bil najhušji bedi, kot otrok je bil tudi priča številnih stank in preganjanj rudarjev, ki so se borili za svoje pravice. Ze s 16 leti je začel tudi sam kovati delavsko revolucionarno sodelovalno delavsko gibanje. Zaradi tega so ga l. 1923 odpustili z dela. Takrat je odšel v Francijo in si služil kruh v rudniku v Pas de Calais. Po osvoboditvi se je vrnil v svoj rojstni kraj, kjer je delal v rudniku do l. 1931. Delal je polnih 56 let. Danes uživa z ženo Veroniko, s katero je v srečnem zakonu že petdeset let, zasluženo pokojnino.

Brinarjev Janez se je že kot mlad rudar začel ukvarjati s glasbo. S klarinetom je sodeloval pri rudarski godbi in pri hrastniškem glasbenem društvu, kot godbenika pa so ga dobro poznali tudi naši izseljenci v Franciji. Tudi na glasbenem polju se je udeleževal nad 50 let. Ko te dni slavi v Zg. Hrastniku 76-letnico svojega rojstva mu želimo še mnogo zdravih in zadovoljnih let.

DOBROPOLJE

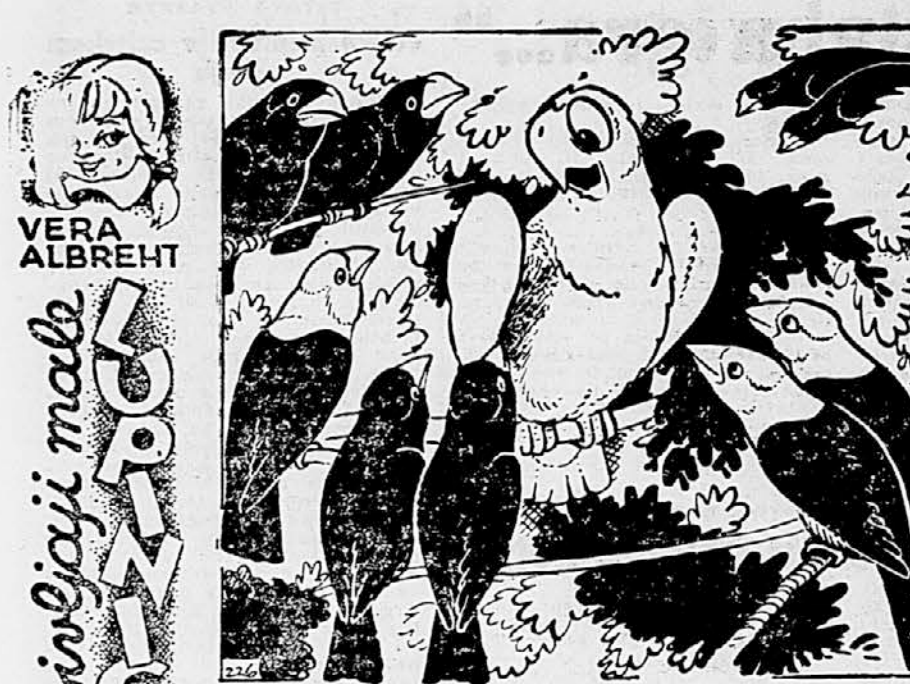
Ze nekaj let so v Dobropolju precej govorili o ustanovitvi kinematografa. Potreba po njem je bila vsekakor zelo velika, saj razne kake domače predstave ni so imeli ljudje nobenega kulturnega razvedrila. Zato je občinski ljudski odbor res nabavil v Koprniku staro kinoprojektor, ki pa ni ustrezal našim potrebam. Tako smo bili primorani kupiti nov projektor v Kranju in pred kratkim smo že začeli predvajati filme. Komu se še ne namerava želje in prošnje je urediti.

DOBREPOLJE

Ze nekaj let so v Dobropolju precej govorili o ustanovitvi kinematografa. Potreba po njem je bila vsekakor zelo velika, saj razne kake domače predstave ni so imeli ljudje nobenega kulturnega razvedrila. Zato je občinski ljudski odbor res nabavil v Koprniku staro kinoprojektor, ki pa ni ustrezal našim potrebam. Tako smo bili primorani kupiti nov projektor v Kranju in pred kratkim smo že začeli predvajati filme. Komu se še ne namerava želje in prošnje je urediti.

PEVSKI ZBOR PRIMORSKIH ŠTUDENTOV JE GOSTOVAL

Pred kratkim je gostoval pevski zbor primorskih študentov v Trzinu in Gorici, kjer je bil vso priznanje. Po tej uspešni tuzenji pa je gostoval v okviru festivala primorskih študentov še v Koprnu, Marezgah, Valodri in Piranu. Program je bil pestri in v sedmih jezikih. V Koprnu so študentje zapeli v nabito polni dvorani. Ubrana in mojstrsko podana pesem pod vodstvom dirigenta Antona Nana je navdušila občinstvo. Bolniki botničnice v Valodri so prav tako pevece zelo toplo sprejeli, saj so se ob izvajanju programa mnogim zaslojeli. Ko so se peveci poslovili za jih bolniki zaprosili, naj jih še večkrat obiščejo v lepo slovensko pesmijo. Pred gostovanjem v Piranu je zbor ml. magre dne 21. 5. 1968. V Koprnu so študentje zapeli v nabito polni dvorani. Ubrana in mojstrsko podana pesem pod vodstvom dirigenta Antona Nana je navdušila občinstvo. Bolniki botničnice v Valodri so prav tako pevece zelo toplo sprejeli, saj so se ob izvajanju programa mnogim zaslojeli. Ko so se peveci poslovili za jih bolniki zaprosili, naj jih še večkrat obiščejo v lepo slovensko pesmijo. Pred gostovanjem v Piranu je zbor ml. magre dne 21. 5. 1968. V Koprnu so študentje zapeli v nabito polni dvorani. Ubrana in mojstrsko podana pesem pod vodstvom dirigenta Antona Nana je navdušila občinstvo. Bolniki botničnice v Valodri so prav tako pevece zelo toplo sprejeli, saj so se ob izvajanju programa mnogim zaslojeli. Ko so se peveci poslovili za jih bolniki zaprosili, naj jih še večkrat obiščejo v lepo slovensko pesmijo. Pred gostovanjem v Piranu je zbor ml. magre dne 21. 5. 1968. V Koprnu so študentje zapeli v nabito polni dvorani. Ubrana in mojstrsko podana pesem pod vodstvom dirigenta Antona Nana je navdušila občinstvo. Bolniki botničnice v Valodri so prav tako pevece zelo toplo sprejeli, saj so se ob izvajanju programa mnogim zaslojeli. Ko so se peveci poslovili za jih bolniki zaprosili, naj jih še večkrat obiščejo v lepo slovensko pesmijo. Pred gostovanjem v Piranu je zbor ml. magre dne 21. 5. 1968. V Koprnu so študentje zapeli v nabito polni dvorani. Ubrana in mojstrsko podana pesem pod vodstvom dirigenta Antona Nana je navdušila občinstvo. Bolniki botničnice v Valodri so prav tako pevece zelo toplo sprejeli, saj so se ob izvajanju programa mnogim zaslojeli. Ko so se peveci poslovili za jih bolniki zaprosili, naj jih še večkrat obiščejo v lepo slovensko pesmijo. Pred gostovanjem v Piranu je zbor ml. magre dne 21. 5. 1968. V Koprnu so študentje zapeli v nabito polni dvorani. Ubrana in mojstrsko podana pesem pod vodstvom dirigenta Antona Nana je navdušila občinstvo. Bolniki botničnice v Valodri so prav tako pevece zelo toplo sprejeli, saj so se ob izvajanju programa mnogim zaslojeli. Ko so se peveci poslovili za jih bolniki zaprosili, naj jih še večkrat obiščejo v lepo slovensko pesmijo. Pred gostovanjem v Piranu je zbor ml. magre dne 21. 5. 1968. V Koprnu so študentje zapeli v nabito polni dvorani. Ubrana in mojstrsko podana pesem pod vodstvom dirigenta Antona Nana je navdušila občinstvo. Bolniki botničnice v Valodri so prav tako pevece zelo toplo sprejeli, saj so se ob izvajanju programa mnogim zaslojeli. Ko so se peveci poslovili za jih bolniki zaprosili, naj jih še večkrat obiščejo v lepo slovensko pesmijo. Pred gostovanjem v Piranu je zbor ml. magre dne 21. 5. 1968. V Koprnu so študentje zapeli v nabito polni dvorani. Ubrana in mojstrsko podana pesem pod vodstvom dirigenta Antona Nana je navdušila občinstvo. Bolniki botničnice v Valodri so prav tako pevece zelo toplo sprejeli, saj so se ob izvajanju programa mnogim zaslojeli. Ko so se peveci poslovili za jih bolniki zaprosili, naj jih še večkrat obiščejo v lepo slovensko pesmijo. Pred gostovanjem v Piranu je zbor ml. magre dne 21. 5. 1968. V Koprnu so študentje zapeli v nabito polni dvorani. Ubrana in mojstrsko podana pesem pod vodstvom dirigenta Antona Nana je navdušila občinstvo. Bolniki botničnice v Valodri so prav tako pevece zelo toplo sprejeli, saj so se ob izvajanju programa mnogim zaslojeli. Ko so se peveci poslovili za jih bolniki zaprosili, naj jih še večkrat obiščejo v lepo slovensko pesmijo. Pred gostovanjem v Piranu je zbor ml. magre dne 21. 5. 1968. V Koprnu so študentje zapeli v nabito polni dvorani. Ubrana in mojstrsko podana pesem pod vodstvom dirigenta Antona Nana je navdušila občinstvo. Bolniki botničnice v Valodri so prav tako pevece zelo toplo sprejeli, saj so se ob izvajanju programa mnogim zaslojeli. Ko so se peveci poslovili za jih bolniki zaprosili, naj jih še večkrat obiščejo v lepo slovensko pesmijo. Pred gostovanjem v Piranu je zbor ml. magre dne 21. 5. 1968. V Koprnu so študentje zapeli v nabito polni dvorani. Ubrana in mojstrsko podana pesem pod vodstvom dirigenta Antona Nana je navdušila občinstvo. Bolniki botničnice v Valodri so prav tako pevece zelo toplo sprejeli, saj so se ob izvajanju programa mnogim zaslojeli. Ko so se peveci poslovili za jih bolniki zaprosili, naj jih še večkrat obiščejo v lepo slovensko pesmijo. Pred gostovanjem v Piranu je zbor ml. magre dne 21. 5. 1968. V Koprnu so študentje zapeli v nabito polni dvorani. Ubrana in mojstrsko podana pesem pod vodstvom dirigenta Antona Nana je navdušila občinstvo. Bolniki botničnice v Valodri so prav tako pevece zelo toplo sprejeli, saj so se ob izvajanju programa mnogim zaslojeli. Ko so se peveci poslovili za jih bolniki zaprosili, naj jih še večkrat obiščejo v lepo slovensko pesmijo. Pred gostovanjem v Piranu je zbor ml. magre dne 21. 5. 1968. V Koprnu so študentje zapeli v nabito polni dvorani. Ubrana in mojstrsko podana pesem pod vodstvom dirigenta Antona Nana je navdušila občinstvo. Bolniki botničnice v Valodri so prav tako pevece zelo toplo sprejeli, saj so se ob izvajanju programa mnogim zaslojeli. Ko so se peveci poslovili za jih bolniki zaprosili, naj jih še večkrat obiščejo v lepo slovensko pesmijo. Pred gostovanjem v Piranu je zbor ml. magre dne 21. 5. 1968. V Koprnu so študentje zapeli v nabito polni dvorani. Ubrana in mojstrsko podana pesem pod vodstvom dirigenta Antona Nana je navdušila občinstvo. Bolniki botničnice v Valodri so prav tako pevece zelo toplo sprejeli, saj so se ob izvajanju programa mnogim zaslojeli. Ko so se peveci poslovili za jih bolniki zaprosili, naj jih še večkrat obiščejo v lepo slovensko pesmijo. Pred gostovanjem v Piranu je zbor ml. magre dne 21. 5. 1968. V Koprnu so študentje zapeli v nabito polni dvorani. Ubrana in mojstrsko podana pesem pod vodstvom dirigenta Antona Nana je navdušila občinstvo. Bolniki botničnice v Valodri so prav tako pevece zelo toplo sprejeli, saj so se ob izvajanju programa mnogim zaslojeli. Ko so se peveci poslovili za jih bolniki zaprosili, naj jih še večkrat obiščejo v lepo slovensko pesmijo. Pred gostovanjem v Piranu je zbor ml. magre dne 21. 5. 1968. V Koprnu so študentje zapeli v nabito polni dvorani. Ubrana in mojstrsko podana pesem pod vodstvom dirigenta Antona Nana je navdušila občinstvo. Bolniki botničnice v Valodri so prav tako pevece zelo toplo sprejeli, saj so se ob izvajanju programa mnogim zaslojeli. Ko so se peveci poslovili za jih bolniki zaprosili, naj jih še večkrat obiščejo v lepo slovensko pesmijo. Pred gostovanjem v Piranu je zbor ml. magre dne 21. 5. 1968. V Koprnu so študentje zapeli v nabito polni dvorani. Ubrana in mojstrsko podana pesem pod vodstvom dirigenta Antona Nana je navdušila občinstvo. Bolniki botničnice v Valodri so prav tako pevece zelo toplo sprejeli, saj so se ob izvajanju programa mnogim zaslojeli. Ko so se peveci poslovili za jih bolniki zaprosili, naj jih še večkrat obiščejo v lepo slovensko pesmijo. Pred gostovanjem v Piranu je zbor ml. magre dne 21. 5. 1968. V Koprnu so študentje zapeli v nabito polni dvorani. Ubrana in mojstrsko podana pesem pod vodstvom dirigenta Antona Nana je navdušila občinstvo. Bolniki botničnice v Valodri so prav tako pevece zelo toplo sprejeli, saj so se ob izvajanju programa mnogim zaslojeli. Ko so se peveci poslovili za jih bolniki zaprosili, naj jih še večkrat obiščejo v lepo slovensko pesmijo. Pred gostovanjem v Piranu je zbor ml. magre dne 21. 5. 1968. V Koprnu so študentje zapeli v nabito polni dvorani. Ubrana in mojstrsko podana pesem pod vodstvom dirigenta Antona Nana je navdušila občinstvo. Bolniki botničnice v Valodri so prav tako pevece zelo toplo sprejeli, saj so se ob izvajanju programa mnogim zaslojeli. Ko so se peveci poslovili za jih bolniki zaprosili, naj jih še večkrat obiščejo v lepo slovensko pesmijo. Pred gostovanjem v Piranu je zbor ml. magre dne 21. 5. 1968. V Koprnu so študentje zapeli v nabito polni dvorani. Ubrana in mojstrsko podana pesem pod vodstvom dirigenta Antona Nana je navdušila občinstvo. Bolniki botničnice v Valodri so prav tako pevece zelo toplo sprejeli, saj so se ob izvajanju programa mnogim zaslojeli. Ko so se peveci poslovili za jih bolniki zaprosili, naj jih še večkrat obiščejo v lepo slovensko pesmijo. Pred gostovanjem v Piranu je zbor ml. magre dne 21. 5. 1968. V Koprnu so študentje zapeli v nabito polni dvorani. Ubrana in mojstrsko podana pesem pod vodstvom dirigenta Antona Nana je navdušila občinstvo. Bolniki botničnice v Valodri so prav tako pevece zelo toplo sprejeli, saj so se ob izvajanju programa mnogim zaslojeli. Ko so se peveci poslovili za jih bolniki zaprosili, naj jih še večkrat obiščejo v lepo slovensko pesmijo. Pred gostovanjem v Piranu je zbor ml. magre dne 21. 5. 1968. V Koprnu so študentje zapeli v nabito polni dvorani. Ubrana in mojstrsko podana pesem pod vodstvom dirigenta Antona Nana je navdušila občinstvo. Bolniki botničnice v Valodri so prav tako pevece zelo toplo sprejeli, saj so se ob izvajanju programa mnogim zaslojeli. Ko so se peveci poslovili za jih bolniki zaprosili, naj jih še večkrat obiščejo v lepo slovensko pesmijo. Pred gostovanjem v Piranu je zbor ml. magre dne 21. 5. 1968. V Koprnu so študentje zapeli v nabito polni dvorani. Ubrana in mojstrsko podana pesem pod vodstvom dirigenta Antona Nana je navdušila občinstvo. Bolniki botničnice v Valodri so prav tako pevece zelo toplo sprejeli, saj so se ob izvajanju programa mnogim zaslojeli. Ko so se peveci poslovili za jih bolniki zaprosili, naj jih še večkrat obiščejo v lepo slovensko pesmijo. Pred gostovanjem v Piranu je zbor ml. magre dne 21. 5. 1968. V Koprnu so študentje zapeli v nabito polni dvorani. Ubrana in mojstrsko podana pesem pod vodstvom dirigenta Antona Nana je navdušila občinstvo. Bolniki botničnice v Valodri so prav tako pevece zelo toplo sprejeli, saj so se ob izvajanju programa mnogim zaslojeli. Ko so se peveci poslovili za jih bolniki zaprosili, naj jih še večkrat obiščejo v lepo slovensko pesmijo. Pred gostovanjem v Piranu je zbor ml. magre dne 21. 5. 1968. V Koprnu so študentje zapeli v nabito polni dvorani. Ubrana in mojstrsko podana pesem pod vodstvom dirigenta Antona Nana je navdušila občinstvo. Bolniki botničnice v Valodri so prav tako pevece zelo toplo sprejeli, saj so se ob izvajanju programa mnogim zaslojeli. Ko so se peveci poslovili za jih bolniki zaprosili, naj jih še večkrat obiščejo v lepo slovensko pesmijo. Pred gostovanjem v Piranu je zbor ml. magre dne 21. 5. 1968. V Koprnu so študentje zapeli v nabito polni dvorani. Ubrana in mojstrsko podana pesem pod vodstvom dirigenta Antona Nana je navdušila občinstvo. Bolniki botničnice v Valodri so prav tako pevece zelo toplo sprejeli, saj so se ob izvajanju programa mnogim zaslojeli. Ko so se peveci poslovili za jih bolniki zaprosili, naj jih še večkrat obiščejo v lepo slovensko pesmijo. Pred gostovanjem v Piranu je zbor ml. magre dne 21. 5. 1968. V Koprnu so študentje zapeli v nabito polni dvorani. Ubrana in mojstrsko podana pesem pod vodstvom dirigenta Antona Nana je navdušila občinstvo. Bolniki botničnice v Valodri so prav tako pevece zelo toplo sprejeli, saj so se ob izvajanju programa mnogim zaslojeli. Ko so se peveci poslovili za jih bolniki zaprosili, naj jih še večkrat obiščejo v lepo slovensko pesmijo. Pred gostovanjem v Piranu je zbor ml. magre dne 21. 5. 1968. V Koprnu so študentje zapeli v nabito polni dvorani. Ubrana in mojstrsko podana pesem pod vodstvom dirigenta Antona Nana je navdušila občinstvo. Bolniki botničnice v Valodri so prav tako pevece zelo toplo sprejeli, saj so se ob izvajanju programa mnogim zaslojeli. Ko so se peveci poslovili za jih bolniki zaprosili, naj jih še večkrat obiščejo v lepo slovensko pesmijo. Pred gostovanjem v Piranu je zbor ml. magre dne 21. 5. 1968. V Koprnu so študentje zapeli v nabito polni dvorani. Ubrana in mojstrsko podana pesem pod vodstvom dirigenta Antona Nana je navdušila občinstvo. Bolniki botničnice v Valodri so prav tako pevece zelo toplo sprejeli, saj so se ob izvajanju programa mnogim zaslojeli. Ko so se peveci poslovili za jih bolniki zaprosili, naj jih še večkrat obiščejo v lepo slovensko pesmijo. Pred gostovanjem v Piranu je zbor ml. magre dne 21. 5. 1968. V Koprnu so študentje zapeli v nabito polni dvorani. Ubrana in mojstrsko podana pesem pod vodstvom dirigenta Antona Nana je navdušila občinstvo. Bolniki botničnice v Valodri so prav tako pevece zelo toplo sprejeli, saj so se ob izvajanju programa mnogim zaslojeli. Ko so se peveci poslovili za jih bolniki zaprosili, naj jih še večkrat obiščejo v lepo slovensko pesmijo. Pred gostovanjem v Piranu je zbor ml. magre dne 21. 5. 1968. V Koprnu so študentje zapeli v nabito polni dvorani. Ubrana in mojstrsko podana pesem pod vodstvom dirigenta Antona Nana je navdušila občinstvo. Bolniki botničnice v Valodri so prav tako pevece zelo toplo sprejeli, saj so se ob izvajanju programa mnogim zaslojeli. Ko so se peveci poslovili za jih bolniki zaprosili, naj jih še večkrat obiščejo v lepo slovensko pesmijo. Pred gostovanjem v Piranu je zbor ml. magre dne 21. 5. 1968. V Koprnu so študentje zapeli v nabito polni dvorani. Ubrana in mojstrsko podana pesem pod vodstvom dirigenta Antona Nana je navdušila občinstvo. Bolniki botničnice v Valodri so prav tako pevece zelo toplo sprejeli, saj so se ob izvajanju programa mnogim zaslojeli. Ko so se peveci poslovili za jih bolniki zaprosili, naj jih še večkrat obiščejo v lepo slovensko pesmijo. Pred gostovanjem v Piranu je zbor ml. magre dne 21. 5. 1968. V Koprnu so študentje zapeli v nabito polni dvorani. Ubrana in mojstrsko podana pesem pod vodstvom dirigenta Antona Nana je navdušila občinstvo. Bolniki botničnice v Valodri so prav tako pevece zelo toplo sprejeli, saj so se ob izvajanju programa mnogim zaslojeli. Ko so se peveci poslovili za jih bolniki zaprosili, naj jih še večkrat obiščejo v lepo slovensko pesmijo. Pred gostovanjem v Piranu je zbor ml. magre dne 21. 5. 1968. V Koprnu so študentje zapeli v nabito polni dvorani. Ubrana in mojstrsko podana pesem pod vodstvom dirigenta Antona Nana je navdušila občinstvo. Bolniki botničnice v Valodri so prav tako pevece zelo toplo sprejeli, saj so se ob izvajanju programa mnogim zaslojeli. Ko so se peveci poslovili za jih bolniki zaprosili, naj jih še večkrat obiščejo v lepo slovensko pesmijo. Pred gostovanjem v Piranu je zbor ml. magre dne 21. 5. 1968. V Koprnu so študentje zapeli v nabito polni dvorani. Ubrana in mojstrsko podana pesem pod vodstvom dirigenta Antona Nana je navdušila občinstvo. Bolniki botničnice v Valodri so prav tako pevece zelo toplo sprejeli, saj so se ob izvajanju programa mnogim zaslojeli. Ko so se peveci poslovili za jih bolniki zaprosili, naj jih še večkrat obiščejo v lepo slovensko pesmijo. Pred gostovanjem v Piranu je zbor ml. magre dne 21. 5. 1968. V Koprnu so študentje zapeli v nabito polni dvorani. Ubrana in mojstrsko podana pesem pod vodstvom dirigenta Antona Nana je navdušila občinstvo. Bolniki botničnice v Valodri so prav tako pevece zelo toplo sprejeli, saj so se ob izvajanju programa mnogim zaslojeli. Ko so se peveci poslovili za jih bolniki zaprosili, naj jih še večkrat obiščejo v lepo slovensko pesmijo. Pred gostovanjem v Piranu je zbor ml. magre dne 21. 5. 1968. V Koprnu so študentje zapeli v nabito polni dvorani. Ubrana in mojstrsko podana pesem pod vodstvom dirigenta Antona Nana je navdušila občinstvo. Bolniki botničnice v Valodri so prav tako pevece zelo toplo sprejeli, saj so se ob izvajanju programa mnogim zaslojeli. Ko so se peveci poslovili za jih bolniki zaprosili, naj jih še večkrat obiščejo v lepo slovensko pesmijo. Pred gostovanjem v Piranu je zbor ml. magre dne 21. 5. 1968. V Koprnu so študentje zapeli v nabito polni dvorani. Ubrana in mojstrsko podana pesem pod vodstvom dirigenta Antona Nana je navdušila občinstvo. Bolniki botničnice v Valodri so prav tako pevece zelo toplo sprejeli, saj so se ob izvajanju programa mnogim zaslojeli. Ko so se peveci poslovili za jih bolniki zaprosili, naj jih še večkrat obiščejo v lepo slovensko pesmijo. Pred gostovanjem v Piranu je zbor ml. magre dne 21. 5. 1968. V Koprnu so študentje zapeli v nabito polni dvorani. Ubrana in mojstrsko podana pesem pod vodstvom dirigenta Antona Nana je navdušila občinstvo. Bolniki botničnice v Valodri so prav tako pevece zelo toplo sprejeli, saj so se ob izvajanju programa mnogim zaslojeli. Ko so se peveci poslovili za jih bolniki zaprosili, naj jih še večkrat obiščejo v lepo slovensko pesmijo. Pred gostovanjem v Piranu je zbor ml. magre dne 21. 5. 1968. V Koprnu so študentje zapeli v nabito polni dvorani. Ubrana in mojstrsko podana pesem pod vodstvom dirigenta Antona Nana je navdušila občinstvo. Bolniki botničnice v Valodri so prav tako pevece zelo toplo sprejeli, saj so se ob izvajanju programa mnogim zaslojeli. Ko so se peveci poslovili za jih bolniki zaprosili, naj jih še večkrat obiščejo v lepo slovensko pesmijo. Pred gostovanjem v Piranu je zbor ml. magre dne 21. 5. 1968. V Koprnu so študentje zapeli v nabito polni dvorani. Ubrana in mojstrsko podana pesem pod vodstvom dirigenta Antona Nana je navdušila občinstvo. Bolniki botničnice v Valodri so prav tako pevece zelo toplo sprejeli, saj so se ob izvajanju programa mnogim zaslojeli. Ko so se peveci poslovili za jih bolniki zaprosili, naj jih še večkrat obiščejo v lepo slovensko pesmijo. Pred gostovanjem v Piranu je zbor ml. magre dne 21. 5. 1968. V Koprnu so študentje zapeli v nabito polni dvorani. Ubrana in mojstrsko podana pesem pod vodstvom dirigenta Antona Nana je navdušila občinstvo. Bolniki botničnice v Valodri so prav tako pevece zelo toplo sprejeli, saj so se ob izvajanju programa mnogim zaslojeli. Ko so se peveci poslovili za jih bolniki zaprosili, naj jih še večkrat obiščejo v lepo slovensko pesmijo. Pred gostovanjem v Piranu je zbor ml. magre dne 21. 5. 1968. V Koprnu so študentje zapeli v nabito polni dvorani. Ubrana in mojstrsko podana pesem pod vodstvom dirigenta Antona Nana je navdušila občinstvo. Bolniki botničnice v Valodri so prav tako pevece zelo toplo sprejeli, saj so se ob izvajanju programa mnogim zaslojeli. Ko so se peveci poslovili za jih bolniki zaprosili, naj jih še večkrat obiščejo v lepo slovensko pesmijo. Pred gostovanjem v Piranu je zbor ml. magre dne 21. 5. 1968. V Koprnu so študentje zapeli v nabito polni dvorani. Ubrana in mojstrsko podana pesem pod vodstvom dirigenta Antona Nana je navdušila občinstvo. Bolniki botničnice v Valodri so prav tako pevece zelo toplo sprejeli, saj so se ob izvajanju programa mnogim zaslojeli. Ko so se peveci poslovili za jih bolniki zaprosili, naj jih še večkrat obiščejo v lepo slovensko pesmijo. Pred gostovanjem v Piranu je zbor ml. magre dne 21. 5. 1968. V Koprnu so študentje zapeli v nabito polni dvorani. Ubrana in mojstrsko podana pesem pod vodstvom dirigenta Antona Nana je navdušila občinstvo. Bolniki botničnice v Valodri so prav tako pevece zelo toplo sprejeli, saj so se ob izvajanju programa mnogim zaslojeli. Ko so se peveci poslovili za jih bolniki zaprosili, naj jih še večkrat obiščejo v lepo slovensko pesmijo. Pred gostovanjem v Piranu je zbor ml. magre dne 21. 5. 1968. V Koprnu so študentje zapeli v nabito polni dvorani. Ubrana in mojstrsko podana pesem pod vodstvom dirigenta Antona Nana je navdušila občinstvo. Bolniki botničnice v Valodri so prav tako pevece zelo toplo sprejeli, saj so se ob izvajanju programa mnogim zaslojeli. Ko so se peveci poslovili za jih bolniki zaprosili, naj jih še večkrat obiščejo v lepo slovensko pesmijo. Pred gostovanjem v Piranu je zbor ml. magre dne 21. 5. 1968. V Koprnu so študentje zapeli v nabito polni dvorani. Ubrana in mojstrsko podana pesem pod vodstvom dirigenta Antona Nana je navdušila občinstvo. Bolniki botničnice v Valodri so prav tako pevece zelo toplo sprejeli, saj so se ob izvajanju programa mnogim zaslojeli. Ko so se peveci poslovili za jih bolniki zaprosili, naj jih še večkrat obiščejo v lepo slovensko pesmijo. Pred gostovanjem v Piranu je zbor ml. magre dne 21. 5. 1968. V Koprnu so študentje zapeli v nabito polni dvorani. Ubrana in mojstrsko podana pesem pod vodstvom dirigenta Antona Nana je navdušila občinstvo. Bolniki botničnice v Valodri so prav tako pevece zelo toplo sprejeli, saj so se ob izvajanju programa mnogim zaslojeli. Ko so se peveci poslovili za jih bolniki zaprosili, naj jih še večkrat obiščejo v lepo slovensko pesmijo. Pred gostovanjem v Piranu je zbor ml. magre dne 21. 5. 1968. V Koprnu so študentje zapeli v nabito polni dvorani. Ubrana in mojstrsko podana pesem pod vodstvom dirigenta Antona Nana je navdušila občinstvo. Bolniki botničnice v Valodri so prav tako pevece zelo toplo sprejeli, saj so se ob izvajanju programa mnogim zaslojeli. Ko so se peveci poslovili za jih bolniki zaprosili, naj jih še večkrat obiščejo v lepo slovensko pesmijo. Pred gostovanjem v Piranu je zbor ml. magre dne 21. 5. 1968. V Koprnu so študentje zapeli v nabito polni dvorani. U

VERA ALBREHT
Doživljaji male
Miki Muster
224. »Kdo izmed vas je voljan izlediti lastovke, ki jih iščemo?« je prijazno vprašal Sivi Koko čkalce, ko jim je po drevoju že precej nabralo. Ko jim je še povedal, zakaj bi jih radi našli, so mu takoj povedali, da prilete vsak večer na obisk. Objubili so mu, da jih bodo že jutri poslali k njim. Ko so se še nekaj časa pogovarjali, se jim je lepo zahvalil za prijaznost in jih povabil, naj pridejo tudi sami, da bodo spoznali Lupinico, prečca bo edpotovala.

227. Ko se je zdanilo, je Lupinico prebudilo veselo ščebetanje ptic, ki so v vrstah posedale po vejah in čakale. »Dobrodošle drage moje! Neznansko sem vas veselja! Zdej vem, da bom v resnici prišla v domače kraje, ki jih je pozdravila, ko jih je zagledala. Zela je najti lastovke, ki se je leto za letom vračala pod krov njihove domačije. Vsem se je odvalil kamen od srca, kajti vedeli so, da Lupinica zdaj laže čakala, čeprav so si želeli, da bi ločitev še dolgo ne prišla.

228. »Nikdar nismo preganjali lastovic,« je rekla Lupinica, »ker smo vedeli, da nam prinašajo srečo.« In ko jim je potem povedala, iz katerih krajev je doma, se je ena izmed njih oglasila: »To bo lastovička Marička, kajti ona vidi v tisti hiški na klancu! Našli je bomo in ti jo pripeljal.« Še nikoli ni uboga Lupinica tako sladko zaspala, odkar je zapustila dom, kakor ta dan, ki ga je preživela v njihovi družbi.

ŠE NEKAJ...

NE NASEDAJTE GOLJUFOM PREKUPČEVALEM!
Ko sem lani v avgustu v svojem stanovanju na Privozu siošel na oknu, je prišel mimo stari človek z oguljeno rjavo aktovske roki in se oziral po hišni. Ustavi se je pod oknom in me vprašal, ali bi kupil poceni ameriško blago. Ker mi je bila oblika nujno potrebna, sem ga povabil v sobo, da bi pogledal to ameriško blago, za katerega je zahteval 7500 din za tri metre. Takoj je začel tožiti, da je bolan, da mora nujno oditi v bolnišnico, da je v veliki stiski in da mora zato prodati blago, ki ga je prejel kot darilo iz Amerike. Ker mi blago ni ustrezalo, sem nakup sprva odklonil. Tožil je, da mu je razmišljati blago in končno popustil v ceni na 6500 din. Blago sem po dolgem prigrvarjanju je kupil, toda takoj zatem sem ugotovil, ko sem ga pokazal drugemu prijatelju, vreden tropičar. Odkril sem na ulico, toda starček, ki me je osvojil za 2700 din, je med tem že izginil. Letos proti koncu aprila sem se spet odpravil na plačilo in je zopet nosil svoj aktovske pod pazduho. Vsekarer je moral imeti dober spomin, ker me je takoj spoznal. Naglo je odkril po Karlevozi ulici, kjer je bil nekdo skrival in končno izginil. Opozarjam na ta dogodke, da bi spremenju goluju ne naselili še drugi.

PROMETNE NEZGODE
Ponekod so na naših cestah še leseni mostovi, zgrajeni po večini manj kot po vojni, ki so večkrat manj pretrpni od sodobnih železnih dob. Prometni znaki pred takimi mostovi opozarjajo, koliko težki vozovi smejo voziti čez most. Mnogi vozniki ne upoštevajo tega znaka, saj je manj vidni, zato se pogosto zgode prometne nezgode. Prometni znaki pred takimi mostovi opozarjajo, koliko težki vozovi smejo voziti čez most. Mnogi vozniki ne upoštevajo tega znaka, saj je manj vidni, zato se pogosto zgode prometne nezgode.

Ekonomski oddelki Pravno-ekonomskih fakultet obveščajo, da so podatki kandidatorov za razpisane mestne asistenta za statistiko in gospodarsko matematično obliko, ki jih je pripravil in objavil na dekanski deski v Gregorjevi ulici št. 27. Uradi in podjetja, ki se zanimajo za absolvente Administrativne šole v Ljubljani zaradi sprejema v službo, naj pripravijo svoje potrebe vodstvu šole do konca maja. Zveznih prijav ne bomo mogli več upoštevati. Ravnoletno obliko, ki razstavlja natečajnih del natečaja za izdelavo idejnih projektov kabelske transformatorske postaje 10,4 kv, 400 kVA je odprta do 16. maja 1956 do 19. maja 1956 do 16. ure v sindikalski dvorani podjetja Elektro Ljubljana-mesto, Krvkov trg 10/1.

Uradni in podjetja, ki se zanimajo za absolvente Administrativne šole v Ljubljani zaradi sprejema v službo, naj pripravijo svoje potrebe vodstvu šole do konca maja. Zveznih prijav ne bomo mogli več upoštevati. Ravnoletno obliko, ki razstavlja natečajnih del natečaja za izdelavo idejnih projektov kabelske transformatorske postaje 10,4 kv, 400 kVA je odprta do 16. maja 1956 do 19. maja 1956 do 16. ure v sindikalski dvorani podjetja Elektro Ljubljana-mesto, Krvkov trg 10/1.

Uradni in podjetja, ki se zanimajo za absolvente Administrativne šole v Ljubljani zaradi sprejema v službo, naj pripravijo svoje potrebe vodstvu šole do konca maja. Zveznih prijav ne bomo mogli več upoštevati. Ravnoletno obliko, ki razstavlja natečajnih del natečaja za izdelavo idejnih projektov kabelske transformatorske postaje 10,4 kv, 400 kVA je odprta do 16. maja 1956 do 19. maja 1956 do 16. ure v sindikalski dvorani podjetja Elektro Ljubljana-mesto, Krvkov trg 10/1.

Uradni in podjetja, ki se zanimajo za absolvente Administrativne šole v Ljubljani zaradi sprejema v službo, naj pripravijo svoje potrebe vodstvu šole do konca maja. Zveznih prijav ne bomo mogli več upoštevati. Ravnoletno obliko, ki razstavlja natečajnih del natečaja za izdelavo idejnih projektov kabelske transformatorske postaje 10,4 kv, 400 kVA je odprta do 16. maja 1956 do 19. maja 1956 do 16. ure v sindikalski dvorani podjetja Elektro Ljubljana-mesto, Krvkov trg 10/1.

Uradni in podjetja, ki se zanimajo za absolvente Administrativne šole v Ljubljani zaradi sprejema v službo, naj pripravijo svoje potrebe vodstvu šole do konca maja. Zveznih prijav ne bomo mogli več upoštevati. Ravnoletno obliko, ki razstavlja natečajnih del natečaja za izdelavo idejnih projektov kabelske transformatorske postaje 10,4 kv, 400 kVA je odprta do 16. maja 1956 do 19. maja 1956 do 16. ure v sindikalski dvorani podjetja Elektro Ljubljana-mesto, Krvkov trg 10/1.

Uradni in podjetja, ki se zanimajo za absolvente Administrativne šole v Ljubljani zaradi sprejema v službo, naj pripravijo svoje potrebe vodstvu šole do konca maja. Zveznih prijav ne bomo mogli več upoštevati. Ravnoletno obliko, ki razstavlja natečajnih del natečaja za izdelavo idejnih projektov kabelske transformatorske postaje 10,4 kv, 400 kVA je odprta do 16. maja 1956 do 19. maja 1956 do 16. ure v sindikalski dvorani podjetja Elektro Ljubljana-mesto, Krvkov trg 10/1.

Uradni in podjetja, ki se zanimajo za absolvente Administrativne šole v Ljubljani zaradi sprejema v službo, naj pripravijo svoje potrebe vodstvu šole do konca maja. Zveznih prijav ne bomo mogli več upoštevati. Ravnoletno obliko, ki razstavlja natečajnih del natečaja za izdelavo idejnih projektov kabelske transformatorske postaje 10,4 kv, 400 kVA je odprta do 16. maja 1956 do 19. maja 1956 do 16. ure v sindikalski dvorani podjetja Elektro Ljubljana-mesto, Krvkov trg 10/1.

Uradni in podjetja, ki se zanimajo za absolvente Administrativne šole v Ljubljani zaradi sprejema v službo, naj pripravijo svoje potrebe vodstvu šole do konca maja. Zveznih prijav ne bomo mogli več upoštevati. Ravnoletno obliko, ki razstavlja natečajnih del natečaja za izdelavo idejnih projektov kabelske transformatorske postaje 10,4 kv, 400 kVA je odprta do 16. maja 1956 do 19. maja 1956 do 16. ure v sindikalski dvorani podjetja Elektro Ljubljana-mesto, Krvkov trg 10/1.

ROŽNO MLEKO Teint Bell je nepogrešljiv pri negi vsake žene. Prvotni material za ROŽNO MLEKO Teint Bell so zagotovljeni. FLEX je samo prima, Flex je bilo znamenje našega časa. Ker je v produkciji ni nobenih nadomestkov. FLEX je vedno prima. Kriminalistični organi Tajništva za notranje zadeve OLO Ljubljana so pričeli Ladišava Kivčička roj. 1932. let, iz Maribora, ul. M. Gorkega št. 27, za katerega je bilo med poizvedbami ugotovljeno, da je izvršil več tavnih dvovkole, ki so posledice tega izvršenja prisiljeni v drugih krajih. Pozivamo vse ki so kupili od imenovanega dvovkole, da se v izogib morebitnim posledicam svojih izvršenj ali ustno našemu Tajništvu ali najbližji postaji LM - iz pisarne Tajništva za notranje zadeve - OLO Ljubljana.

MESTNO GLEDALIŠČE CELJE
Sreda, 18. maja ob 19.30: Denis Fonvizin: »Brigadir«. - Gostovanje v Volniku.
Četrtek, 19. maja ob 19.30: Gostovanje v Volniku.
Petek, 18. maja ob 19.30: Denis Fonvizin: »Brigadir«. - IV. srečanje šolske abomna iz izven.

MESTNO GLEDALIŠČE DRAMA LJUBLJANA
Sreda, 18. maja ob 20. Smole: Potovanje v Koromandiji. Abomna B.
Četrtek, 19. maja ob 20. Smole: Potovanje v Koromandiji. Abomna B.
Petek, 18. maja ob 20. Cankar: Blaplod. Abomna B.
Sobota, 19. maja ob 20. Cankar: Blaplod. Abomna B.
Nedelja, 20. maja ob 20. Machiavelli: Mandragola. Gostovanje Ljubljanske Drame v Komniku.

MESTNO GLEDALIŠČE LJUBLJANA
Sreda, 18. maja ob 20. Martinu: Zenitev. Pucnici: Gianni Schicchi. Abomna B.
Četrtek, 19. maja ob 20. Verdi: Rigoleto. Gostovanje baritonista Franja Hvastje. Člana Bradslavske Opere. Izven in pred.
Petek, 18. maja ob 19.30: Wolf-Ferrari: Svirje opoljubni. Abomna B.
Sobota, 19. maja ob 20. Martinu: Zenitev. Pucnici: Gianni Schicchi. Abomna B.
Nedelja, 20. maja ob 20. Verdi: Rigoleto. Gostovanje baritonista Franja Hvastje. Člana Bradslavske Opere. Izven in pred.

MESTNO GLEDALIŠČE LJUBLJANA
Sreda, 18. maja ob 19.30: Denis Fonvizin: »Brigadir«. - IV. srečanje šolske abomna iz izven.
Četrtek, 19. maja ob 19.30: Denis Fonvizin: »Brigadir«. - IV. srečanje šolske abomna iz izven.
Petek, 18. maja ob 19.30: Denis Fonvizin: »Brigadir«. - IV. srečanje šolske abomna iz izven.

MESTNO GLEDALIŠČE LJUBLJANA
Sreda, 18. maja ob 19.30: Denis Fonvizin: »Brigadir«. - IV. srečanje šolske abomna iz izven.
Četrtek, 19. maja ob 19.30: Denis Fonvizin: »Brigadir«. - IV. srečanje šolske abomna iz izven.
Petek, 18. maja ob 19.30: Denis Fonvizin: »Brigadir«. - IV. srečanje šolske abomna iz izven.

MESTNO GLEDALIŠČE LJUBLJANA
Sreda, 18. maja ob 19.30: Denis Fonvizin: »Brigadir«. - IV. srečanje šolske abomna iz izven.
Četrtek, 19. maja ob 19.30: Denis Fonvizin: »Brigadir«. - IV. srečanje šolske abomna iz izven.
Petek, 18. maja ob 19.30: Denis Fonvizin: »Brigadir«. - IV. srečanje šolske abomna iz izven.

MESTNO GLEDALIŠČE LJUBLJANA
Sreda, 18. maja ob 19.30: Denis Fonvizin: »Brigadir«. - IV. srečanje šolske abomna iz izven.
Četrtek, 19. maja ob 19.30: Denis Fonvizin: »Brigadir«. - IV. srečanje šolske abomna iz izven.
Petek, 18. maja ob 19.30: Denis Fonvizin: »Brigadir«. - IV. srečanje šolske abomna iz izven.

UKV program: Nočni koncert; 22.15-23.00 Po svetu jezua - XX. del; 23.00-24.00 Oddaja za tujino; v času 22.1. in (prenos iz Zagreba).
Nenadoma nam je umrl dobi mož in ljubi očka
IVAN MARINC
Pogreb draga pokojnika bo v sredo 18. maja 1956 ob 17. uri na pokopališču v Hrovaču pri Ribnici. Zalujoča žena Julka, otroci Vera, poročena Votovec, Andreja in Merka, s družino sestra Blaindina, svakinja Marice Marica z družino, družina Knol, Ribnica, Ljubljana, Ilirska Bistrica, Skofja Loka; družina Sela, Goriška Lašče; družina Nizan, Gorica vas.

MESTNO GLEDALIŠČE LJUBLJANA
Sreda, 18. maja ob 19.30: Denis Fonvizin: »Brigadir«. - IV. srečanje šolske abomna iz izven.
Četrtek, 19. maja ob 19.30: Denis Fonvizin: »Brigadir«. - IV. srečanje šolske abomna iz izven.
Petek, 18. maja ob 19.30: Denis Fonvizin: »Brigadir«. - IV. srečanje šolske abomna iz izven.

MESTNO GLEDALIŠČE LJUBLJANA
Sreda, 18. maja ob 19.30: Denis Fonvizin: »Brigadir«. - IV. srečanje šolske abomna iz izven.
Četrtek, 19. maja ob 19.30: Denis Fonvizin: »Brigadir«. - IV. srečanje šolske abomna iz izven.
Petek, 18. maja ob 19.30: Denis Fonvizin: »Brigadir«. - IV. srečanje šolske abomna iz izven.

MESTNO GLEDALIŠČE LJUBLJANA
Sreda, 18. maja ob 19.30: Denis Fonvizin: »Brigadir«. - IV. srečanje šolske abomna iz izven.
Četrtek, 19. maja ob 19.30: Denis Fonvizin: »Brigadir«. - IV. srečanje šolske abomna iz izven.
Petek, 18. maja ob 19.30: Denis Fonvizin: »Brigadir«. - IV. srečanje šolske abomna iz izven.

MESTNO GLEDALIŠČE LJUBLJANA
Sreda, 18. maja ob 19.30: Denis Fonvizin: »Brigadir«. - IV. srečanje šolske abomna iz izven.
Četrtek, 19. maja ob 19.30: Denis Fonvizin: »Brigadir«. - IV. srečanje šolske abomna iz izven.
Petek, 18. maja ob 19.30: Denis Fonvizin: »Brigadir«. - IV. srečanje šolske abomna iz izven.

MESTNO GLEDALIŠČE LJUBLJANA
Sreda, 18. maja ob 19.30: Denis Fonvizin: »Brigadir«. - IV. srečanje šolske abomna iz izven.
Četrtek, 19. maja ob 19.30: Denis Fonvizin: »Brigadir«. - IV. srečanje šolske abomna iz izven.
Petek, 18. maja ob 19.30: Denis Fonvizin: »Brigadir«. - IV. srečanje šolske abomna iz izven.

MESTNO GLEDALIŠČE LJUBLJANA
Sreda, 18. maja ob 19.30: Denis Fonvizin: »Brigadir«. - IV. srečanje šolske abomna iz izven.
Četrtek, 19. maja ob 19.30: Denis Fonvizin: »Brigadir«. - IV. srečanje šolske abomna iz izven.
Petek, 18. maja ob 19.30: Denis Fonvizin: »Brigadir«. - IV. srečanje šolske abomna iz izven.

MESTNO GLEDALIŠČE LJUBLJANA
Sreda, 18. maja ob 19.30: Denis Fonvizin: »Brigadir«. - IV. srečanje šolske abomna iz izven.
Četrtek, 19. maja ob 19.30: Denis Fonvizin: »Brigadir«. - IV. srečanje šolske abomna iz izven.
Petek, 18. maja ob 19.30: Denis Fonvizin: »Brigadir«. - IV. srečanje šolske abomna iz izven.

KINO
SPOROČ ZA SREDO
KINO »UNION«: ameriški barvni film »FANT IZ OKLAHOMI«. - Tednik F. N. 18. Predstave ob 15. 18 in 20. gl. vlogi: Kirk Douglas, Robert Montgomery, Danae Zandjickar.
KINO »KUMUNA«: ameriški barvni film »SHANE«. Tednik: F. N. 18. Predstave ob 16. 18.30 in 21. V gl. vlogi: Van Heflin.
KINO »SLOGA«: ameriški barvni film »POSELEDNI APAC«. Tednik: F. N. 18. Predstave ob 16. 18.30 in 21. V gl. vlogi: Kirk Douglas, Robert Montgomery, Danae Zandjickar.
KINO »SLOGA«: ameriški barvni film »POSELEDNI APAC«. Tednik: F. N. 18. Predstave ob 16. 18.30 in 21. V gl. vlogi: Kirk Douglas, Robert Montgomery, Danae Zandjickar.

MALI OGLASI
MOTOR NSU 350 SPORT v dobrih stanju s pristopno ali brez, predam po ugodni ceni. Ogljed: Gostilna Fortuna, Vodovna cesta. 9678-4.
DAMSKO KOLO prodam. Berlot, Celovška cesta 67. 9672-1.
RADIO, dober glas, poceni prodam. Novak, Gosposka ul. 8. 9671-4.
SOLSKA AKTOVKA - usimena, temnorjava, in drap deška volnena jopica pozabljena v Tirolskem gozdu pri vodovodnem rezerervoaru ter zvezki na senu. Zavelič, vrnite proti nagradi na Pavličič, Svetčeva 8. 9681-10.
V NEDELJO POZABLJENO TORBICO z dokumenti na ime Use. Nik, v tramvaju Sentvid-Ajdovščina, vrnite dokumente, denar obdržati najdlje. 9682-10.
SVILENO OBLEKO izgubljeno v Križankah, vrnite v oglašeno oddelku. 9671-10.
IŠČEMO SAMOSTOJ. KNJIGOVODJO ali knjigovodnico po možnosti samostojno, za samsko stanovanje. Stanovanje za samsko osebo preskrbljeno. Plača po tarifnem pravilniku in kolektivni pogodbi. Nastop službe lahko takoj ali s 1. junijem in najkasneje do 15. junija 1956. Izločeni naj pošljejo pismene ponudbe s kratkim življenjepisom in dosedajšim zaposlitvijo na Kmet. zadrugu Trata. 9670-1.
RESNO ZENSKO, ki bi v dopoldanskih urah pazila na dve leti stare otroke, iščem. Informacija v oglaš. oddelku. 9656-1.
PRUČENJO DELAVKO za izdelovanje ribaric sprejme »SIRIK«. Vitezarjeva 209. 9632-1.
NATAKARJA vestnega, z znanostjo nemškega in angleškega jezika, sprejme za stefa strežbo hotel »Zlatorog« Bohinj. 9256-1.
GRADENO PODJETJE »ZID-GRAD« V IDRINI sprejme takoj večje število nekvalificiranih gradbenih delavcev. 9257-1.
POMOČNIKA POMOČNIKA - treznega in zanesljivega sprejme takoj rudniška pekarna. - Zagorje ob Savi. 9324-1.
»RASIČA«, TOVARNA CIK IN PLEZENIN Gamelnje pri Ljubljani, sprejme administrativno osebje s takojšnjim nastopom ali po dogovoru. Plača po tarifnem pravilniku. Interesenti naj se zgledajo na upravi. 9543-1.
TRGOV. POSLOVODJA z 20-letno izkušnjo, sprejme za samsko osebo, samostojno, s spremljajočo službo, pismeni pod. »Sposobne na področju, SP Maribor. 9622-1.
VESPO, dobro ohranjeno, prodam. Naslov v oglaš. odd. 9668-4.
KLAVIR, HARMONIKA, »SČAN« - 20-letno, registrirano, 120 basov, prodam. - Naslov v oglašeno oddelku. 9657-4.
KAD IN PEC za kopalnico prodam. Vprašajte: Anzelin, Cesta dveh cesarjev 411. 9664-4.
ZABOJE, vse, rabljene, 20-letno, iskrovalnih škarnin - Celovška cesta 280. 9301-4.
KUHINSKO OPREMO s komodo, novo, prodan za 34.500 din. - Ogljed: Zaloška 6, plekar. 9542-4.
KADET poceni prodam. Avto-servis, Maribor, Vita Kraigherova 15. 9621-4.
OTROŠKO STAHO s predam prodam, Pirman Fanl, Tržaška cesta 81, I. nadst. 9451-4.
GRAMOFONSKA PERESA, 23-30 min. širine, tudi v kosih, vsako koroško, deskovanih, plačano najvišje ceno. Ponudbe v oglaš. odd. pod »Peresa«. 9300-5.
LOKAL prodam, Celovška c. 44, Informacije: Gregorčičeva ulica št. 19, I. nadst. 9667-7.
LOKAL s 5 večimi prostori, primeren za vsako obrot. v centru, oddano. Ponudbe v oglaš. oddelku pod »Takojo«. 9649-8.

Šiškega stalnega trgovskega POTNIKA za področje Slovenije. Pismene ponudbe na »Antikor«, preduzece za proizvodnjo sredstev antikorozijske zaštite Beograd, Radnička št. 56. Osebo se predstavite Podbrzevska, Ljubljana, Kolodvorska št. 12, v nedeljo, 20. maja 1956 od 10. do 12. ure.

Sprejmemo: 3 INŽENIRJE KEMIJE ALI TEHNIKE z dokončano srednjo tehnično šolo za obrat AZO barvila. 2 KOMERCIALISTA z dokončano srednjo ekonomsko šolo ali njeje enako, z večletno prakso, po možnosti tudi s fakultetno izobrazbo. 1 KOMERCIALISTA ALI TEHNIKA s popolno srednjo šolo - referent za propagando prodaje. 1 INŽENIRJA KEMIJE za šefa kontrole proizvodov. Plača po tarifnem pravilniku. - Interesenti naj pošljejo ponudbe s kratkim življenjepisom. Tovarni organskih barvil, Celje - Čret 117

Šiškega stalnega trgovskega POTNIKA za področje Slovenije. Pismene ponudbe na »Antikor«, preduzece za proizvodnjo sredstev antikorozijske zaštite Beograd, Radnička št. 56. Osebo se predstavite Podbrzevska, Ljubljana, Kolodvorska št. 12, v nedeljo, 20. maja 1956 od 10. do 12. ure.

Vukmanović pri Blücheriu

Bonn, 15. maja. (Tanjug) — Podpredsednik zveznega izvršnega sveta Svetozar Vukmanović je skupaj z jugoslovanskim veleposlanikom Dr. Mladenom Ivekovićem popoldne obiskal za...

Svetozar Vukmanović, ki je kot gost zahodnonemške vlade na obisku v zvezni republiki, je danes obiskal industrijske zavode «Klöckner» v Deutzu pri Kölnu, kjer si je skupaj z ostalimi jugoslovanskimi gosti ogledal z velikim zanimanjem tovarniške oddelke, zlasti oddelke...

Dieselovih motorjev in delavnice traktorjev. Med jugoslovansko avtomobilsko industrijo...

Ukrep ZSSR preizkušnja za NATO

Ottawa, 15. maja. (Reuter) Kanadski zunanji minister Pearson je danes izjavil pred znanje političnim parlamentarnim odborom, da so nekateri dokazi o slabitvi enotnosti Atlantskega pakta ter obstoja dejavnosti nevarnosti, da nekateri ljudje začetno izgubljajo zanimanje za ta pakti. O najnovejšem zmanjšanju sovjetskih vojaških moči za 1.200.000 oseb je Pearson dejal, da je to »preizkušnja za enotnost NATO«.

Pearson, eden treh članov posebnega odbora NATO, ki mora proučiti razne možnosti in poročati svetu te organizacije, kako lahko NATO prispeva povečanju sodelovanja njegovih članov na nevojaškem področju, je dejal, da bo sploh težko ohraniti...

in tem tovarnami so precejšnje možnosti za sodelovanje. Uprava tovarne je prredila na čast Svetozarju Vukmanoviću in njegovemu spremstvu svečano kosilo, ki je potekalo v pripravnem orazju, udeležili pa so se ga vsi glavni voditelji podjetja, kakor tudi visok funkcionarji zahodnonemške vlade.

Atlantski pakt, »če ne bodo nekaj napravili v tej smeri. Foreign Office zadovoljen London, 15. maja. (AFP). Britansko zunanje ministrstvo je noč objavilo, da z zadovoljstvom sprejema sklep o zmanjšanju sovjetskih oboroženih moči. Zahodne sile, vstevši Veliko Britanijo, so že storile in objavile ukrepe za zmanjšanje svojih oboroženih moči. Foreign Office je prepričan, da so vsi ti ukrepi prispevek za zmanjšanje mednarodne nevarnosti, vendar bi želel, da se naredi še korak dalje in doseže sporazum o splošni razorožitvi, ki bi vseboval tudi mednarodno nadzorstvo, za kar se bo britanska vlada še dalje prizadela.

Korak v dobri smeri Washington, 15. maja. (AFP). Ameriški zunanji minister Wilson je na današnji tiskovni konferenci izjavil, da ima skleno Sovjetske zveze o demobilizaciji 1.200.000 oseb za »korak v dobri smeri«. Dodal pa je, da ta ukrep sovjetske vlade »ne opravičuje nobene večje spremembe sedanje vojaške moči ZDA, če te ostanejo v istem koraku ne bodo sledili. Če nekateri drugi, Wilson je izjavil tudi, da sklep Sovjetske zveze ne bo vplival na sodelovanje ZDA in njihovih zaveznikov na vojaškem področju.

Bonn se bo posvetoval Bonn, 15. maja. (Tanjug). Bonnska vlada se bo v zvezi s sklepi sovjetske vlade, da zmanjša oborožene moči, posvetovala z zahodnimi silami. Uradni krogi »prejemajo sovjetske ukrepe s prižrkom, vendar poudarjajo, da je treba skrbno proučiti vsak korak na poti k razorožitvi. Podčrtavajo, da zmanjšanje oboroženih moči v Sovjetski zvezi ne bo vplivalo na ustanovitev zahodnonemške vojske, ker »zvezna republika« z manjšimi vojaškimi močmi bo stala 500.000 ljudi, ne bo imela nobenih rezerv.

Sporočilo, ki ga je objavila Adenauerjeva krščanskodemokratska unija, poudarja, da zadnji sovjetski ukrep ni neodvisen in je »dokaz določenega popuščanja napetosti med državami«. Če bi po enenju stranke sovjetske akcije ne bo pozitivno vplivala na rešitev nemškega vprašanja.

skimi tvrdkami ponudilo najuglednejše potole. NEW YORK. Zastopnik ameriških sindikatov Victor Reuter je odgovoril v Parizu, kjer bo imel obširne razgovore o problemu avtomatizacije v avtomobilski industriji. Reuter je osebno pomočnik in brat Walterja Reuterja, predsednika ameriških sindikatov avtomobilskih delavcev. V petek bo v Parizu zasedanje mednarodne federacije delavcev, ki bo prav tako razpravljalo o avtomatizaciji.

MONTREAL. Zaradi stavke uslužbenecv transportnih družb je ostalo v pristaniščih nad 150 ladij na velikih jezerih. Družbe so proučile možnost, da uslužbenecv za zvišanje plač in razglasila izprijte. Brez dela je okrog 7.000 ljudi.

Volilni sezname v Trstu Trst, 15. maja. Danes je bilo objavljeno število volilnih upravičencev tržaške okolice. V občini Milije je 8560, v Devinu — Nabežini 3577, v Zgoniku 822, v Dolini 3481, v Repentaborju pa 394 volivcev, skupaj torej 16.834. V Trstu, kot smo že poročali, pa je 205.805 volilnih upravičencev.

„Rokomet ni tako slaba igra...“

Nekaj let nazaj so Rakovničani še nejevoljno zmagovali z glavami in godrnjali, češ kdo neki skuša uvajati med mladino novo igro, ki ji pravijo rokomet. Precej je bilo med njimi tudi tistih, ki so se temu prizadevanju javno posmehovali in jim celo nasvetovali, naj se rajši posvejo poljedelstvu ali kateri koli drugi v rokometu ne gre nikamor. Da so izrekli letos spomladaj lahko odzrali vse tekme, je predvsem zasluga njihove skromnosti in požrvovalnosti. Po izvaji glavnega organizatorja tega kluba tova, Liberaarja rokometcem v tem društvu tudi v prihodnje ne kaže posebno dobro. Edina rešitev bi bila ustanovitev enotnega društva Krma, ki bi vsebovala vse bolj ali manj šibke klube nekdanjega društva tega imena.

Posebno živahna sta bila na Rakovniku zadnja dva dneva minuloga tedna. Tanka je šlo za osvojitve na slova srednješolskega prvenstva v malem rokometu, ki si ga je tretjič zapovrstjo osvojilo moštvo II. gimnazije iz glavnega mesta. V tekmi mačkera Partizana in si inko priborilo dragocen pokal v trajno last. Najboljši strelci na tem turnirju so bili Virant, Opara, Dostal in Rupnik.

Zmagovito moštvo je doseglo te rezultate: gimn. TŠŠ (2. mesto) 13:1; II. gimn. XII. gimn. 11:2. II. gimn. I. gimn. 10:6. II. gimn. VI. gimn. 13:2. II. gimn. ESS 11:10. II. gimn. IX. gimn. 6:3.

Ko so v soboto popoldne po končanih igrah utihali zadnji glasovi navdušenih gledalcev pod rakovniškem hribom, sem domov grede slišal na slednji razgovor dveh načelnih sprotinok rokometu (in sicer vseh) pristajev udarjanja žoge z nogi): »Ti, več kaj tale rokomet pa res ni tako slaba igra, kakor je našim prijateljem pristavilo. Da, tudi meni kar ugaja in bom še hodil na take tekme.« Pa recite, če se nista ta dva že spreobrnala... (N. D.)

Hrvatska štafeta je prekorčila Velebit

Zagreb, 15. maja. Glavna štafeta Hrvatske je dopoldne prehodila 600 km in je zvečer prispela v Gospić. Na poti iz Zadra čez Velebit je ljudstvo povsod pozdravljalo štafeto in izročalo njenim nosilcem tople pozdrave predsedniku Titu za njegov 65. rojstni dan.

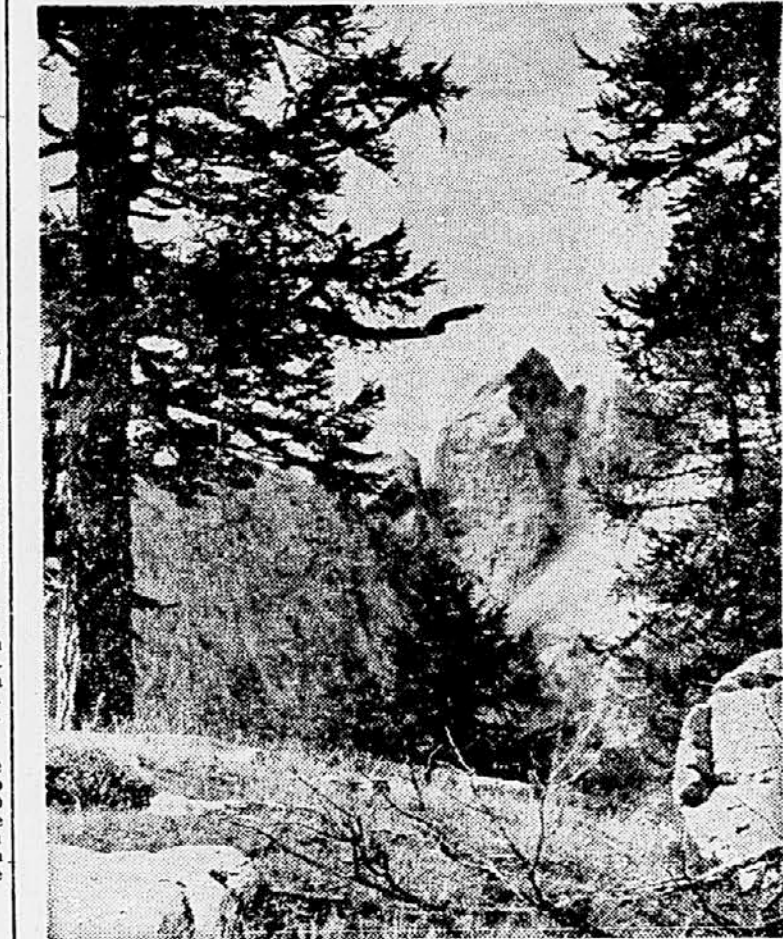
O DELU TVD PARTIZAN NA RAVNAN

Odborniki telesno-vojnega društva Partizan z Raven na Koroskem so se dne 14. maja v svojem delu, predvsem o pripravah na okrajni zlet Partizana, ki bo prihodnji mesec v Mariboru.

Da bi pri enladini in starših zbudilo človeško zanimanje za telesno vzgojo, je društvo povabilo v Raven gozdeno viske šole za telesno vzgojo iz Ljubljane, ki naj bi tamkaj prikazali nekaj zanimivih točk s tega področja. V splošnem pa na Ravnah letos ne bodo imeli kakega večjega telovadnega nastopa, zato pa bo društvo pripravilo mladinsko akademijo na prostem. Razen tega pa bodo Ravnani imeli obisk obiskali svoje stanovske tovariše v Velenju, kjer bodo imeli pestro telovadno prireditev. Razveseljivo je tudi sodelovanje med Partizani in športnimi društvom Fužinarjem, ker do kazuje, da telesna vzgoja in šport na Ravnah ubirata pravilno pot.

Po drugem dnevu državnega prvenstva v kuglanju (mednarodni slog) v Beogradu je najboljši član Zenice Jurjevič s 873 točkami. Med kuglani pa vodi razredski 22. december s 494 točkami. Gradski iz Ljubljane je zbral 4683 točke za zadaj na petem mestu. Jeseničani pa so s 4889 točkami dosegli 6. mesto.

Mednarodni veleslalom pod Jalovcem

Za praznike 1. maja so pohiteli v gore mnogi planinci in smučarji ter ostali ljubitelji narave. Vsi so hvalili izredno ugodno pomladno smuko, posebno pa so se navduševali nad prekrasno podobo zasneženih vrhov in prebujajočim naravnim okoljem. Najlepša dolina planincev s Tamarjem, ki ga zaključuje kristalina oblika Jalovca, bo v tem času sprejela izletnike, ki bodo prišli v nedeljo 20. maja na razvedrilo in ozled 7. mednarodnega veleslalom pod Jalovcem, v izvedbi Smučarskega kluba Danost iz Ljubljane. Prireditelj, ki je za tradicionalna in znana po kvaliteti nastopajočih, saj smo pred leti videli v Senzerju, Molcerje in danes najboljši zmagovalec in trikratnega olimpijskega zmagovalca Sailerja, bo letos edina tovarna mednarodna prireditelj pri nas in že zato vredna ozleda. — Pridite v nedeljo pod vrhove Jalovca, Travnika in Pone, pridite na prekrasno pomladansko smuko, ne bo vam žal. Na svidenje!

TITOVA ŠTAFETA Velike priprave v celjskem okraju

Zadnje priprave za izvedbo letošnje Titove Štafete v celjskem okraju so končane. Poleg obeh republiknih prog (Dolci—Crnlivec ter Konjice—Rinasc toplice), ki potekata po celjskem okraju, je okrajni štab organiziral še lokalnih prog, v skupni dožinji nad 500 km. Te lokalne proge bodo prepletale vse pomembnejše zgodovinske kraje iz NOB, industrijska naselja, vasi in mesta. Predvidenih je 3.500 nosilcev štafetnih palic, razen njih pa še več tisoč spremljevalcev. Na vseh sedmih štabih in v vseh vseh krajih pripravljajo slavnostne sprejeme Štate s posebnimi programi. Pravi gotovo bo Titova štafeta doživela najbolj veličasten sprejem v Celju, kamor bo prispela v obliki lokalnih štabov. Slavnostni sprejem bo 19. t. m. ob 8. uri na Trgu V. kongresa.

V celjski občini pripravljajo posebne štafete tudi v obliki lokalnih prog, ki bodo prinesli pozdrave za maršala Tita prav tako na Trg V. kongresa, kjer bo sprejem vseh ostalih štabov. Prav tako bodo mladi in vsi vseh krajev pripravljali slavnostne sprejeme Štate s posebnimi programi. Pravi gotovo bo Titova štafeta doživela najbolj veličasten sprejem v Celju, kamor bo prispela v obliki lokalnih štabov. Slavnostni sprejem bo 19. t. m. ob 8. uri na Trgu V. kongresa.

Brez presenečenj v drugem kolu

Kopra ter ženske iz Postojne in Koper; Postojna 34:53, Koper: Piran 36:58. Prvenstvo centra si je priborila ekipa Partizana. Z lepo izro je presenetila ekipa iz Kopa.

Isti dan je bila v Postojni propa gandna tekma med članoma zvezne lige — Ljubljano in Olympia. Zvezni klub je dobil v Postojni, v Postojni na svoje stroške, je vredna vse pohvale. Obe ekipi sta nastopili popolni razen članov državne reprezentance, ki so v Beogradu. Tudi kopra, ki je sedaj kar nastopila v Ljubljani, je presenetila Olympia. Z izredno igro sta presenetila oba dva metraša Vrančić (16) in Dermastia (19). Odlično so igrali tudi Brumen (21) in Pogačnik (20) in Debevc (16). Izid je bil: Ljubljana: Olympia 64:61 (32:30).

Tekmovanje v ženski konkurenci je potekalo normalno. Ljubljanska Olympia je v tekmi z Ljubljano pokazala, da je najprejsej kandidata za osvojitve prvenstva Slovenije. To mesto ji že skoraj ne more uiti.

V Ljubljanski ligi vodi v teštrici ekipa iz Jesenic, ki je doma izletno premagala mlado ekipo iz Novega mesta. Posamezni rezultati: Odred: Domžale 62:42, Partizan Medvode: Triglav 54:49, Postojna: Sloboda 44:46, Zenske (zahodni del): Odred: Jesenice 30:21, Olympia: Ljubljana 30:20, Postojna: Sloboda 30:23; ženske (vzhodni del): Brank: Rudar 79:16, Ljubljanske tekmovalce: Jesenice: Novo mesto 82:25, Vrhnika: Olympia II 45:58.

V Postojni je bilo v nedeljo v organizaciji centra Postojna odigrano prvenstvo koprskih okraja. Nastopile so ekipe iz Postojne, Pirana in Koperja. Najboljši igralec je bil: Ljubljana: Olympia 64:61 (32:30).

Naši pionirji za šahovskimi deskami

V nedeljo je bilo v Ljubljani republiko pionirsko prvenstvo. Šesto leto vrsti in kakor vselej doslej, tudi tokrat v počastitev rojstnega dne maršala Tita. V predtekmovalnih je vseh slovenskih okrajev nastopilo okrog 6.000 (1) pionirjev in pioniric, v finalu pa jih je igralo blizu 200 v posameznih skupinah se je boju naših najmlajših šahistov končal takole: Starši pionirji (10 do 12 let): Klasična gimnazija (Lj.) 43 točk, Sloboda — Stražišče 38, Gimnazija Brežice in gimnazija Kočevje 34, Gimnazija Studenci 33, Gimnazija Novo mesto in Gimnazija Lutomer 31½ točk. Mlajši pionirji (9 do 11 let): Osnovna šola Maribor — Center 34, Osnovna šola Sentvid 28 1/2, Osnovna šola Celje 27, Osnovna šola Cramole 25 itd.

Starše pionirke (7 do 9 let): VI. gimnazija Maribor 20, Osnovna šola Smartno v Tuhinju 16½, Osnovna šola Križevci pri Ljutomeru 13 itd.

Anglija: Jugoslavija 5:0. Zadnji dan teniskega turnirja za Davisov pokal sta bili na sporedu še dve igri. Backer je premagal Panajotoviča 6:1, 6:3, 6:0, Davies pa Plečevića 6:1, 6:3, 6:1.

Člani in tekmovalci smučarskega kluba Olympia naj pridejo drevi ob 19. uri na sestanek vseh tekmovalcev in članov v klubskih prostorih. Pogovoriti se je treba o klubskem prvenstvu in takličnem sezoni.

V zimi leta 1896 se je Dawson širil z veliko naglico. Daylight je pritekel denar od prodaje stavbišč za mesto. Takoj pa ga je vlagal v podjetja, iz katerih je lahko izvel več. Prvazaprav je igral nevarno igro kopičenja investicij; vlagal je vse dobičke v nove posle, a nič ni nevarnejša od takšnega poslovanja v taborišču zlatokopov. Toda igral je s široko odprtimi očmi.

Singapur drugi Ciper?

London, 15. maja. (AP) Razgovori o bodočnosti Singapura so bili popoldne prekinjeni, ker so pogajanja med britanskim ministrom za kolonije Lennoxom-Boydom in predsednikom singapurske vlade Davidom Marshallom zašla v slepo ulico.

Boyd je po današnjem sestanku z Marshallom izjavil, da ni bil dosežen sporazum za določitev položaja Singapura. Dejal je, da so singapurski delegaciji precej popustili, da pa je vlada morala upoštevati »strateška dejstva« Singapura. V izjavi za tisk pa je Marshall dejal, da narod Singapura ne bo mogel uživati avtonomije, dokler bo Velika Britanija potrebna oporišča v Singapuru.

»Neuspeh konference bo lahko imel za posledico, da se bo Singapur spremenil v sovražnika Commonwealtha«, je poudaril Marshall. Izjavil je, da je singapurska delegacija prišla v London upoštevajoč britanske vojaške in gospodarske koristi v Singapuru. To pa ni zadostovalo, ker »Velika Britanija želi ohraniti imperialno moč in se z odloki vmešavati v notranje zadeve Singapura«.

Predsednik singapurske vlade je končno dejal, da bo takoj odpotoval iz Londona, da bi se »znašel v Singapuru, preden se tam začne neredi«. Takoj po povratku bo dal ostavko, ker ni uspel prepričati britansko vlado, naj da neodvisnost tej koloniji.

Španija priznala Tunis Madrid, 15. maja. (AFP) — Španska vlada je sklenila priznati suverenost in neodvisnost Tunizije. V kratkem bodo navezani diplomatski stiki med tema državama. Na isti seji so določili stališče španske vlade do mednarodne cone v Tangerju, o tem pa ni bilo objavljeno nikakoro poročilo.

NEKAJ VRSTAH

PARIZ. Ob otvoritvi III. mednarodnega frantskega festivala je pariški občinski svet prizredil sprejem na čast umetnikom belgijske državnega gledališča in beograjske Opere.

PARIZ. Zahodnonemški državni sekretar v zunanjem ministrstvu Halisstein je dejal, da so pri pogajanjih med Francijo in Zahodno Nemčijo o Posarju dosegli odobrenje atomele elektrarne v vsih krajih države.

WASHINGTON. Predsednik ameriške komisije za atomsko energijo Strauss je izjavil, da niti Sovjetska zveza niti Velika Britanija nista pred ZDA v prolevedni elektrarne energije na podlagi atomskih elektrarn. Dejal je, da bodo ZDA od 1960 do 1965 zgradile atomele elektrarne v vsih krajih države.

WASHINGTON. Uradni ameriški predstavnik je izjavil, da v Washingtonu proučujejo predlog o ustanovitvi svetovne agencije za gospodarski razvoj, kar je predlagal francoski zunanji minister pizenu na zadnjem zasedanju sveta Atlantskega pakta. Predlog morajo predhodno proučiti zunanji ministri Dulles in ostali člani ameriške vlade.

KARACI. Nemška tvrdka AEG bo dobavila opremo za električni centralni in mednarodnem stanju. Na mednarodnem natečaju je to podjetje v konkurenci z evropskimi, ameriški in japon-

Advertisement for JACK LONDON and GILFILLAN. The text includes 'Jack London', 'GILFILLAN', and 'Nafthalin'. It also features a small illustration of a person and some decorative elements.

Jacob Wilkins je, stoječ med odprtimi vrati, nejevolno zmignil z glavo.

»Zdaj pa denimo, Wilkins,« je nadaljeval Daylight, »denimo, da bi ti vedel, da bo padala z neba juha namesto dežja. Kaj bi naredil? Kupil bi žlice, seveda. No, jaz kupujem žlice. Na Klondiku bo padala z neba juha, a tisti, ki bodo imeli vilice, ne bodo mogli ničesar zajeti.«

Tedaj je Wilkins odšel in zaloputnil za seboj vrata. Daylight pa je sklenil kupčijo in se naprej kupal.

Ko se je vrnil v Dawson, je garal kot še nikoli v življenju, dasiravno je ostal zvest svojih obljubi in ni prijel več za lopato ali kramp. Zdaj je imel tisoč okovov v ognju in to ga je zaposlovalo. Delo na številnih claimih je bilo drago, zato je bil prisiljen čestokrat potovati k raznim potokom, da se je odločil, katere claime bo obdržal in katere odvrge. Še kot otrok je, preden je prišel v Aljasko, delal v rudniku kremenjaka in sanjal o odkritju glavne žile. Vedoč, da so površinska ležišča nestalna — medtem ko je bil rudnik kremenjaka stalen — je imel najeto skupino mož, ki so več mesecev iskali glavno žilo. Toda glavne žile niso našli in mnogo let pozneje je izračunal, da ga je njeno iskanje stalo petdeset tisoč dolarjev.

Toda igral je na veliko. Čim večji so bili njegovi izdatki, tem več je dobival. Baval se je z vsemi mogočimi posli, kupoval zemljišča, delil deleže na posameznih claimih z drugimi, oskrboval z živili druge in še sam raziskoval. In podnevi in ponoči so bili njegovi psi pripravljani, a imel je najhitrejšje vprege; in tako si je v vseh stadijih za nova stavbišča v ledenozmrlih nočeh zabil Burning Daylight prvi kole v bogato zemljo. Na tak ali drug način

je prišel do claimov na vseh dobrih potokih: na Sulphurju, Dominionu, Excelsisu, Siwashu, Cristu, Alhambri in Doolittlu, da ne govorimo o potokih brez vrednosti. Tisoči, ki jih je vrgel venkaj, so se vračali v deset tisočih.

Možje v Forty Mileu so pripovedovali zgodbo o njegovih dveh tonah moke in računali, koliko sta mu vrgli. Misljenja se bila deljena. Moralo je biti med pol in enim milijonom. Dobro pa so vedeli, da je bil claim na Eldoradu, ki ga je kupil za pol vreče moke, danes vreden pet sto tisoč. Pripovedovali so tudi zgodbo o plesalki Fredi, ki se je v kanuju pripeljala po Yukonu takrat, ko se je valil led; ponujala je tisoč dolarjev za deset vreč moke, vendar ni mogla najti nikogar, ki bi jih hotel prodati. Tedaj pa ji je poslal moko Daylight in ji jo podaril, čeprav nje še ni bil nikoli videl. Deset vreč moke je poslal tudi samotnemu katoliškemu duhovniku, ki je hotel ustanoviti prvo bolnišnico.

Njegova velikodušnost je bila razsipna. Nekateri so jo imenovali blaznost. Bilo pa je tudi res blazno, poslani neznan plesalki in duhovniku dvajset vreč moke v času, ko bi mu lahko ena sama vrgla pol milijona. Toda tak je bil Denar mu ni pomenil nič več kot igralna znamka. Le igra je imela zanj vrednost.

Milijoni, ki jih je priigral, ga niso v ničemer spremenili, le njegova igra je postala strastnejša. Zivahen, ko je vedno bil, razen v redkih trenutkih, ni nikoli mnogo pil, dasiravno bi si lahko vsak dan kupil pijače, kolikor bi si je želel. Najvidnejša sprememba pa je bila, da si izvezmi na potovanjih ni več kahal sam. Nek obubožan rudar, s katerim je prebival v svoji leseni koči, mu je kahal. Hrana se ni nič spremenila: slanina, fižol, moka, slive, suho sadje in riž. Tudi njegova obleka je bila še vedno ista: običajne delovne

hlače, dolge volnene nogavice, mokasini, flanelasta srajca, krznena čepica in volnena suknja. Cigar, od katerih so stale najcenejše od pol do enega dolarja, ni kadil. Zadovoljen je bil s cigaretami iz bull-durhamskega tobaka in rjavega papirja, ki si jih je sam zvijal. Res pa je, da je imel več psov kakor drugi in da je plačeval zanje ogromne vsote. Toda psi niso bili potrata, ker so mu bili potrebni za posel. Potreboval je naglo prevozno sredstvo. Stampede in kupčije, ki jih je sklepal, so zahtevale naglico. Zavoljo tega si je bil tudi najel kuharja. Bil je preveč zaposlen, da bi si sam kahal, in to je bilo vse. Slab igralec bi bil, če bi zapravjal pri igranju z milijoni čas s pripravljanjem ognjišča in s čakanjem, da zavre voda.

V zimi leta 1896 se je Dawson širil z veliko naglico. Daylight je pritekel denar od prodaje stavbišč za mesto. Takoj pa ga je vlagal v podjetja, iz katerih je lahko izvel več. Prvazaprav je igral nevarno igro kopičenja investicij; vlagal je vse dobičke v nove posle, a nič ni nevarnejša od takšnega poslovanja v taborišču zlatokopov. Toda igral je s široko odprtimi očmi.